นครสวรรค์
เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน
Nakhon Sawan : The Heart of Chinese Cultural Practices
那空沙旺：中国风俗文化之城

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

Chinese Cultural Practices in Nakhon Sawan Province

แหล่งวิถีวัฒนธรรมจีนในนครสวรรค์

那空沙旺中国文化之发源地

nscc.nsru.ac.th

ชื่อหนังสือ ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ : แหล่งวิถีวัฒนธรรมจีนในนครสวรรค์
พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ.2567 จำนวน 300 เล่ม
ISBN 978-616-8094-19-8

ที่ปรึกษา

นายทวี เสริมภักดีกุล	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์
ดร.สว่าง ภู่พัฒน์วิบูลย์	นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ศ.(เกียรติคุณ) ดร.อนุรักษ์ ปัญญานุวัฒน์	อุปนายกสภามหาวิทยาลัยพายัพ
ศ.ดร.สมยศ พลับเที่ยง	รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผศ.ดร.ไชยรัตน์ ปราณี	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
พล.ต.อ.สมศักดิ์ จันทะพิงค์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์
นายสมศักดิ์ อรุณสุรัตน์	ประธานสภาเทศบาลนครนครสวรรค์
นายเฉลิมพล โรจน์เจริญกุล	ประธานอำนวยการศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม
นายสมชาย พัฒนาธรชัย	นายกสมาคมไหหนำนครสวรรค์
นายวิจิตร อัศวรัตน์	ผู้จัดการปกครองศาลเจ้าแม่หน้าผา
นายขจรเกียรติ เลาวกุล	ประธานมูลนิธิส่งเสริมงานประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ
นายสมบูรณ์ เรืองเทพรัตน์	นายกสมาคมกว๋องสิวนครสวรรค์
นายกุลจิตต์ รัชดาศิวะกุล	รองนายกสมาคมกว๋องสิวนครสวรรค์
นายนวพันธุ์ เหมชาติวิรุฬห์	ผู้ช่วยเหรัญญิกสมาคมกว๋องสิวนครสวรรค์
นายชัยพร ลาภบำรุงวงศ์	นายกสมาคมฮากกานครสวรรค์
นายสมคิด ทองมงคลกุล	อุปนายกสมาคมฮากกานครสวรรค์
นายศิลป จันทวัฒน์	ที่ปรึกษาสมาคมฮากกานครสวรรค์
นายวิวัฒน์ วลัญช์อารยะ	ประธานศาลจ้าวพ่อเก้าเลี้ยว
นายปราการ วิบูลย์วัฒนกิจ	ประธานมูลนิธิปากน้ำโพประชานุเคราะห์
นายวรพล ภัทราคณานนท์	หัวหน้าคณะสิงโตฮกเกี้ยน เต้ออี้ถัง เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ
นางสาววรรณิศา กลิ่นชัย	ประธานคณะกรรมการจัดงานเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ปี 2567
นายอำนาจ กรเอี่ยม	สมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมแสงและครูฝึกสอนเอ็งกอพะบู๊

บรรณาธิการ

รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

คณะทำงานฝ่ายเก็บข้อมูล

โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	หัวหน้าโครงการ
ผศ.ทัศนีพร วิศาลสุวรรณกร	คณะทำงาน
ผศ.ดร.สาวิตรี สอาดเทียน	คณะทำงาน
อาจารย์ ดร.อุบลนภา อินพลอย	คณะทำงาน
นางศุภลักษณ์ ใจเยี่ยม	คณะทำงาน
นางสาวชญาภัค เภาศรี	คณะทำงาน
นางสาวศิรินุช ครุฑธกะ	คณะทำงาน

ออกแบบปก

ว่าที่ร้อยตรี อนุ คุ้มเพชร นักวิชาการคอมพิวเตอร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โทร. (056) 219 100 ต่อ 2201
E-mail: anu.k@nsru.ac.th

พิมพ์ที่ : หจก.ริมปิงการพิมพ์ อำเภอเมืองนครสรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทร. (056) 224 736
E-mail: rimpinggraphic2539@gmail.com

จัดพิมพ์และสงวนสิทธิ์ โดย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
398 หมู่ 9 ถนนสวรรค์วิถี ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
โทร./โทรสาร (056) 219 100 - 29 ต่อ 2200, 2201 hss@nsru.ac.th

คำนำ

โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชุมชนสู่การพัฒนานครสวรรค์ให้เป็นเมืองจีนแห่งที่สองของโลก (Second China Town) โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้รับผิดชอบและดำเนินโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นหน่วยงานในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคีเครือข่ายระดับจังหวัดทุกภาคส่วนทั้งภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและสมาคมองค์กรจีนของจังหวัดนครสวรรค์

การดำเนินงานโครงการตลอดเวลากว่า 8 เดือน ที่ได้ขับเคลื่อนการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน รวมทั้งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาคมองค์กรจีนในการจัดเวทีสืบค้นข้อมูล และสนทนากลุ่มร่วมกับการค้นหาโจทย์ความต้องการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากสมาคมองค์กรจีน และกลุ่มประชาชนรอบศาลเจ้า รวมทั้งการนำเสนอ และวิเคราะห์บริบทคุณค่าทางวัฒนธรรมเพื่อนำมาสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรมด้วยผ่านการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ และดำเนินการตามพันธกิจด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมตามกรอบการพัฒนาเศรษฐกิจที่เน้นคุณค่า (Value-based Economy) และสร้างระบบนิเวศการวิจัยและนวัตกรรมเชิงพื้นที่ และกลยุทธ์ในการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการสร้างสรรค์ ในชุมชนท้องถิ่นอย่างบูรณาการศาสตร์ นำไปสู่การสร้างสำนึกรักท้องถิ่น

ความสำเร็จของโครงการที่เกิดขึ้นนี้ เป็นกระบวนการทำงานที่อาศัยความร่วมมือของคณาจารย์จากสาขาวิชาและคณะต่าง ๆ ทั้งคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการร่วมกับภาคีหลักในพื้นที่ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ตลอดจนเกิดเวทีสร้างความรู้และความร่วมมือ (Cooperation Plan) ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือสร้างสรรค์พื้นที่วัฒนธรรม (Cultural Space) รวมถึงเสริมพลัง (Empowerment) การเกาะเกี่ยวทางสังคมระหว่างคนรุ่นเก่า คนรุ่นใหม่บนฐานสำนึกรักหวงแหนท้องถิ่นบนฐานทุนทางวัฒนธรรม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นแกนหลักในการจัดทีมคณะทำงานเพื่อศึกษารวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญา และนวัตกรรมทางวัฒนธรรมของวิถีชุมชนคนจีนต้นแม่น้ำเจ้าพระยาและชาวนครสวรรค์เชื้อสายไทย-จีน มาสร้างสรรค์และยกระดับการพัฒนาขับเคลื่อนสร้างนิเวศวัฒนธรรม ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดการอนุรักษ์ สืบสาน ต่อยอดสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชุมชนเชื้อสายไทย-จีน ของพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันทั้ง 10 แหล่งเรียนรู้ ให้นำไปสู่การสร้างสำนึกรักหวงแหนและภาคภูมิใจในท้องถิ่น

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการฯ และการจัดทำหนังสือเล่มนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะให้สาระความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน เป็นหนังสือชุดการเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์สำหรับเป็นหนังสืออ้างอิงเล่าให้ลูกหลานชาวจังหวัดนครสวรรค์สืบต่อไป อีกเล่มหนึ่ง

รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

คำนิยม

เป้าหมายและภารกิจที่สำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น นั้นคือ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ความสำนึก และความภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมและการบูรณาการความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย (ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม) ในการดำเนินโครงการพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้านการวิจัยพบว่า ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ มีต้นทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของผู้คน ซึ่งกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีน เป็นกลุ่มคนที่ยังคงยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม และความเชื่อความศรัทธาต่อสิ่งที่บรรพบุรุษของตนเคารพนับถือ สิ่งเหล่านี้นั้นสามารถสะท้อนให้เห็นถึงวิถีวัฒนธรรมจีนอันดีงาม การศึกษารวบรวมข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณีของกลุ่มชน ได้สร้างความรู้ของท้องถิ่นให้เกิดขึ้น ทั้งข้อมูลในอดีต การปรับเปลี่ยนและการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบ ประเพณีความเชื่อที่ดำรงอยู่ของชุมชน และกลุ่มคนนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในฐานะสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นหน่วยประสานงานสำคัญยิ่งในการจัดเวทีสร้างความรู้ทางประวัติศาสตร์ ประเพณีและวัฒนธรรมไทย-จีน ที่มีหลากหลายและผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมอย่างลงตัว ซึ่งสิ่งที่ดำรงอยู่และดำเนินอยู่ในพื้นที่นี้ล้วนเป็นเรื่องราวที่มีคุณค่าต่อสังคมมนุษย์ที่สามารถจะเชื่อมโยงผู้คนให้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดกลไกของการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และต่อยอดสร้างสรรค์ทุนทางวัฒนธรรมของจังหวัดนครสวรรค์ต่อไป

จากสถานการณ์ความท้าทายที่มีต่อทุนทางวัฒนธรรมดังกล่าว ประกอบกับการพิจารณาถึงทิศทางการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมของประเทศไทยและของจังหวัดนครสวรรค์ ในการศึกษาครั้งนี้จึงเป็นกระบวนการต่อยอดงานบริการวิชาการตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในการศึกษารวบรวมองความรู้ภูมิปัญญา และนวัตกรรมทางวัฒนธรรมของวิถีชุมชนคนจีนต้นแม่น้ำเจ้าพระยาและชาวนครสวรรค์เชื้อสายไทย-จีน มาสร้างสรรค์และยกระดับการพัฒนาขับเคลื่อนสร้างนิเวศวัฒนธรรมในพื้นที่ที่นำไปสู่สำนึกท้องถิ่น ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดการอนุรักษ์ สืบสาน ต่อยอดสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชุมชนเชื้อสายไทย-จีน เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ไปพร้อมกับการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ด้วยกระบวนทัศน์ใหม่เพื่อความเข้าใจท้องถิ่นแบบองค์รวม ผ่านการดำเนินโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชุมชนสู่การพัฒนานครสวรรค์ให้เป็นเมืองจีนแห่งที่สองของโลก

ทั้งนี้ในฐานะอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ขอชื่นชมคณะผู้บริหารโครงการ คณาจารย์และผู้เกี่ยวข้องของสาขาวิชาและคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่ได้ทุ่มเทแรงกายและแรงใจในการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างศาสตร์และความเชี่ยวชาญ ตลอดจนความร่วมมือทางวิชาการระหว่างคณะ สาขาวิชาในครั้งนี้ ความสำเร็จจากการลงมือทำงานบริการวิชาการร่วมกับทุกภาคส่วนของจังหวัดนครสวรรค์ ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ให้ก่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและผู้สนใจ เป็นส่วนหนึ่งของการจุดประกายทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ในการร่วมกันต่อยอดการพัฒนาความหลากหลายของทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ต่อไป

ศาสตราจารย์ ดร.สมยศ พลับเที่ยง

รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

คำนิยม

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561-2580 และการเข้าสู่การดำเนินการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ภายใต้กรอบการดำเนินการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม สู่สังคมที่มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และสมดุลกับฐานทรัพยากรของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งยังมีแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ตระหนักถึงผลกระทบต่อชุมชน ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม

การขับเคลื่อนและพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์สู่เมืองอัจฉริยะ มีการพัฒนาทั้งโครงสร้างพื้นฐานและมุ่งสู่การยกระดับเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน ประเด็นสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ไม่อาจมองข้าม คือ การพัฒนาย่านตลาดชุมชนเก่า โดยมีการคัดเลือกพื้นที่ต้นแบบคือ ตรอกชุนหงษ์ ซึ่งเมื่อในอดีตมีความเจริญรุ่งเรืองและเป็นย่านตลาดการค้าที่สำคัญแหล่งหนึ่งของนครสวรรค์ เป็นแหล่งค้าขายอาหาร ของกิน และของใช้ของคนจีน กิจกรรมหนึ่งในแผนดำเนินงานภายใต้โครงการนี้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ คือการอนุรักษ์ และฟื้นฟูอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชุมชนจีนที่เป็นแหล่งค้าขายสินค้าที่หลากหลาย เป็นแหล่งรวมของอาหารจีนและการสืบทอดทางวัฒธรรมของทุกภาษา ทั้งจีนแต้จิ๋ว ไหหนำ ฮากกา กวางตุ้ง และฮกเกี้ยน เป็นความร่วมมือร่วมใจของภาคีหน่วยงานเพื่อร่วมกันส่งเสริมพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจีน โดยมีแผนนำร่องให้ ชุมชนได้เกิด การปรับปรุงดูแลอาคาร สถาปัตยกรรมที่เป็นทุนเดิม ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและถนนหน้าบ้านเรือนให้สวยงามมากขึ้น โดยมีเป้าหมายสำคัญในการพลิกฟื้นตรอกชุนหงษ์ให้กลับมามีชีวิตชีวา เป็นแหล่งท่องเที่ยวย่านตลาดชุมชนจีนเก่าของจังหวัดนครสวรรค์ นำความภาคภูมิใจและความหวงแหนในอัตลักษณ์ชุมชนจีน ย่านตลาดเก่ากลับมาให้คนนครสวรรค์และนักท่องเที่ยวได้ซึมซับวิถีวัฒนธรรมจีนตลาดปากน้ำโพ ให้เป็นจุดท่องเที่ยวอีกแห่งของตลาดปากน้ำโพ โดยมีแผนพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้และจำลองบรรยากาศร้านค้า อาหารการกินเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ร้านค้าใดที่เคยปิดก็สามารถปรับปรุงพัฒนาและเปิดเป็นร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึก มีเรื่องราวของบ้าน มีขนมอาหารจีนโบราณ และเครื่องดื่มบริการ ตลอดจนสร้างแผนพัฒนาพื้นที่ในอนาคตให้สามารถรองรับการใช้พื้นที่การจัดงานเทศกาลและกิจกรรมการเรียนรู้สร้างสรรค์ต่าง ๆ ของประชาชนจังหวัดนครสวรรค์

หนังสือ **“ศาลเจ้าพ่อ - เจ้าแม่โกรกพระ : แหล่งวิถีวัฒนธรรมจีนในนครสวรรค์”** ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เล่มนี้ ถือเป็นผลงานสร้างสรรค์วิชาการทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าชิ้นหนึ่ง ซึ่งคณะทำงานฝ่ายข้อมูลได้พยายามนำเสนอชุดความรู้ด้านประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นของเมืองนครสวรรค์ในรูปแบบหนังสือการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้อาวุโสและลูกหลานชาวจีนจากทุกสมาคมองค์กรจีนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ คณะทำงานฝ่ายข้อมูลและฝ่ายต่าง ๆ ของโครงการยังได้สละเวลาทั้งแรงกายแรงใจในการเล่าเรื่องราววิถีชีวิตความเป็นอยู่ วิถีการปฏิบัติและพิธีกรรมความเชื่อทางศาสนา และเทพเจ้าที่นับถือจึงเป็นโอกาสสำคัญที่ทำให้เรื่องราวของคนในท้องถิ่นถูกเรียบเรียงและนำเสนอข้อมูลออกมาเป็นหนังสือชุดการเรียนรู้ทั้ง 10 แหล่งเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการสร้างบทเรียนท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

นายทวี เสริมภักดีกุล

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์

สารบัญ

หน้า

ปกรอง..... ก
คำนำ..... ค
คำนิยม..... จ
สารบัญ..... ฌ
บทความ : ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ (ปุนเถ่ากง) ศูนย์รวมจิตใจของชุมชนจีนตลาดโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์..... 1
บทความภาษาไทย..... 1
บทความภาษาอังกฤษ..... 12
บทความภาษาจีน..... 27
ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ : แหล่งวิถีวัฒนธรรม..... 38
1. ประวัติศาสตร์ เทพเจ้า ความเชื่อ และความศักดิ์สิทธิ์..... 38
1.1 ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 39
1.2 สภาพที่ตั้งของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 39
1.3 การบริหารงานภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 39
1.4 ประวัติความเป็นมา ตำนาน และความเชื่อที่มีต่อเทพเจ้าภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 40
1.5 ลำดับขั้นตอนและวิธีการสักการะเทพเจ้าภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 49
1.6 ของไหว้มงคลสำหรับสักการะเทพเจ้าภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 51
1.7 ความหมายอักษรจีนภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 55
2. พิธีกรรมภายในศาลเจ้า ทั้งการคงอยู่ และการเปลี่ยนแปลง..... 58
2.1 พิธีกรรมที่แสดงถึงความศรัทธาในองค์เทพเจ้าของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 58
3. พิธีกรรมที่สำคัญของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 59
3.1 งานประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 59
3.2 งานประเพณีทิ้งกระจาด ซึ่งเป็นกิจกรรมสาธารณประโยชน์ โดยมีการแจกข้าวสารอาหารแห้งให้กับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป จำนวน 500-2,000 ชุด..... 60
3.3 ประเพณีไหว้พระจันทร์..... 61

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพิธีกรรมในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ..... 63
5. บทบาทของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ที่มีต่อเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่น นครสวรรค์..... 65
6. ตระกูลแซ่หรือนามสกุลของชาวจีนที่อยู่ในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์..... 66
เอกสารอ้างอิง 67
ภาคผนวก 68

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ (ปุนเถ่ากง) ศูนย์รวมจิตใจของชุมชนจีนตลาดโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ประวัติความเป็นมาของศาลเจ้าโกรกพระ

เมื่อสมัยก่อนปีพุทธศักราช 2458 เป็นต้นมา ชุมชนตลาดโกรกพระเป็นชุมชนที่มีการค้าขายแห่งหนึ่งของจังหวัดนครสวรรค์ เป็นชุมชนตลาดที่เก่าแก่มีการค้าขายหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นพืชผลทางการเกษตร เช่น ข้าวเปลือก พืชผัก ผลไม้ ของแห้ง ร้านค้าของชำโชว์ห่วยต่าง ๆ ไปจนถึงร้านค้าใหญ่ ๆ หลายแห่ง เนื่องด้วยพื้นที่ของอำเภอโกรกพระในอดีตมีพื้นที่ถึงอำเภอลาดยาว จึงเป็นอำเภอที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดของนครสวรรค์ ด้วยความเจริญต่าง ๆ จึงทำให้แต่ละตำบลโดนแบ่งออกไปเป็นการจัดตั้งเป็นอำเภอจนถึงปัจจุบัน โดยมีร้านค้าชาวจีนที่โล้สำเภามาจากจีนแผ่นดินใหญ่ และทำการค้ามากมายกับชาวต่างชาติ เช่น ตระกูลแซ่ตั้ง ปัจจุบันคือ บริษัท นครสวรรค์ตั้งประเสริฐ ตระกูลแซ่เฮ่ง นายฮ้างเซ็ง คือ อากงของ นายเกียรติภูมิ วงศ์รจิต อดีตปลัดกระทรวงสาธารณสุขตระกูลแซ่ลิ้ม ปัจจุบันคือ ร้าน ก.กิจเจริญภัณฑ์ ตระกูลแซ่เอี๊ยะ ปัจจุบันร้านหลักฮง ตระกูลแซ่อึ้ง ปัจจุบันร้านอึ้ง-เจี๊ยบเซ้ง และอีกหลายตระกูล

เมื่ออดีตชุมชนตลาดโกรกพระ การค้าขายส่วนใหญ่ในอดีตจะมาจากทางน้ำ ที่ตั้งของศาลเจ้าในอดีตจนถึงปัจจุบันจึงติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา การก่อสร้างศาลเจ้าเริ่มเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ.2460 ต่อมานายจั๊ว แซ่อึ้ง ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งศาลเจ้าอย่างเป็นทางการจากทางราชการในปี พ.ศ.2463 โดยเดิมทีนั้นเป็นศาลเจ้าหลังเล็ก ก่อสร้างด้วยโครงสร้างไม้ จำนวน 3 หลัง ก่อนจะเริ่มปรับปรุงตัวอาคารหลังแรกในปี พ.ศ.2530 โดยประมาณ โดยคุณเจริญชัย วงษ์ศรีทอง, คุณวิวัฒน์ วงศ์รจิต พร้อมด้วยคณะกรรมการศาลเจ้าในขณะนั้น ได้ทำการก่อสร้างจากอาคารหลังด้านหน้า ที่ติดแม่น้ำเจ้าพระยาเพราะทรุดโทรมก่อนหลังอื่น จึงบูรณะโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ต่อมาเริ่มปรับปรุงตัวอาคารหลังที่สองในปี พ.ศ.2543 โดยคุณเจริญชัย วงษ์ศรีทอง, คุณวิวัฒน์ วงศ์รจิต พร้อมคณะกรรมการศาลเจ้าในขณะนั้นทำการก่อสร้างจากอาคารหลังกลางที่ประดิษฐานองค์เจ้าทุกองค์จึงบูรณะโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก รวมถึงตกแต่งอาคารทั้งสองหลังให้สวยงาม และต่อมาได้ทำการเริ่มปรับปรุงตัวอาคารหลังที่สามในปี พ.ศ.2563 บูรณะโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก รวมถึงได้ทำการปรับปรุง ต่อเติมพื้นที่ด้านหน้าและทำห้องเก็บของชั้นล่างของศาลเจ้า

ต่อมาในปี พ.ศ.2565 ได้ทำการก่อสร้างเสามังกรเพื่อให้ชาวโกรกพระได้ยึดถือเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ อีกทั้งเพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความเจริญรุ่งเรืองทั้งด้านการค้า ความมั่นคง อำนาจ บารมี

และความศักดิ์สิทธิ์ของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ที่ช่วยดลบันดาลให้วิถีชีวิตของชาวโกรกพระเจริญรุ่งเรืองมานับร้อยปี และจะบันดาลให้เจริญรุ่งเรืองเช่นนี้สืบต่อไป

เทพเจ้าที่สำคัญภายในศาลเจ้า ดังนี้

ภาพที่ 1 เทพเจ้าสำคัญของศาลเจ้า

เจ้าพ่อเทพารักษ์ (ปุนเถ่ากง หรือปึงเถ่ากง) เป็นเทพเจ้าที่เคารพกราบไหว้ในหมู่คนจีนโพ้นทะเล โดยเฉพาะกลุ่มชาวจีนแต้จิ๋วมีความเคารพนับถือเทพเจ้าปึงเถ่ากง ซึ่งเป็นชื่อตำแหน่งของเทพเจ้าผู้เป็นใหญ่ที่ให้การคุ้มครองปกปักรักษาผู้ที่อาศัยในเขตคามที่ท่านดูแลอยู่ เปรียบเทียบได้กับพระภูมิของไทย ปรากฏหลักฐานว่าที่ประเทศจีนไม่พบเทพเจ้าที่เรียกเช่นนี้ ในกลุ่มชุมชนไทยเชื้อสายจีน สันนิษฐานว่าคำว่า ปุนเถ่ากง นั้นเป็นชื่อเรียกเทพเจ้าของชาวจีนโพ้นทะเลที่มาจากอักษรปึง แปลว่า เดิมหรือดั้งเดิม รวมกับอักษรเถ่า น่าจะลดคำมาจากคำว่า โปวเถ่า แปลว่า ชุมชน เมื่อรวมคำแล้วจึงน่าจะหมายถึง ชุมชนดั้งเดิม ปุนเถ่ากงจึงน่าจะแปลว่า เป็นเทพเจ้าผู้รักษาชุมชนดั้งเดิม เพราะคนไทยเชื้อสายจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในเมืองไทยมักมีความผูกพันกับแผ่นดินมาตุภูมิหรือแผ่นดินแม่ในประเทศจีน รวมทั้งการกราบไหว้บูชาเทพเจ้าที่ตนเคยนับถือมาก่อนครั้งที่อยู่เมืองจีน เทพเจ้าประจำชุมชนของชาวแต้จิ๋วส่วนใหญ่มักเป็นเจ้าที่เรียกว่า แป๊ะเอี๊ยกง คือเทพเจ้าที่คุ้มครองรักษาท้องถิ่นต่าง ๆ ปุนเถ่ากงจึงน่าจะหมายถึง เทพเจ้าผู้คุ้มครองรักษาชุมชน ความเชื่อเรื่องการนับถือปุนเถ่ากงได้สืบทอดมายังชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นหลัง เนื่องจากมีการตั้งศาลปุนเถ่ากงทั้งที่บ้านและตามชุมชนต่าง ๆ เป็นอันมาก

เจ้าแม่ทับทิม (ปุนเถ่าม่า) เป็นเทพเจ้าที่มีความเมตตาเปี่ยมด้วยความกตัญญูในบุพการี มีตำนานเล่าว่าเคยช่วยชีวิตบิดาและพี่ชายในท้องทะเลลึกในสภาวะมรสุม ด้วยอิทธิพลบำเพ็ญจิตจึงมีขุนพล 2 องค์ สถิตเป็นองค์รักษ์ซ้ายขวา คือ สุ่นห้องยี่ (เทพหูทิพย์) และเซงลี่ง่าน (เทพตาทิพย์) พร้อมด้วยสนมอีกสองนาง ศาลเจ้าแม่ทับทิมมักถูกสร้างไว้บริเวณปากน้ำ ริมแม่น้ำ หรือริมทะเลเพื่อเป็นที่บูชา

โดยมีความเชื่อว่าเทพเจ้าองค์นี้จะคอยช่วยเหลือและปัดเป่าภัยพิบัติทางน้ำ ทางเรือให้มีความปลอดภัย โชคดีในการเดินทางทางน้ำและทางทะเล ความเชื่อ ศรัทธา ต่อองค์เจ้าแม่ทับทิมในหมู่คนจีนและคนไทยเชื้อสายจีน

ภาพที่ 2 เจ้าพ่อกวนอู

เจ้าพ่อกวนอู กวนกง หรือเทพเจ้าแห่งความกตัญญู เป็นเทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมสูง มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์สามารถขจัดภัยอันตรายและความชั่วร้าย ตลอดจนอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไป จึงเป็นที่เคารพของผู้ที่รับราชการ ดังนั้นทุกวันที่ 13 เดือน 5 ของจีน จะมีการจัดเลี้ยงงานฉลอง เพื่อระลึกถึงองค์เทพเจ้าผู้มีคุณธรรม

กวนอู เกิดวันที่ 24 เดือน 6 ตามปฏิทินจีน พ.ศ.703 ณ หมู่บ้านฉางผิง อำเภอยุ่นเฉิง มณฑลซ่านซี เขามีชีวิตอยู่ท่ามกลางความแตกแยกของราชอาณาจักรจีน โดยแผ่นดินในสมัยนั้นแบ่งการปกครองออกเป็น 3 กลุ่ม ใหญ่ ๆ หรือที่เรียกว่า “สามก๊ก” เล่ากันว่ากวนอูมีรูปร่างใหญ่โต คิ้วเข้ม และที่สำคัญมีใบหน้าสีแดง ด้านนิสัยกล่าวกันว่ามีความกล้าหาญ เชี่ยวชาญการรบ รักความเป็นธรรม รักษาคำสัตย์ยิ่งชีพ รู้คุณคน ถ่อมตน แต่ทระนง ไม่ยอมก้มหัวให้กับคนชั่ว กิริยาท่าทางองอาจ น่าเกรงขาม นิสัยรักความยุติธรรม ถือสัตย์ไม่ชอบการกดขี่ข่มเหง ถ้าวัดกันตามลำดับไหล่ สามพี่น้องร่วมสาบานในสวนท้อ กวนอูสูงกว่าทุกคนเพราะ รูปร่างสูงใหญ่เหนือคนธรรมดา ม้าขนาดธรรมดาที่กวนอูขี่ จึงมักรับน้ำหนักไม่ค่อยไหว ตอนที่เล่าปี่รบแพ้โจโฉ พลัดพรากจากกวนอู โจโฉวางแผนซับซ้อนได้ตัวกวนอูไว้ใช้ วันหนึ่งโจโฉเห็นกวนอูขี่ม้าผอม จึงถามว่า เหตุใดจึงขี่ม้าอย่างนี้ กวนอูตอบว่า ม้าทนน้ำหนักตัวข้าพเจ้าไม่ได้จึงผอม โจโฉได้ฟังดังนั้น จึงให้ทหารไปเอาม้าเซกเทาว์มา แล้วถามว่าจำม้าตัวนี้ได้ไหม กวนอูตอบว่า จำได้ เป็นม้าเซกเทาว์ (กระต่ายแดงพันลี้) ของลิโป้ที่ตายไป โจโฉจึงยกม้านั้นให้กวนอู กวนอูดีใจ คุกเข่า คำนับโจโฉหลายครั้งหลายหน เหตุที่กวนอูดีใจที่ได้ม้าฝีเท้าดี วิ่งวันเดียวพันลี้ ก็ด้วยเหตุผลว่า วันใดที่ได้ยินข่าวเล่าปี่จะได้ขี่เจ้าเซกเทาว์ไปหา ขึ้นชื่อว่าทหาร แม้จะไม่รักโจโฉแต่กวนอูก็พลีกายถวายชีวิตรบให้โจโฉ

ในสงครามหักเหลี่ยมระหว่างโจโฉกับอ้วนเสี้ยว กวนอูบนหลังเซกเทาว์ก็แสดงฝีมือง้าว ยังไม่ทันเห็นหน้ากันชัดก็ฟันคองันเหลียง ทหารเอกอ้วนเสี้ยว คอหลุดจากบ่า อ้วนเสี้ยวแค้นส่งบุนทิวทหารเอกไปอีกคน เจอง้าวกวนอูก็ตกม้าตายไปอีกคน

เจ้าพ่อเตียเทียนซือกง (เจ้าพ่อปากคลอง) “เจ้าพ่อปากคลอง” มีประวัติความเป็นมา เมื่อประมาณ 100 ปีเศษ มีนายกุ้ยห่อ แซ่เตีย เดินทางมาจากประเทศจีนได้นำกระถางธูปเจ้าพ่อมาด้วย ต่อมาได้แต่งงานกับหญิงชาวบ้านบางมะฝ่อก็มอบที่ดินวายสร้างศาลเจ้า เดิมทีเป็นหลังเล็ก ๆ หลังคามุงด้วยใบหญ้าคา ต่อมาเปลี่ยนเป็นมุงด้วยสังกะสี และก่อด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กทรงศิลปกรรมจีน ใช้เงินก่อสร้างประมาณ 6 ล้านบาท มีอาคารที่พักอาศัยสำหรับผู้มาร่วมงานวันเกิดเจ้าพ่อประจำปี มีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่า ในอดีตราว 100 ปีย้อนหลัง ได้มีโรคระบาด ประชาชนไม่รู้ว่าจะไปพึ่งใคร จึงจุดธูปให้เจ้าพ่อช่วย และในที่สุดก็ช่วยได้ดั่งที่ขอไว้ ผู้ที่ทำมาค้าขายจุดธูปขอให้เจ้าพ่อช่วยให้กิจการค้าขายเจริญรุ่งเรืองและขอให้ขายดี ก็ได้ดังใจ เป็นที่ล่ำลือไปในที่ต่าง ๆ มีชาวจีนที่ค้าขายต่างมาไหว้สักการะทุก ๆ ปี

ภาพที่ 3 เจ้าแม่กวนอิม

เจ้าแม่กวนอิม (พระโพธิสัตว์กวนอิม) เข้ามาในประเทศไทย พร้อมกับการเผยแพร่พระพุทธศาสนานิกายมหายาน นิยมเรียกชื่อหลายชื่อ เช่น กวนอิมผู่สัก เดิมเรียกว่า กวนซีอิมผู่สัก แต่เนื่องจากมีเสียงไปพ้องกับ หลี่ซีหมิง ซึ่งเป็นจักรพรรดิจีนสมัยราชวงศ์ถัง จึงตัดคำว่า ซี ออกเหลือเพียง กวนอิมผู่สัก (ผู่สัก แปลว่า พระโพธิสัตว์) ไต่ซื้อ ไต่ปุยผู่สัก หมายถึง พระโพธิสัตว์กวนอิม ผู้ทรงเมตตากรุณาอันยิ่งใหญ่ ด้วยทรงมีปณิธานอันยิ่งใหญ่ที่จะช่วยเหลือสรรพสัตว์ที่ตกอยู่ในห้วงทุกข์ “หากยังมีสัตว์โลกตกทุกข์ได้ยาก แม้เพียงคนเดียว จะไม่ขอบรรลุพุทธภูมิ”

เนื่องจากพระโพธิสัตว์กวนอิม เป็นพระโพธิสัตว์ที่เมตตากรุณา จึงเป็นที่เคารพบูชาของมหาชนในหลายประเทศทั่วเอเชียนับแต่โบราณ ทำให้ตำนานของพระโพธิสัตว์กวนอิมมีความเป็นมาหลากหลาย ตำนานพื้นบ้านที่นิยมกล่าวขานถึงก็คือ ตำนาน “เมี่ยวชันบรรลุธรรม” การสร้างรูปเคารพ มักมีเด็กหญิงชายคู่หนึ่งอยู่ข้างกาย เรียก “กิมท้ง เง็กนึ่ง” เด็กหญิงคือ หลงหนี่ เป็นธิดาพญามังกร มีสติปัญญาดี อายุ 8 ขวบ สำเร็จเป็นพุทธะ (มีดวงตาเห็นธรรม) และช่วยพระโพธิสัตว์กวนอิมโปรดเวไนยสัตว์ ปรากฏกายเป็นกุมารีอยู่ทางด้านขวา ส่วนเด็กชายคือ ชั่งไฉถงจื่อ (สุธนกุมาร) เป็นบุตรเศรษฐีคนหนึ่งในบุญนคร เกิดมามีทรัพย์สินเงินทองมากมาย แต่ก็เห็นเป็นสิ่งไร้ค่า จึงปฏิญาณตนว่าจะบำเพ็ญให้สำเร็จเป็นพระโพธิสัตว์ ได้รับกราบพระโพธิสัตว์กวนอิมเป็นอาจารย์ที่ โปตะละกะคีรี จนสำเร็จเป็นโพธิสัตว์ และได้ช่วยเหลืออาจารย์โปรดเวไนยสัตว์ แสดงธรรมกายเป็นกุมารอยู่ทางด้านซ้าย

ภาพที่ 4 เจ้าที่ (แปะกง)

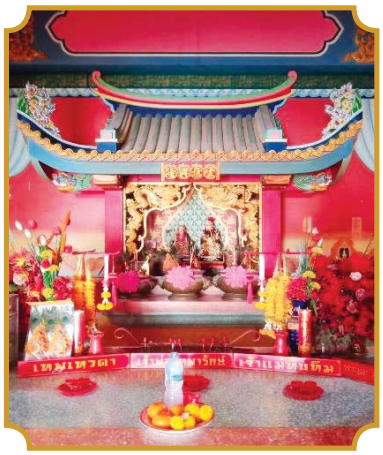

ภาพที่ 5 เทพเจ้าฟ้า ดิน

ตี่จู้ หรือ เจ้าที่จีน เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนจีนในไทยนิยมตั้ง เพื่อให้เกียรติและแสดงความเคารพต่อเจ้าที่ การตั้ง ตี่จู้เอี้ยะ ศาลเจ้าที่จีน จะต้องพิจารณา 4 องค์ประกอบดังนี้ ชัยภูมิ-ตี่ลี่, ทิศทาง-ดาว 9 ยุค, ดวงชะตา-ดวงจีน, ฤดูกาล-ฤกษ์ยาม คนจีนถือว่าเมื่อเรามีบ้านเรือน ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ไหนจะต้องมี ตี่จู้เอี๊ยะ เพราะทุกที่ทุกหนแห่งในพิภพนี้จะมีเจ้าที่ดูแลปกปักรักษา ที่อยู่อาศัย ควรให้ความเคาพรเจ้าที่เพื่อให้ท่านได้ดูแลบ้านและที่อยู่อาศัยให้กับเจ้าของบ้าน

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ มีอายุยาวนานถึง 108 ปี ในอดีตคนจีนแผ่นดินใหญ่ ข้ามน้ำข้ามทะเลมาก็จะมีผงธูปติดตัวมาด้วย เพื่อนำมาเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นกำลังใจให้กับชาวจีนโพ้นทะเล แล้วมาพึ่งบรมโพธิสมภารของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก่อนรัชกาลที่ 1 จนมีครอบครัวที่มั่นคง จึงร่วมแรงร่วมใจกันก่อสร้างศาลเจ้าเล็ก ๆ จนพัฒนามาเป็นศาลเจ้าใหญ่โตจนถึงทุกวันนี้

อาจกล่าวได้ว่า ศาลเจ้าจีนฯ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ศูนย์รวมจิตใจของคนไทยเชื้อสายจีน และยังเป็นสถานที่พบปะสังสรรค์ ที่ประชุมของชาวจีนและลูกหลานคนไทยเชื้อสายจีนมาตั้งแต่ในอดีตและสืบสานความเชื่อและความศรัทธาต่อเทพเจ้าประจำศาลเจ้า รวมทั้งยังเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อต่าง ๆ ของชาวไทยเชื้อสายจีน ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระมีความศักดิ์สิทธิ์ เรื่อง มากราบไหว้ขอพร แล้วขอนำผงธูปของศาลเจ้าติดตัวกลับไปด้วย เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจว่าทำอะไรก็จะสำเร็จตามที่หวัง ส่วนใหญ่คนที่มากราบไหว้ขอพรจะขอเรื่อง การค้าขาย การงาน การให้หายจากการเจ็บป่วย แล้วก็สมหวังตามที่ขอ จึงทำให้ผู้ที่มากราบไหว้ขอพรเกิดความศรัทธาต่อองค์เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

ภาพที่ 6 ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

ภาพที่ 7 เทพเจ้าฟ้า ดิน

ภาพที่ 8 เจ้าพ่อเตียเทียงซือกง

ภาพที่ 9 เจ้าพ่อกวนอู

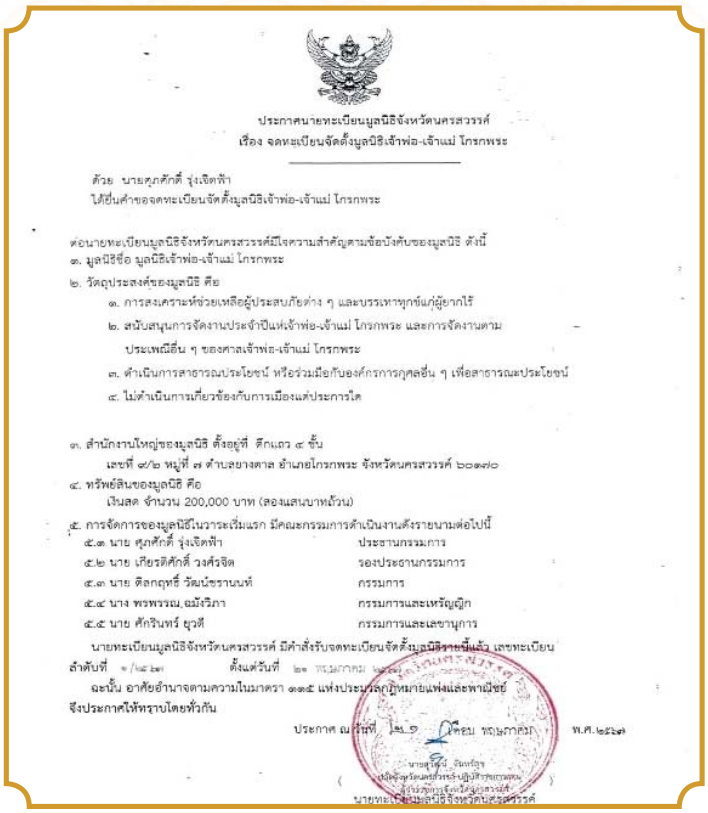
ภาพที่ 10 ประเพณีทิ้งกระจาด

ความสำคัญของประเพณีทิ้งกระจาด

งานทิ้งกระจาดของศาลเจ้าโกรกพระ เป็นกิจกรรมสาธารณะกุศลที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี โดยกำหนดจัดงานบริเวณถนนหน้าวัดโกรกพระใต้ คณะกรรมการศาลเจ้าจะมีการแจกบัตรคิวสำหรับรับของให้กับประชาชนผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุและผู้พิการ ผู้ได้รับบัตรคิวต้องเตรียมบัตรประชาชน หรือทะเบียนบ้านตัวจริง เพื่อแสดงตนว่าเป็นผู้อาศัยอยู่ใน ตำบลโกรกพระ ครัวเรือนหนึ่งจะได้รับของ 1 ชุด โดยจะได้รับของแจกเป็นชุดข้าวสารอาหารแห้ง ณ บริเวณศาลเจ้าจำลอง

ปัจจุบันนายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์ ได้มีคำสั่งรับจดทะเบียนจัดตั้ง **มูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ** เลขทะเบียน ลำดับที่ 1/2567 ตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2567 มูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานมูลนิธิ มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งมูลนิธิ ได้แก่

1. การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ และบรรเทาทุกข์แก่ผู้ยากไร้
2. สนับสนุนการจัดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ และการจัดงานการประเพณีอื่น ๆ ของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
3. ดำเนินการสาธารณประโยชน์หรือร่วมมือกับองค์กรกุศลอื่น ๆ เพื่อประโยชน์สาธารณะ
4. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

ประกาศนายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์
เรื่อง จดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ

ด้วย นายศุภศักดิ์ รุ่งเจิดฟ้า
ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ

ต่อนายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์มีใจความสำคัญตามข้อบังคับของมูลนิธิ ดังนี้
๑. มูลนิธิชื่อ มูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ
๒. วัตถุประสงค์ของมูลนิธิ คือ
๑. การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ และบรรเทาทุกข์แก่ผู้ยากไร้
๒. สนับสนุนการจัดงานประจำปีแห่งเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ และการจัดงานตาม ประเพณีอื่น ๆ ของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ
๓. ดำเนินการสาธารณประโยชน์ หรือร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณะประโยชน์
๔. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

๓. สำนักงานใหญ่ของมูลนิธิ ตั้งอยู่ที่ ตึกแถว ๔ ชั้น
เลขที่ ๙/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลยางตาล อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๑๗๐
๔. ทรัพย์สินของมูลนิธิ คือ
เงินสด จำนวน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน)
๕. การจัดการของมูลนิธินในวาระเริ่มแรก มีคณะกรรมการดำเนินงานดังรายนามต่อไปนี้
๕.๑ นาย ศุภศักดิ์ รุ่งเจิดฟ้า ประธานกรรมการ
๕.๒ นาย เกียรติศักดิ์ วงศ์รจิต รองประธานกรรมการ
๕.๓ นาย ศิลกฤทธิ์ วัฒน์ชรานนท์ กรรมการ
๕.๔ นาง พรพรรณ ฉมังวิภา กรรมการและเหรัญญิก
๕.๕ นาย ศักรินทร์ ยุวดี กรรมการและเลขานุการ

นายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์ มีคำสั่งรับจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิรายนี้แล้ว เลขทะเบียน
สำคับที่ ๑/๒๕๖๗ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗
ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายศุภศักดิ์ รุ่งเจิดฟ้า)
นายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์

ภาพที่ 11 เอกสารใบสำคัญการจัดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

กิจกรรมที่สำคัญของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

1. งานประเพณีตรุษจีน จะมีการจัดเครื่องบวงสรวง เพื่อไหว้ขอพรเทพเจ้า

2. วันคล้ายวันเกิดเจ้าพ่อเทพารักษ์ (ปึงเถ่ากง) จะมีการจัดเครื่องบวงสรวงเพื่อกราบไหว้ขอพรเจ้าพ่อเทพารักษ์

3. วันคล้ายวันเกิดเจ้าแม่ จะมีการจัดเครื่องบวงสรวง เพื่อไหว้ขอพร

4. วันคล้ายวันเกิดเจ้าพ่อกวนอู (กวนกง) จัดเครื่องเซ่นไหว้เพื่อกราบไหว้ขอพรเจ้าพ่อกวนอู

5. งานประเพณีทิ้งกระจาด (ทิ้งติ้ว) ซึ่งเป็นกิจกรรมสาธารณประโยชน์ โดยมีการแจกข้าวสาร อาหารแห้ง ให้กับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป จำนวน 500–2,000 ชุด

6. เทศกาลไหว้พระจันทร์ จะมีการจัดเครื่องบวงสรวง เพื่อไหว้ขอพรและจัดพิธีคัดเลือกองค์สมมุติเจ้าแม่กวนอิม และ กิมท้ง และ เง็กนึ้ง

7. งานประเพณีประจำปีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ (งานงิ้ว อ.โกรกพระ) ช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี จะมีการอัญเชิญองค์เทพมาประดิษฐาน ณ ศาลเจ้าจำลอง โดยมีขบวนแห่ของโรงเรียน ขบวนแห่มังกร สิงโต ขบวนองค์เจ้า ขบวนแห่นางรำ เป็นต้น

ปัจจุบันด้วยความศักดิ์สิทธิ์และเคารพศรัทธาต่อองค์เทพเจ้าในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ จึงทำให้ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ได้ร่วมแรงร่วมใจจัดงานประจำปีต่อเนื่องกันมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในอดีตการจัดงานแต่ละปีจะมีความสามัคคีของคนในชุมชนช่วยกันจัดงานให้สำเร็จลุล่วง โดยมีคณะกรรมการจัดงานของแต่ละปีเป็นแกนนำ เนื่องด้วยปัจจุบันนี้ การจัดงานได้มีความพร้อมมากขึ้นด้วยการสนับสนุนของอำเภอโกรกพระ สถานีตำรวจภูธรอำเภอโกรกพระ เทศบาลตำบลโกรกพระ องค์การบริหารส่วนตำบลโกรกพระ โรงเรียนโกรกพระ โรงเรียนโกรกพระพิทยาคม โรงเรียนอนุบาลโกรกพระ เข้าร่วมกิจกรรมการจัดงานประเพณีต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ภาพที่ 12 ภาพกิจกรรมงานประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

ภาพที่ 13 โลโก้ ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ (อบจ.นครสวรรค์) มีการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนากิจกรรมของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ ร่วมกับคณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ โดยมีคณะทำงานเกี่ยวกับการจัดทำและนำเสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประจำจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 2 ก.พ.67 เห็นชอบให้ประกาศมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมทางวัฒนธรรม เป็นงานประเพณีและเทศกาลประจำประปีของจังหวัดนครสวรรค์ ในลำดับที่ 9 ของจังหวัดนครสวรรค์ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ.2559

กิจกรรมการสืบสานงานประเพณีและพิธีกรรมของชุมชนชาวตลาดโกรกพระ ได้สิ่งสะท้อนความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1) เพื่อสืบสานประเพณีและวัฒนาธรรม ความศรัทธาให้คงอยู่ต่อไป

2) เพิ่มความสามัคคีในชุมชนให้เข้มแข็งมากขึ้น

3) ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วน และเป็นการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนให้คงอยู่สืบต่อไป

4) ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและการค้าขายของคนในชุมชนให้มีเงินหมุนเวียนในชุมชนเพิ่มขึ้น

5) เป็นการรักษาวัฒนธรรม และประเพณีจีน เพื่อให้ลูกหลานได้รำลึกถึงบรรพบุรุษ ได้แสดงความเคารพศรัทธาต่อเทพเจ้าผู้ปกป้องดูแลคุ้มครอง และทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไป

บทบาทของมูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ที่มีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของชุมชน อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ จากในอดีตที่มีการอพยพตั้งถิ่นทางและเข้ามาทำการค้าของพ่อค้าแม่ค้าและนักธุรกิจของอำเภอโกรกพระ โดยมาจากหมู่บ้านเดียวกัน ตระกูลแซ่เดียวกัน หรือเป็นกลุ่มคนที่ขยายครอบครัวจากตลาดปากน้ำโพ ออกมาทำการค้าขายและทำธุรกิจในอำเภอต่าง ๆ

ของจังหวัดนครสวรรค์ จึงมีความรู้สึกเป็นพวกพ้องเดียวกัน เป็นกลุ่มลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีน กลุ่มแต้จิ๋ว มีความเอื้ออาทรและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

บทบาทมูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ และศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระที่มีต่องานประเพณีวัฒนธรรมจีน และประเพณีการแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ อาจกล่าวได้ว่า เป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเข้มแข็งของชุมชนและการใช้พื้นที่ของศาลเจ้า เพื่อสืบทอดความเชื่อและประเพณีของชาวจีนแต้จิ๋ว ลูกหลานชาวจีนโพ้นทะเลที่มีความศรัทธาและนับถือความเชื่อทางศาสนาเต๋า การนับถือองค์เทพเจ้าต่าง ๆ รวมทั้งยังได้มีการผสมผสานวัฒนธรรมจีนเข้ากับวัฒนธรรมไทยของท้องถิ่น ทำให้ประเพณีและความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาได้มีการสืบสาน สืบทอดและปรับแนวปฏิบัติร่วมกับพุทธศาสนา ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามให้ยังคงยึดถือปฏิบัติต่อกันมา โดยมีภาพตัวแทนของกิจกรรมในท้องถิ่น อำเภอโกรกพระ ที่ได้เกิดประเพณีที่ยิ่งใหญ่กิกจรรมหนึ่ง คืองานประเพณีการแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ เป็นกิจรรมที่สะท้อนภาพความสามัคคีและประสานความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วนในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีเอกลักษณ์สะท้อนถึงวิถีวัฒนธรรมจีนที่ผสมผสานทางวัฒนธรรมไทย-จีน ได้อย่างต่อเนื่องและยาวนาน จนได้รับการประกาศขึ้นเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม งานประเพณีและเทศกาลประจำปีของจังหวัดนครสวรรค์

.....

The Shrine of Chao Pho[1] Chao Mae[2] Krok Phra (Pun Thao Gong) Shrine: The Spiritual Center of the Chinese Community in Krok Phra Market, Nakhon Sawan Province.

The History of Krok Phra Shrine

Before 1915, the Krok Phra Market community was a bustling trading hub in Nakhon Sawan Province. It was an old market community with diverse forms of commerce, including agricultural produce such as paddy rice, vegetables, fruits, dried goods, and various grocery stores, from small shops to large businesses. Historically, Krok Phra District encompassed the area of Lat Yao District, making it the largest district in Nakhon Sawan Province. Due to this prosperity, several sub-districts were later separated and established as independent districts. The market saw numerous Chinese merchants who sailed from mainland China and engaged in extensive trade with foreigners. Among these were prominent families such as the Tang family, now operating as Nakhon Sawan Tang Prasert Company, the Heng family with Mr. Hang Seng, who was the grandfather of Mr. Kiatiphum Wongrajit, the former Permanent Secretary of the Ministry of Public Health, the Lim family, currently running Kor Kit Charoenphan Store, the Eia family, now the Luk Hong Store, and the Eung family, presently operating Eung-Jiab Seng Store, among many others.

In the past, the Krok Phra Market community primarily engaged in the waterway trade. Therefore, the location of a shrine has historically been and continues to be, adjacent to the Chao Phraya River. The initial construction of the shrine began in 1917. Later, Mr. Chua Sae-Eung received official permission from the government to establish the shrine in 1920. Originally, it consisted of three small wooden buildings. The first major renovation of the front building, which faced the Chao Phraya River and had deteriorated the most, began around 1987. This renovation was led by Mr. Charoenchai Wongsrithong

[1] God

[2] Goddess

and Mr. Wiwat Wongrajit, along with the shrine committee at that time. They reconstructed it using reinforced concrete.

The next step was the renovation of the second building, beginning in the year 2000 (B.E. 2543) and carried out by Mr. Chareonchai Wongsrithong and Mr. Wiwat Wongrajit, along with the shrine committee at that time. The construction involved transforming the central building, which housed all the deities, into a reinforced concrete structure and decorating both buildings beautifully. Later, in the year 2020 (B.E. 2563), the renovation of the third building commenced, also reconstructing it with reinforced concrete, as well as improving and extending the front area and creating a storage room on the ground floor of the shrine.

In 2022, a dragon pillar was constructed to serve as a spiritual anchor for the people of Krok Phra. Additionally, it symbolizes prosperity in trade, stability, power, prestige, and the sacredness of the Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine, which has blessed the lives of the Krok Phra community with prosperity for over a hundred years and will continue to do so in the future.

The important deities within the shrine are as follows:

Figure 1 The important deities within the shrine

Chao Pho Thepharak (Pun Thao Gong or Pueng Thao Gong) is a deity worshiped by Chinese communities overseas, particularly among the Teochew Chinese community. They hold great reverence for Pun Thao Gong, a deity believed to be the guardian of those residing within his domain, comparable to the Thai household deity, Phra Phum. There was evidence that in China, no deities are referred to by this name. Within Thai-Chinese communities, it is hypothesized that the term "Pun Thao Gong" is used to refer to the gods of overseas Chinese. The term likely derives from the character "Pun", meaning "original" or "ancient", combined with the character "Thao", possibly contracted from "Pou Thao", meaning "community". Hence, the combined term probably signifies "original community", and "Pun Thao Gong" might mean the deity who protects the original community since Thai-Chinese immigrants often maintain a strong connection to their homeland in China, including the worship of deities they revered before migrating. The local deities of the Teochew community, typically referred to as "Pae Eng Gong", are deities who protect various localities. Therefore, "Pun Thao Gong" likely refers to a deity who protects the community. The belief in Pun Thao Gong has been passed down to later generations of Thai-Chinese, as evidenced by the establishment of Pun Thao Gong shrines both at homes and in various communities.

Chao Mae Thapthim (Pun Thao Ma) is a benevolent deity known for her deep filial piety. Legend has it that she once saved her father and brother from a deep-sea storm using her spiritual power. She is flanked by two guardians, Sun Hong Yi (the deity with divine hearing) and Seng Ling Ngarn (the deity with divine vision), along with two attendants. Shrines dedicated to Chao Mae Thapthim are often built at river mouths, along rivers, or by the sea, as it is believed that this deity protects against water-related disasters, ensuring safety and good fortune for those traveling by water. The belief and faith in Chao Mae Thapthim are strong among both Chinese and Thai-Chinese communities.

Figure 2 Chao Pho Guan

Chao Pho Guan Yu, also known as Guan Gong, is the deity of loyalty and integrity. He is revered for his high moral standards and miraculous abilities to dispel dangers, evil, and obstacles. Consequently, he is highly respected by those in public service. On the 13th day of the 5th lunar month of the Chinese calendar, a celebration is held to honor this virtuous deity.

Guan Yu was born on the 24th day of the 6th lunar month of the Chinese calendar in the year 703 AD, in Changping Village, Yuncheng County, Shanxi Province. He lived during the period of the divisions of the Chinese kingdom. At the time, the land was split into three major groups, known as the 'Three Kingdoms'. Guan Yu, a prominent figure of this era, was described as having a large body, prominent eyebrows, and a distinctively red face. His personality was marked by bravery, martial prowess, a strong sense of justice, loyalty to his oaths, gratitude, humility coupled with pride, and an unwavering refusal to succumb to evil. His demeanor was bold and formidable, reflecting his disdain for oppression and his commitment to justice. Among the three sworn brothers in the Peach Garden, Guan Yu was the tallest, towering over others due to his extraordinary height. Consequently, the ordinary-sized horses he rode often struggled to bear his weight. When Liu Bei was defeated by Cao Cao and separated from Guan Yu, Cao Cao

devised a plan to win Guan Yu's loyalty. Observing Guan Yu riding a skinny horse, Cao Cao inquired about the reason. Guan Yu explained that the horse could not bear his weight, resulting in its emaciation. In response, Cao Cao ordered his soldiers to fetch the Chi Tu Ma (Red Hare), and asked if Guan Yu recognized it. Guan Yu acknowledged it as the horse (The Thousand-Li Red Hare) of the deceased Lü Bu. Cao Cao then gifted the horse to Guan Yu. Overjoyed, Guan Yu knelt and bowed to Cao Cao repeatedly. He was overjoyed as the Red Hare was capable of covering a thousand Li in a day. Guan Yu's joy stemmed from the hope that he could one day use the fast horse to reunite with Liu Bei upon hearing any news. Despite his lack of affection for Cao Cao, Guan Yu remained loyal and ready to sacrifice his life in battle under Cao Cao's command. During the conflict between Cao Cao and Yuan Shao, Guan Yu, mounted on the Red Hare, demonstrated his exceptional skill with the halberd. In a swift and decisive move, he beheaded Yan Liang, Yuan Shao's top general, causing great anger in Yuan Shao, who then sent in another top general, Bun Thiew. However, Bun Thiew met the same fate, falling off his horse and dying at the hands of Guan Yu's halberd.

Chao Pho Tiatiansue Gong (Chao Pho Pak Khlong) has a history spanning over 100 years. It began when Mr. Kui Hor Sae Tia traveled from China and brought with him an incense burner for the deity. After marrying a woman from Bang Ma Pho, he was given land to build a shrine. Initially, the shrine was a small structure with a thatched roof. Later, it was upgraded to a zinc roof and eventually rebuilt with reinforced concrete in traditional Chinese architectural style, costing approximately 6 million baht. The site includes accommodations for those attending the annual birthday celebration of Chao Pho. A story passed down through generations tells that about 100 years ago, an epidemic struck the area. The people, not knowing where to turn for help, lit incenses and prayed to Chao Pho, who answered their prayers and ended the epidemic. Traders also prayed to Chao Pho for prosperous businesses and good sales, and their wishes were granted, leading to widespread acclaim. Every year, Chinese traders come to pay their respects and offer worship to Chao Pho.

Figure 3 Bodhisattva Guan Yin

Guan Yin (Bodhisattva Guan Yin), also known as the Bodhisattva of Compassion, arrived in Thailand along with the propagation of Mahayana Buddhism. She is known by various names, such as Guan Yin Phu Sak, originally called Guan Si Yin Phu Sak. Due to its similar pronunciation to Li Xi Ming, a Chinese emperor during the Tang Dynasty, the term "Si" was removed, leaving only Guan Yin Phu Sak (Phu Sak means Bodhisattva). "Tai Sue Tai Pui Phu Sak" refers to Bodhisattva Guan Yin, who is extremely compassionate and merciful, with great aspirations to alleviate the suffering of all sentient beings.

Because Bodhisattva Guan Yin is known for her compassion, she has been highly revered and worshipped by many people across Asia since ancient times. This widespread respect has resulted in various legends about Bodhisattva Guan Yin. One popular local legend is the story of "Miao Chan Achieving Enlightenment". In depictions and sculptures, she is often accompanied by a pair of children, called "Kim Thong Ngek Nung". The girl, Long Nhi, is the daughter of a dragon king, possessing wisdom and enlightenment at the age of 8 (seeing the truth with her eyes). She assists Bodhisattva Guan Yin and is depicted on the right side. The boy, Chang Chai Thong Jeu (Sutthana Kumara), is the son of a wealthy merchant in Bunnakorn, born with immense wealth but considered worthless. He vowed to attain enlightenment and became a Bodhisattva, receiving reverence from Bodhisattva Guan Yin as his teacher at Potalaka, achieving

Bodhisattva status and assisting the preferred Bodhisattva teacher, showing moral righteousness on the left side.

Figure 4 Chaoti (Paek Gong)

Figure 5 Heaven and Earth Deities

The Ti Zhu, or Chinese Guardian Spirit, is considered a sacred entity and is highly revered by the Chinese community in Thailand. It is set up to honor and show respect to the Guardian Spirit. When setting up a Ti Zhu Eie, a Chinese spirit house must consider the following four components: location (Tii Li or Feng Shui), direction (nine-period star), destiny (Chinese astrology), and season (auspicious time). For the Chinese, wherever they establish their homes or dwellings, a Ti Zhu Eie must be present because every place on earth has a deity to oversee and protect it. Residents should show reverence to the deity to ensure their homes and dwellings are cared for by their rightful owners.

Chao Pho Chao Mae (God and Goddess) Krok Phra Shrine has a long history spanning up to 108 years. In ancient times, when Chinese people crossed rivers and seas, they would carry sacred powders with them to anchor their spirits and provide encouragement to Chinese sailors. They later relied on the royal merit of His Majesty King Rama I, establishing a stable family before jointly contributing effort and unity to construct a small shrine. Over time, this shrine developed into a large and significant place of worship, continuing its legacy to this day.

The Chinese shrine is a sacred place that anchors the spirit, serving as a focal point for Thai people of Chinese descent. It's also a venue for social gatherings, where Chinese communities and their Thai-Chinese descendants have convened since ancient times to uphold beliefs and devotion to the shrine's deities. Additionally, it functions as a site for religious ceremonies and various cultural practices among Thai-Chinese communities. Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine is sacred and holds profound significance, where worshippers come to seek blessings and carry sacred powders back with them, believing that their endeavors will succeed as intended. Many who come seek blessings for business, employment, health, and other desires, fostering deep faith in Chao Pho Chao Mae Krok Phra.

Figure 6 The Shrine of Chao Pho Chao Mae Krok Phra

Figure 7 The Deities of Heaven and Earth

Figure 8 Chao Pho Tiatiansue Gong

Figure 9 Guan YU

Figure 10 The Hungry Ghost Festival (Thingkrachat)

The importance of the Hungry Ghost Festival (Thingkrachat)

The annual Hungry Ghost Festival at the Krok Phra Shrine is a charitable public event held every August. It takes place on the street in front of the Krok Phra Tai Temple. The shrine committee distributes queue cards to the underprivileged, elderly, and disabled individuals. Recipients must present their ID card or residence registration to prove they reside in Krok Phra Subdistrict. Each household receives one set of dry food rations distributed at the replica shrine.

Recently, the registrar of Nakhon Sawan Province Foundation sanctioned the establishment of the Chao Pho Chao Mae Krok Phra Foundation under registration number

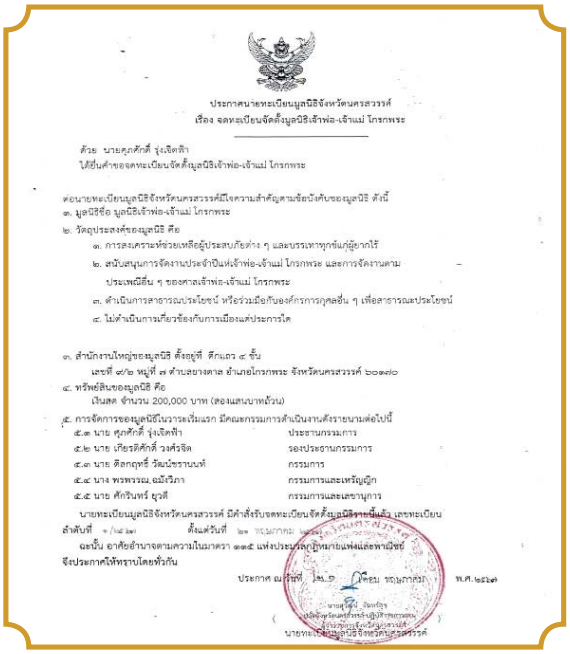
1/2567 on May 21, 2567. The foundation is a legal entity with a board of directors and aims to:

1. Provide disaster relief and alleviate suffering for the underprivileged.

2. Support the organization of the Chao Pho Chao Mae Krok Phra Procession and other ceremonies held by Chao Pho Chao Mae Plot Phra.

3. Undertake public welfare activities and collaborate with other charitable organizations for the public good.

4. Remain non-political in all operations.

ประกาศนายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์
เรื่อง จดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ

ด้วย นายศุภศักดิ์ รุ่งเจิดฟ้า
ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ

ต่อนายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์มีใจความสำคัญตามข้อบังคับของมูลนิธิ ดังนี้
๑. มูลนิธิชื่อ มูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ
๒. วัตถุประสงค์ของมูลนิธิ คือ
๑. การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ และบรรเทาทุกข์แก่ผู้ยากไร้
๒. สนับสนุนการจัดงานประจำปีเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ และการจัดงานตาม ประเพณีอื่น ๆ ของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ
๓. ดำเนินการสาธารณประโยชน์ หรือร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์
๔. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

๓. สำนักงานใหญ่ของมูลนิธิ ตั้งอยู่ที่ ตึก๒ชั้น ๔ ชั้น
เลขที่ ๙/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลยางตาล อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๓๗๐
๔. ทรัพย์สินของมูลนิธิ คือ
เงินสด จำนวน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน)
๕. การจัดการของมูลนิธินี้ในวาระเริ่มแรก มีคณะกรรมการดำเนินงานดังรายนามต่อไปนี้
๕.๑ นาย ศุภศักดิ์ รุ่งเจิดฟ้า ประธานกรรมการ
๕.๒ นาย เกียรติศักดิ์ วงศ์จิต รองประธานกรรมการ
๕.๓ นาย ติลกฤทธิ์ วัฒน์ชรานนท์ กรรมการ
๕.๔ นาง พรพรรณ ฉมังวิภา กรรมการและเหรัญญิก
๕.๕ นาย ศักรินทร์ ยุวสี กรรมการและเลขานุการ
นายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์ มีคำสั่งรับจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิรายนี้แล้ว เลขทะเบียน
ลำดับที่ ๑/๒๕๖๗ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗
ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน
ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๗
นายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์

Figure 11 Certificate of registration for the establishment of Chao Pho Chao Mae Krok Phra Foundation

Important Activities of Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine:

1. Chinese New Year Ceremony: A ritual offering ceremony takes place, to pay homage to the deity.

2. Birthday Celebration of Chao Pho Thepharak (Pung Thao Gong Sae): A ritual offering ceremony is held, to worship and seek blessings from Chao Pho Thepharak

3. Birthday Celebration of Chao Mae Lady Deity: A ritual offering ceremony is organized, to seek blessings.

4. Birthday Celebration of Chao Pho Guan Yu (Guan Gong Sae): A ritual offering ceremony is arranged, to pay respects and seek blessings from Chao Pho Guan Yu.

5.The Hungry Ghost Ceremony (Ting Tiew) is a public welfare activity involving the distribution of dry food to disabled individuals, the elderly, and the general public, totaling 500 to 2,000 sets.

6. Moon Worship Festival: A ritual procession to worship the moon deity and conduct a ceremony to select the hypothetical figures of Chao Mae Guan Yin and Kim Thong and Ngek Nung.

7. Annual Procession of Chao Pho Chao Mae Krok Phra (Ngan Ngiew-Chinese opera, Amphoe Krok Phra): Held in November every year, this event includes inviting the deities to the replica shrine with processions from schools, dragon and lion processions, deity processions, and traditional dance processions.

Currently, with reverence and devotion to the deities at Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine, civil servants, merchants, and the general public have been collaborating wholeheartedly to organize annual events continuously up to the present day. Previously, each year's event has been extremely successful due to community unity and the annual organizing committee's leadership. Presently, these events are better prepared with support from Krok Phra District Office, Krok Phra Police Station, Krok Phra Subdistrict Municipality, Krok Phra Subdistrict Administrative Organization, Krok Phra School, Krok Phra Pittayakom School, and Anuban (Kindergarten) Krok Phra School, all participating in these traditional annual cultural activities.

Figure 12 Activities during Chao Pho Chao Mae Krok Phra Procession

Figure 13 Logo of Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

The Nakhon Sawan Provincial Administration Organization (Nakhon Sawan PAO) supports the budget for the development activities of Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine, in collaboration with the committee of the foundation. A working group has been

established to prepare and present information to the Provincial Cultural Heritage Promotion and Preservation Committee. In the 1/2567 meeting on February 2, 2024, the committee officially announced that Chao Pho Chao Mae Krok Phra Procession Ceremony is a cultural heritage event, and it becomes the 9th annual festival of Nakhon Sawan Province, in accordance with the Cultural Heritage Promotion and Preservation Act 2016.

The activity of preserving and revitalizing the traditional customs and rituals of the Khrok Phra Market community reflects the importance of the community's rich traditions and culture. The key objectives of this initiative are:

1. To preserve and develop traditions, culture, and faith, ensuring their continuity.

2. To strengthen unity within the community.

3. To foster cooperation among all sectors, continuing the traditions and culture of Thai-Chinese people.

4. To stimulate the local economy and trade, increasing community circulation of money.

5. To uphold Chinese culture and traditions, allowing descendants to remember and respect their ancestors, honor the deities who protect and care for them, and perform charitable acts in memory of those who have passed away.

The role of the Chao Pho Chao Mae Krok Phra Foundation has had a significant impact on the economic and socio-cultural conditions of Krok Phra District, Nakhon Sawan Province. In the past, traders, merchants, and businessmen from Krok Phra District, who originated from the same village, the same family name, or extended family members from Pak Nam Pho Market, migrated to conduct trade and business in various districts of Nakhon Sawan Province. This shared background fostered a sense of camaraderie and mutual support among the Thai-Chinese Teochew descendants.

The role of the Chao Pho Chao Mae Krok Phra Foundation and Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine in relation to Chinese cultural traditions and the Chao Pho Chao

Mae Krok Phra Procession Ceremony can be described as activities that reflect the strength of the community and the use of shrine spaces. They aim to preserve the beliefs and customs of the Teochew Chinese descendants, who are devoted to and uphold the religious beliefs of Taoism, venerating various deities. Additionally, there has been a blending of Chinese culture with the local Thai culture, which has allowed the traditions and beliefs to be preserved, inherited, and adapted alongside Buddhist practices. This cultural fusion has maintained beautiful cultural traditions, continuously adhered to and practiced over time, with a representative example being the grand procession ceremony in Krok Phra District, Nakhon Sawan Province. This event reflects solidarity and collaboration among all sectors of the Krok Phra community, showcasing a unique cultural blend of Thai-Chinese heritage, which has been consistently and enduringly celebrated as part of Nakhon Sawan Province's cultural heritage and annual festivals.

.....

那空沙旺戈帕华人社区人民心灵聚集地–戈帕本头公庙

戈帕本头公庙的历史

自 1915 年（佛历 2548 年）来，戈帕市场社区是那空沙旺的一个重要贸易社区。它是一个古老的市场社区，在这里，人们可以进行多种商品贸易。因为无论是农产品商铺，如稻谷、蔬菜、水果、干货等小型店铺，还是大型商店，在此都随处可见。过去戈帕县的面积覆盖到现在拉尧县的位置，因而成为当时那空沙旺省最大的县。但由于当时经济发展参差不齐，乡镇被重新划分，成为现如今的行政区域。戈帕县吸引了不少华商和外国商人在此投资。其中著名的华商有：陈氏家族，目前是那空沙旺陈氏发展公司；王氏家族，王恒生先生是吉帝彭．翁拉吉先生的外公，是公共卫生部前常务秘书长；林氏家族，现是 K.Kitcharoenphan 商店；杨氏家族，现 LakHong 商店；黄氏家族，现是 Ng–Jeab Seng 商店，除此之外还有许多别的家族参与其中。

过去，戈帕市场的贸易运输主要通过水路，因此本头公庙从古至今都修建在河边。该庙第一次修建于 1927 年（佛历 2460 年），1930 年（佛历 2463 年）政府正式批准黄纸先生在此修建神庙。早期的本头公庙是一座小庙，由 3 座木建筑组成。后来大约于 1997 年（佛历 2530 年），查冷钗．翁习通先生、维瓦．翁拉吉先生以及当时本头公古庙委员会等齐心协力将其重建。由于前殿毗邻湄南河，所以受破坏的程度较大，于是改用钢筋混凝土，使其结构更坚固。 2000 年（佛历 2543 年），在经查冷钗．翁习通先生、维瓦．翁拉吉先生以及当时本头公庙委员会的帮助下，中殿得到了整修，用于供奉神明。使用了钢筋混凝土作为建筑材料，此外还对前、中两殿进行内部装修，使其更加美观。之后，2030 年（ 佛历 2563 年），后殿进行改建、

修复。除此之外，施工队对古庙前的空地也进行了整修，扩大其使用范围。古庙底层还修建成储藏室。

2022 年（佛历 2565 年），施工队在神庙前修建神龙柱。神龙柱是戈帕县人民的精神支柱，也是戈帕县经济贸易繁荣发展、社会稳定的象征。戈帕本头公庙的威望和神圣，数百年来一直激励着戈帕县人民不断追求欣欣向荣的理想生活。

本头公庙内供奉的神明有：

1. 华光大帝（本头公）和天后圣母（本头公妈）
2. 关公
3. 振天公
4. 观音娘

华光大帝（本头公）华光大帝是在华裔中备受尊崇的神明，尤其受到潮州华裔的尊崇。“本头公”其实是一种神职，负责保护其管辖范围内的所有人，相当于泰国的“土地守护神”。据说，在中国并没有此种称谓。在泰国华裔社区，假设“本头公”一词是来自于华裔群族，“本”意为最初、古老，加上“头”连在一起，表示“最初的群体”。所以“本头公”代表“庇护

社群的古老神明”。生活在泰国的华裔对故乡和祖国有着深厚的感情，他们也一直坚持自己的信仰。潮州华裔尤其崇拜“地主神”。该神职也是专门为了大家的安全而设立的，与“本头公”相试，因此，“本头公”大概也是“社群的护卫之神”。华裔后代对“本头公”的崇拜代代相传，主要体现在在许多家庭和社区都设立本头公神位。

天后圣母（本头公妈）是一尊代表慈悲和孝心的神明，她备受人们的尊崇。据说，她曾在深海中救过她的父亲和兄弟。由于她高尚的精神修行， 她也因此得到“顺风耳”和“千里眼”两位守护神的守护，另外还有两名侍女相伴。天后圣母庙一般修建在河口、江边或海边，人们相信这位神灵会保护和拯救人们免受水灾的危害，确保水路和海上旅行的安全，这种信仰深深扎根于华裔及华侨后代的心中。

关羽 关羽亦称关公，也是忠义之神，代表正义和高尚的品质，具有驱邪纳福的能力，因而备受朝廷官员们的敬重。因此，每年的五月十三日，在中国，人们为了纪念这位正义之神，都会举行庆祝活动。

关羽出生于中国农历 160 年（佛历 703 年）六月二十四日，出生在山西省运城市解州镇。当时正是中国王朝内部的分裂时期，当时中国分成了三大势力，被称为“三足鼎立”。据说，关羽身材魁梧，眉宇深邃，最重要的是他有一张与众不同的赤脸。关羽性格坚毅、骁勇善战、正义凛然、信守承诺、知恩图报、不卑不亢，不屈服于邪恶、举止威严、伟岸可敬，反感压迫。关羽与他的另外两个结拜兄弟刘备、张飞相比，个子最高，他的坐骑是一匹普通马，难以承受

关羽的重量。刘备战败曹操，曹操设计离间关羽和刘备，最后使关羽为曹操所用。一次，曹操看见关羽骑的是一匹瘦马，于是问他为何骑这匹马。关羽回答道，这匹马跑不动，因为它太瘦了。曹操听后，立马派人牵来一匹优良的赤兔马，并问关羽是否记得这匹马。关羽回答："这是已逝吕布的马。"于是曹操便把这匹马送给关羽，关羽非常高兴，也十分感激，多次跪谢曹操。关羽高兴的原因是：这匹马一天能跑一千里，因此得名"千里马"。关羽忠诚于刘备，一旦得到刘备的消息，便可以骑这匹千里马去找他。但是作为曹操的将领，即便关羽不喜欢曹操，他还是在曹操与袁绍之争中，为曹操牺牲了自己的性命。关羽在赤兔马背上，舞动戟大展身手，然而还未正面交锋关羽就割断了袁绍的主帅--颜良的脖子，袁绍为了复仇派另一名主帅--文丑追赶，遇到了关羽的戟落马身亡。

振天公 "振天公"有着悠久的历史。大约 100 多年前，一位名叫张贵和的人从中国带着振天宫的香炉来到此地。后来，他娶了一名当地女子，获得了一块土地，在那里建立了神庙。一开始只是一个小小的茅草屋顶的小庙，后来换成了镀锌房顶，并按照中国的审美用钢筋混凝土修建，修建经费约为 600 万泰铢。这里还为前来参加庆祝活动的香客提供住宿。传说，100 年前，此地流行一种疟疾，人们不知求助于谁，于是只能烧香祈求振天公的帮助，最终，振天公显灵帮助了他们。

此外还有许多生意人前来祈求振天公保佑他们生意兴隆，最后也如愿以偿。这些故事在当地广为流传，吸引了全国各地的华人前来朝拜祈福

观世音菩萨 “观世音菩萨”也称“观音菩萨”来泰国，传播大乘佛教。最初人们将其称为观世音菩萨，与中国唐朝皇帝李世民有相近之音，因此删去“世”字，简称“观音菩萨”，也叫“大慈大悲观世音”，因其是一位极为慈悲的大菩萨，以其伟大的慈悲心和决心，帮助身陷苦海之众生，普救人间之疾苦，应了“若世间一切众生皆无苦，吾才成佛”这句话。

观音菩萨被认为是慈悲佛陀的化身，自古以来便是亚洲人民尊敬和崇拜的对象。因此，慈悲佛陀化身的传说非常丰富多彩。最受欢迎的民间传说之一就是“摩耶释迦成佛”。在建造塑像时，通常会有一对男女童站其身旁，称为“金童.玉女”。女孩名叫龙女，智慧的化身（智慧之眼），8岁成佛，帮助观音菩萨普渡众生。观音菩萨左测的男孩名叫善财童子，是位富家子弟，家财万贯，但他却视钱财乃身外之物，毫无意义，于是决定出家修行。他拜观世音菩萨为师，得其指点，最终修成正果。同时他也帮助菩萨普渡众生。

地主神位（图）

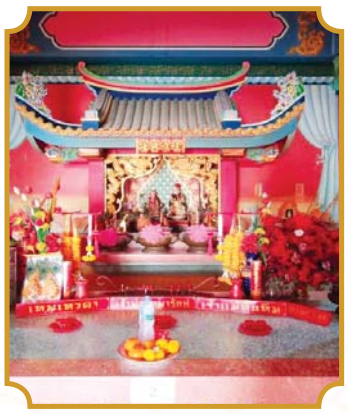

天地父母神（图）

地主爷 “地主爷”或土地爷。为了表示对地主爷的敬重，在泰华侨喜欢在家宅摆设地主神位。地主爷的摆放很有讲究，必须考虑以下四个点：位置-地理、方位-九宫风水、面相-中华相、季节-时令。华人认为，哪里有家宅，哪里就有地主爷，因为世界的每一个角落都有神明的保护，家宅更是如此，所以更应该敬重家宅内的神明。设土地神位可以增加家主的财运，保护家人安全。

戈帕本头公庙有 108 年的历史。在过去，华人渡海而来，将香灰带在身旁视为心灵的支柱，相信其能为自己增添力量，他们期望依靠神明庇佑获得安定。国王拉玛一世时期，华人有了稳定的家庭，于是齐心协力共同建立了一座小神庙，其逐渐发展成为今天大规模的神庙。

可以说，从古至今，中华庙不仅是牢牢牵动泰国华人心灵的神圣之地，也是华人及后代会面、传承信仰和祭奠祖先的地方。中华庙更是华人进行宗教活动和开展宗教仪式的场所。戈帕本头公庙深受人们的欢迎，人们前往祭拜并祈求神明庇佑，他们把香灰带回家，将其视为心灵的寄托，希望在生意、工作、健康等方面的愿望得以实现。因此，前来本头公庙祈福的人对本头公神充满敬畏和信仰。

戈帕本头公庙

天地父母神

振天公

关公

盂兰盛会的重要性

每年八月，戈帕庙都会举办盂兰盛会这样的公益活动，在庙前的道路旁设立放生摊。庙方委员会给贫困人士、老年人和残疾人分发领取凭证。持有领取凭证的人需要准备身份证或户籍证明以证明其为戈帕县居民，持有此证的居民每户可获得一份救济粮。

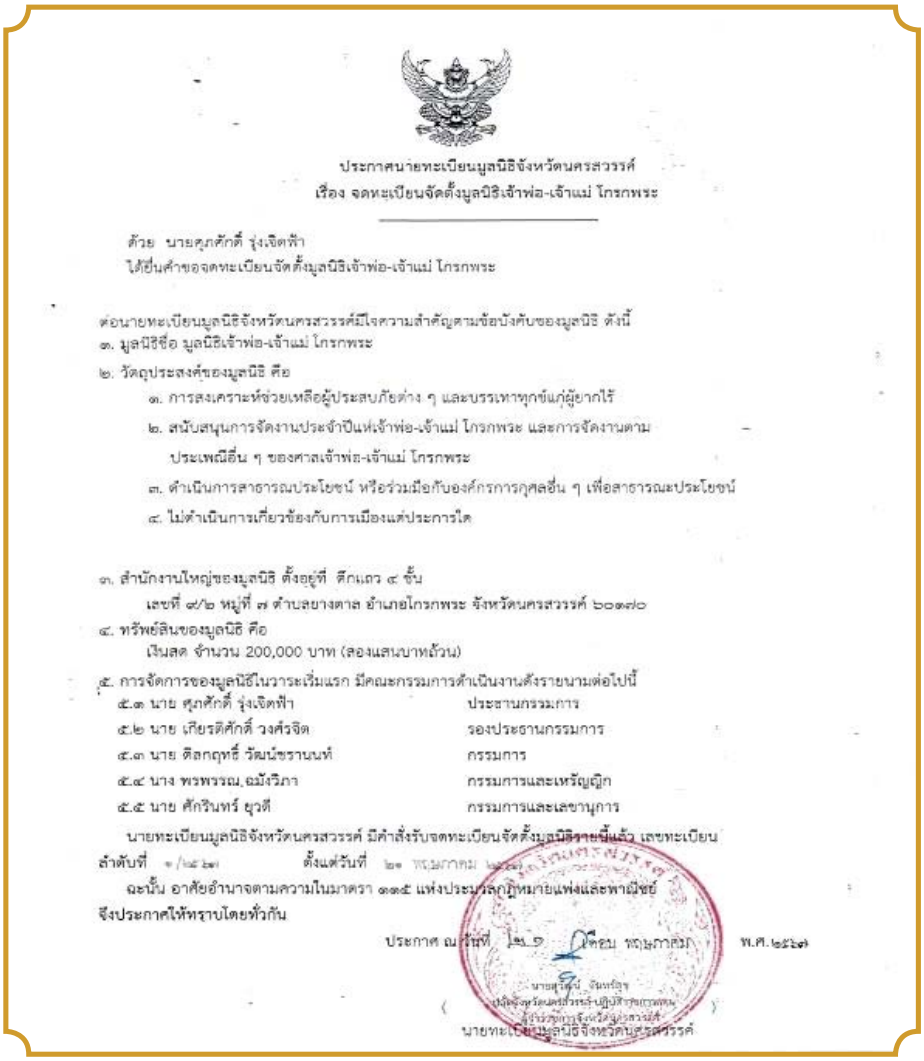
目前，那空沙旺基金会登记员已下令注册成立戈帕本头公基金会，注册编号为 1/2567。自从 2024 年（佛历 2567 年）5 月 21 日，戈帕基金会作为法人，设立基金会管理委员会，其设立目的包括：

1、 援助受灾群众、救济贫困人群。

2、 支持、组织戈帕本头公传统游行盛会和本头公庙的其他活动。

3、 独立开展或与其他慈善组织联合开展公益活动。

4、 不以任何方式参与政治活动。

ประกาศนายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์
เรื่อง จดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ

ด้วย นายศุภศักดิ์ รุ่งเจิดฟ้า
ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ

ต่อนายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์มีใจความสำคัญตามข้อบังคับของมูลนิธิ ดังนี้
๑. มูลนิธิชื่อ มูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ
๒. วัตถุประสงค์ของมูลนิธิ คือ
๑. การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ และบรรเทาทุกข์แก่ผู้ยากไร้
๒. สนับสนุนการจัดงานประจำปีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ และการจัดงานตามประเพณีอื่น ๆ ของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ โกรกพระ
๓. ดำเนินการสาธารณประโยชน์ หรือร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณะประโยชน์
๔. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

๓. สำนักงานใหญ่ของมูลนิธิ ตั้งอยู่ที่ ตึกแถว ๔ ชั้น
เลขที่ ๙/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลยางตาล อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๑๗๐
๔. ทรัพย์สินของมูลนิธิ คือ
เงินสด จำนวน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน)
๕. การจัดการของมูลนิธิในวาระเริ่มแรก มีคณะกรรมการดำเนินงานดังรายนามต่อไปนี้

๕.๑ นาย ศุภศักดิ์ รุ่งเจิดฟ้า	ประธานกรรมการ
๕.๒ นาย เกียรติศักดิ์ วงศ์รจิต	รองประธานกรรมการ
๕.๓ นาย ดิลกฤทธิ์ วัฒน์ชรานนท์	กรรมการ
๕.๔ นาง พรพรรณ ฉมังวิภา	กรรมการและเหรัญญิก
๕.๕ นาย ศักรินทร์ ยุวดี	กรรมการและเลขานุการ

นายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์ มีคำสั่งรับจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิรายนี้แล้ว เลขทะเบียนลำดับที่ ๑/๒๕๖๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

นายสุรินทร์ จันหร่าย
ปลัดจังหวัดนครสวรรค์ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์
นายทะเบียนมูลนิธิจังหวัดนครสวรรค์

成立戈帕本头公基金会注册文件

本头公庙的重要活动

1. 华人新年庆典，举行祈福仪式。
2. 设祭品，庆祝本头公诞辰。
3. 设祭品，庆祝本头公妈诞辰，举行祈福仪式。
4. 庆祝关公诞辰，举行祈福仪式。
5. 举办盂兰盛会，向残疾人、老人和一般民众分发 500 至 2,000 份救济粮。
6. 庆祝中秋节，设祭品，举行观音菩萨、金童、玉女甄选的活动。
7. 每年 11 月的戈帕县举行年度本头公–本头公妈游神盛会，将神明请到模拟神社。其中有学生队伍、舞龙队、舞狮队和舞蹈队参与游行。

出于对戈帕本头公庙的敬畏，政府官员、商人和社区居民共同努力，已连续多年成功举办游神庆典活动。在过去，委员会起着重要的领导作用，加上社区居民团结一心共同协助，活动才得以顺利进行。现在，此活动还得到了戈帕县政府、县警察局、市政厅、镇政府、戈帕学校、戈帕帕皮亚肯学校、戈帕幼儿园等的大力支持和参与。

戈帕本头公游神盛会照片

戈帕本头公庙标志

那空沙旺行政机构与慈善基金会委员会合作，为地方开展传统活动提供经费支持，设立专门的工作组负责向那空沙旺非物质文化遗产促进保护委员会提供信息。2024年(佛历2567年)2月2日第1/2024届会议上，通过了将那空沙旺传统节日和年度庆典—戈帕本头公游神盛会列入非物质文化遗产的提议，根据2016年（佛历2559年）《促进和保护文化智慧遗产法令》的规定，该盛会是第9个被列入非文化遗产的传统活动。

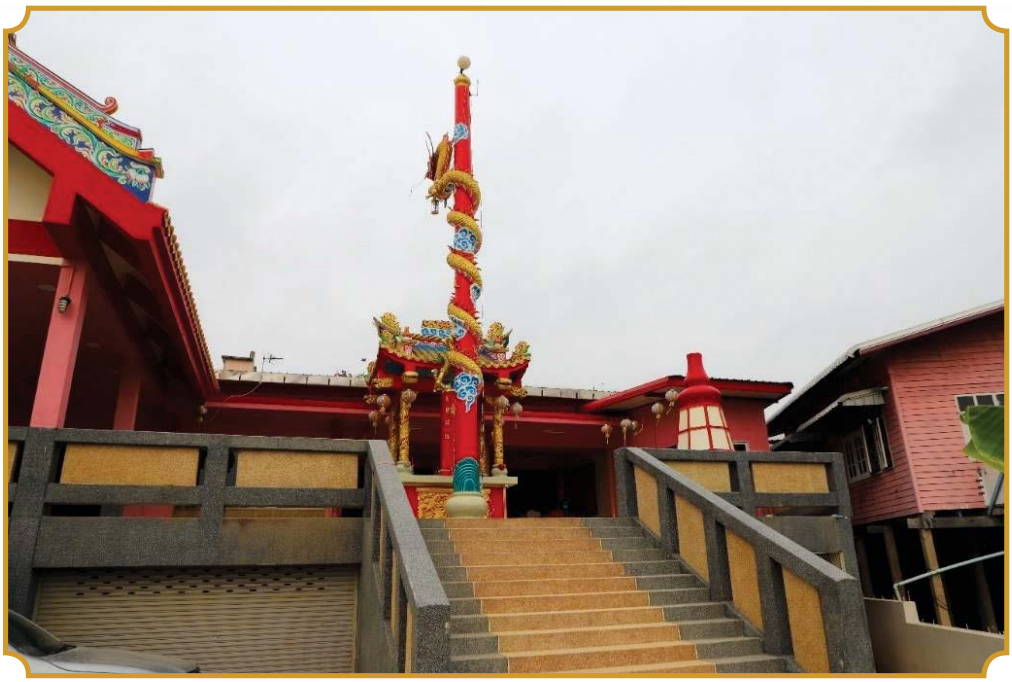
戈帕县人民开展的传统活动，体现了传统文化在社区里的重要性，旨在实现以下五个重要目标：

1) 传播传统文化，延续信仰。
2) 增强社区凝聚力，使其更加强大。
3) 促进各方互助合作，共同努力，传承泰国华裔的独特风俗文化。
4) 促进社区居民的经济贸易发展，促进社区内资金循环。
5) 保护和传承中国传统文化，使后代铭记先祖，尊重神明，为祖先做功德。

戈帕本头公基金会在经济、社会、文化各方面都对戈帕县产生了重要的影响。过去，戈帕县的商人，不是来自同一个村庄，就是来自同一个家族，又或是从北榄坡市集扩展业务至此。因此，他们之间慷慨互助、互惠互利，感情深厚，因为他们不仅同是炎黄子孙的后代，更是合作伙伴。

戈帕本头公基金会和本头公庙对中国传统文化习俗的传扬起着重要作用。可以说，这些活动反映了社区的凝聚力、神庙空间的有效利用，也可以更好地传承潮州人的传统文化习俗。华裔信奉道教，崇拜各种神祇，注重中国文化和泰国本土文化的交融，使得信仰和传统得以延续并与佛教共同发展，带来美好和谐的文化习俗。戈帕本头公游神盛会是戈帕县的一项重要活动，这项活动描绘了一幅戈帕县各个部门亲密协作的和谐画面，也是戈帕县的独特文化所在，展现了持续而漫长的中泰文化融合，并且已被纳入非物质文化遗产，成为那空沙旺传统节日和仪式之

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ : แหล่งวิถีวัฒนธรรม

ภาพที่ 14 ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

1. ประวัติศาสตร์ เทพเจ้า ความเชื่อ และความศักดิ์สิทธิ์

1.1 ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ หรือ ศาลเจ้ากวนอู (ปึงเล่ากง) ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ หรือศาลเจ้ากวนอู (ปึงเล่ากง) เป็นศาลเจ้าอายุนับร้อยปีที่อยู่คู่ชาวโกรกพระมาช้านาน ปัจจุบันตั้งอยู่บ้านเลขที่ 31/1 หมู่ที่ 3 ตำบลโกรกพระ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ที่ตั้งติดอยู่กับตลาดอำเภอโกรกพระ อาคารศาลเจ้าหันเข้าหาแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ก่อตั้งและเกิดขึ้นพร้อมกับชุมชนโกรกพระ โดยพ่อค้าชาวจีน ได้มาค้าขายรวมถึงได้ก่อสร้างศาลเจ้าเพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจเป็นมิ่งขวัญกำลังใจ และเป็นศูนย์รวมศรัทธาอันดีงามของชาวจีนในอำเภอโกรกพระ ในอดีตเล่าตกทอดต่อกันมาว่า องค์เจ้าพ่อเทพารักษ์มาจากประเทศจีนเป็นพี่น้องสององค์ องค์หนึ่งประทับอยู่ที่ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์ ที่ ต.แควใหญ่ อีกองค์หนึ่งประทับอยู่ศาลเจ้าแม่ทับทิม ที่หมู่บ้านตานิว และชาวบ้านอำเภอโกรกพระได้อัญเชิญผงธูปมาประดิษฐ์สถาน ณ ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระในปัจจุบัน

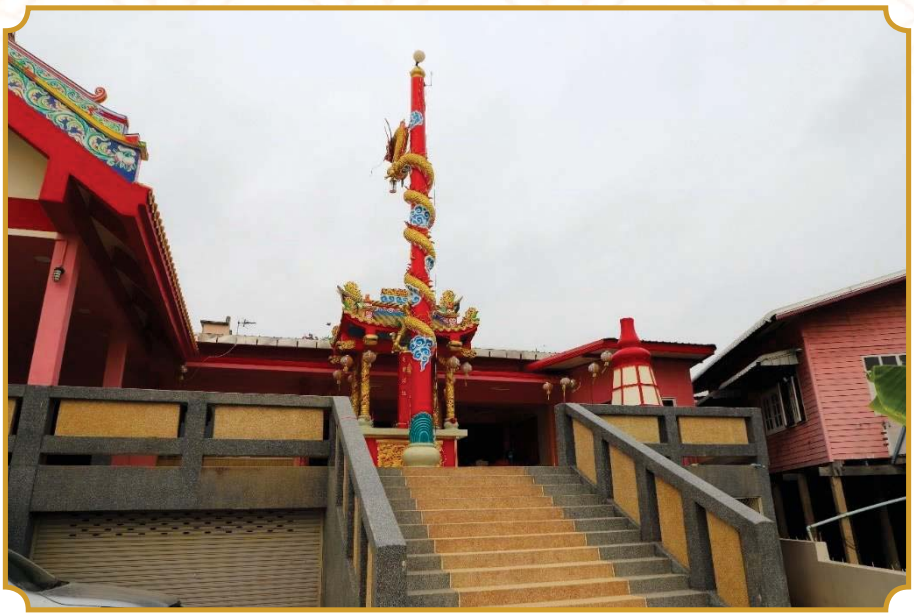
เริ่มก่อสร้างศาลเจ้าเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ.2460 ต่อมานายจั้ว แซ่อิ้ง ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งศาลเจ้าอย่างเป็นทางการจากทางราชการในปี พ.ศ.2463 โดยแต่เดิมเป็นศาลเจ้าหลังเล็ก ก่อสร้างด้วยโครงสร้างไม้จำนวน 3 หลัง ก่อนจะเริ่มปรับปรุงตัวอาคาร หลังแรกในปี พ.ศ.2532 โดย คุณเจริญชัย วงษ์ศรีทอง คุณวิวัฒน์ วงศ์รจิต พร้อมด้วยคณะกรรมการศาลเจ้าในขณะนั้นได้ทำการก่อสร้างจากอาคารด้านหน้าติดคลองโกรกพระเพราะทรุดโทรมก่อนหลังลื้อจึงบูรณะโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ต่อมาเริ่มปรับปรุงตัวอาคาร หลังที่สอง ในปี พ.ศ.2543 โดยคุณเจริญชัย วงษ์ศรีหอง, คุณวิวัฒน์ วงศ์รจิต พร้อมคณะกรรมการศาลเจ้าในขณะนั้น ทำการก่อสร้างจากอาคารที่ประดิษฐานองค์เจ้าทุกองค์ จึงบูรณะโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก รวมถือตกแต่งอาคารทั้งสองหลังให้สวยงาม และต่อมาได้ทำการเริ่มปรับปรุงตัวอาคาร หลังที่สามในปี พ.ศ.2563 บูรณะโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กรวมถึงการได้ทำการปรับปรุง ต่อเติมพื้นที่ ด้านหน้าและทำห้องเก็บของ ชั้นล่างขอศาลเจ้า ในปัจจุบันปี 2565 ได้ทำการก่อสร้างเสามังกรเพื่อให้ชาวโกรกพระได้ยึดถือเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจอีกทั้งเพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความเจริญรุ่งเรืองทั้งด้านการค้า ความมั่นคง อำนาจ บารมี และความศักดิ์สิทธิ์ของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระที่ช่วยดลบันดาลให้วิถีชีวิตของชาวโกรกพระเจริญรุ่งเรืองมานับร้อยปีและจะบันดาลให้เจริญรุ่งเรืองเช่นนี้สืบต่อไป

1.2 สภาพที่ตั้งของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ หรือศาลเจ้ากวนอู (บึงเถ่ากง) ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลโกรกพระ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ทำเลติดตลาดอำเภอโกรกพระ หันหน้าเข้าหาคลอง

1.3 การบริหารงานภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

คณะกรรมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการศาลเจ้า บริหารงานเกี่ยวกับกิจการภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ เนื่องจากว่าในปัจจุบันศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ได้มีการจัดตั้งเป็นมูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้นคณะกรรมการที่เข้ามาดูแลเกี่ยวกับกิจการศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระก็จะประกอบไปด้วยประธานมูลนิธิศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ และคณะกรรมการภายในศาลเจ้า (หรือเถ่านั้งที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาในแต่ละปี) จะมีหน้าที่ดูแลศาลเจ้า และบริหารการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ อาทิ เช่น งานแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ งานประจำปี และงานทิ้งกระจาดด้วย

ภาพที่ 15 ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

1.4 ประวัติความเป็นมา ตำนาน และความเชื่อที่มีต่อเทพเจ้าภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

- ประวัติความเป็นมา และตำนานของเทพเจ้าแต่ละองค์

กลุ่มคนจีนไม่ว่าจะอพยพไปตั้งถิ่นฐานทำมาหากินอยู่ที่ใดก็ตาม คนเหล่านี้มักจะนำอุปนิสัยธรรมเนียมประเพณีของตนไปด้วย โดยพยายามที่จะรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของตนมากบ้างน้อยบ้างตามสภาพ คนจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยก็เช่นเดียวกันที่ยังคงยึดมั่นในแบบแผน ธรรมเนียมปฏิบัติวิธีดำเนินชีวิต วิธีคิดและความเชื่อต่าง ๆ ความเชื่อในเทพเจ้าของคนจีนนั้น เป็นเทพเจ้าที่มาจากศาสนาเต๋า ศาสนาขงจื้อ และศาสนาพุทธมหายาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความเชื่อในเรื่องของเทพเจ้าจากคำสั่งสอนของศาสนาเต๋า ขงจื้อ และศาสนาพุทธมหายาน ได้ฝังรากลึกในจิตใจของคนจีนมาตลอด แม้ว่าจะย้ายถิ่นฐานอพยพจากจีนแผ่นดินใหญ่ มาอยู่ในประเทศไทย กลุ่มคนจีนโพ้นทะเลก็ยังคงยึดถือแบบแผนความเชื่อต่าง ๆ และได้มีการสร้างศาลเจ้าขึ้น อันหมายถึงศาลเจ้าที่สร้างขึ้นจากคำสอนของสามศาสนา ด้วยเหตุนี้ความเชื่อ และศรัทธาของชาวจีนจึงถูกผสมผสานจากหลักศาสนาทั้งสามอย่างแยกไม่ออก ก่อให้เกิดความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าเป็นจำนวนมากในวัฒนธรรมจีน

ศาลเจ้าจีนในนครสวรรค์ถูกสร้างขึ้นจากความเชื่อและความศรัทธาของคนจีนที่มาอยู่ในนครสวรรค์ ได้แก่ ความเชื่อที่เกี่ยวกับการสร้างที่อาศัย ความเชื่อที่เกี่ยวกับการเลือกทำเลค้าขาย โดยเฉพาะเทพเจ้า เช่น ปุนเถ่ากง หรือเทพเจ้ากวนอู ซึ่งคนจีนมีความเชื่อว่าเป็นเทพเจ้าของเจ้าที่จะปกป้องคุ้มครองให้ความปลอดภัย กวนอูเทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์ซึ่งชาวจีนเชื่อว่าจะช่วยดลบันดาลให้ประกอบกิจการได้รับชัยชนะเหนือคู่แข่งทางการค้า และปกป้องผองภัยทางการค้านานาประการ เป็นต้น

นอกจากนี้ คนจีนยังมีความเชื่อ และศรัทธาต่อเจ้าแม่ทับทิมหรือเทียนเฮาเซี่ยบ้อ ซึ่งคนไทยเรียกขานท่านว่า เจ้าแม่ทับทิม เป็นเทพเจ้าที่คนจีนนับถือและศรัทธา โดยเฉพาะชาวเรือให้ความเคารพนับถือมากที่สุด เพราะเป็นเทพที่มีจิตใจเป็นกุศล มีเมตตาเปี่ยมด้วยความกตัญญูในบุพการี มีตำนานเล่าขานต่อกันมาเป็นพันปี คนจีนหรือคนไทยเชื้อสายจีนที่ประกอบกิจการค้าด้านการประมงให้ความเคารพสักการะบูชาสูงสุด โดยเชื่อว่าเป็นเทพเจ้าที่ช่วยเหลือ และปัดเป่าภัยพิบัติทางเรือทั้งมวลให้เรือของตน และกราบไหว้บูชาไว้กับเรือประมง ในช่วงเทศกาลตรุษจีน เป็นช่วงที่คนจีนหยุดพักผ่อนติดต่อกันหลังจากทำงานทั้งปี ในระหว่างเทศกาลนั้นนอกจากการไหว้พระและเทพเจ้าแล้วคนจีนยังนิยมไหว้บรรพบุรุษของครอบครัวที่ล่วงลับไปแล้ว และมีการไปไหว้เจ้าที่ศาลเจ้าจีน เพื่อเป็นการตอบแทนเทพเจ้าที่ได้ให้การพิทักษ์รักษาด้วย

ภาพที่ 16 เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ (ปึงเถ้าม่า)

ภาพที่ 17 การต่อเติมสร้างอาคารศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

การก่อสร้างอาคารศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ในอดีตมีอาคารไม้ 2 เรือนที่สร้างขึ้นพร้อม ๆ แบ่งเป็นเรือนในและเรือนนอก ต่อมาเรือนนอกชำรุดเสียหายจึงได้บูรณะปฏิสังขรณ์ก่อน อาคารเรือนด้านในยังคงเดิม ต่อมาด้านในชำรุดจึงได้ซ่อมแซมบูรณะอีกครั้ง สำหรับอาคารในส่วนด้านข้างนั้น เป็นเรือนไม้สำหรับให้คนงานนอนใช้พื้นเดียวกันและมีเว้นช่องว่าง ต่อมาในปี พ.ศ.2562 ทางคณะกรรมการศาลเจ้าให้มีการซ่อมแซมบูรณะอาคารศาลเจ้าใหม่อีกครั้ง ผู้ดูแลศาลเจ้าได้พบหลักฐานเป็นอักษรจีนแกะสลักบนหัวเสาไม้ ซึ่งให้คนจีนอ่านและแปลความหมายว่า “เป็นการบอกเล่าเกี่ยวกับช่วงเวลาที่สำคัญของการก่อสร้างศาลเจ้า ซึ่งชาวจีนสมัยก่อนไม่ได้ระบุเป็นวันเดือนปีที่ก่อสร้าง แต่เป็นการใช้คำเปรียบเทียบ เช่น ช่วงดอกไม้-ใบไม้ผลิ หรือช่วงวันไหว้พระจันทร์”

เจ้าพ่อโกรกพระ (เจ้าพ่อเทพารักษ์ ปุนเถ่ากง หรือปึงเถ่ากง) เป็นเทพเจ้าที่เคารพกราบไหว้ในหมู่คนจีนโพ้นทะเล โดยเฉพาะกลุ่มชาวจีนแต้จิ๋วมีความเคารพนับถือเทพเจ้าปึงเถ่ากง ซึ่งเป็นชื่อตำแหน่งของเทพเจ้าผู้เป็นใหญ่ที่ให้การคุ้มครองปกปักรักษาผู้ที่อาศัยในเขตคามที่ท่านดูแลอยู่ เปรียบเทียบได้กับพระภูมิของไทย ปรากฏหลักฐานว่าที่ประเทศจีนไม่พบเทพเจ้าที่เรียกเช่นนี้ ในกลุ่มชุมชนไทยเชื้อสายจีนสันนิษฐานว่า คำว่า ปุนเถ่ากง นั้นเป็นชื่อเรียกเทพเจ้าของชาวจีนโพ้นทะเลที่มาจากอักษรปิ่ง แปลว่าเดิมหรือดั้งเดิมรวมกับอักษรเถ่า น่าจะลดคำมาจากคำว่า โปวเถ่า แปลว่าชุมชน เมื่อรวมคำแล้วจึงน่าจะหมายถึง ชุมชนดั้งเดิม ปุนเถ่ากง จึงน่าจะแปลว่า เป็นเทพเจ้าผู้รักษาชุมชนดั้งเดิม เพราะคนไทยเชื้อสายจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในเมืองไทยมักมีความผูกพันกับแผ่นดินมาตุภูมิหรือแผ่นดินแม่ในประเทศจีน รวมทั้งการกราบไหว้บูชาเทพเจ้าที่ตนเคยนับถือมาก่อนครั้งที่อยู่เมืองจีน เทพเจ้าประจำชุมชนของชาวแต้จิ๋วส่วนใหญ่มักเป็นเจ้าที่เรียกว่า แป๊ะเอี๊ยกง คือเทพเจ้าที่คุ้มครองรักษาท้องถิ่นต่าง ๆ ปุนเถ่ากงจึงน่าจะหมายถึง เทพเจ้าผู้คุ้มครองรักษาชุมชน ความเชื่อเรื่องการนับถือปุนเถ่ากงได้สืบทอดมายังชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นหลัง เนื่องจากมีการตั้งศาลปุนเถ่ากงทั้งที่บ้านและตามชุมชนต่าง ๆ เป็นอันมาก

ภาพที่ 18 องค์เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

เจ้าแม่ทับทิม (ปึงเถ่าม่า) เป็นเทพเจ้าที่มีความเมตตาเปี่ยมด้วยความกตัญญูในบุพการี มีตำนานเล่าว่าเคยช่วยชีวิตบิดาและพี่ชายในท้องทะเลลึกในสภาวะมรสุม ด้วยอิทธิพลบำเพ็ญจิตจึงมีขุนพล 2 องค์ สถิตเป็นองค์รักษ์ซ้ายขวา คือ สุ่นห้องยี่ (เทพหูทิพย์) และเซงลี่ง่าน (เทพตาทิพย์) พร้อมด้วยสนมอีกสองนาง ศาลเจ้าแม่ทับทิมมักถูกสร้างไว้บริเวณปากน้ำ ริมแม่น้ำ หรือริมทะเลเพื่อเป็นที่บูชา โดยมีความเชื่อว่าเทพเจ้าองค์นี้จะคอยช่วยเหลือและปัดเป่าภัยพิบัติทางน้ำ ทางเรือให้มีความปลอดภัย โชคดีในการเดินทางทางน้ำและทางทะเล ความเชื่อ ศรัทธา ต่อองค์เจ้าแม่ทับทิมในหมู่คนจีนและคนไทยเชื้อสายจีน

ภาพที่ 19 เจ้าพ่อกวนอู

เจ้าพ่อกวนอู (กวนกง) หรือเทพเจ้าแห่งความกตัญญู เป็นเทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมสูง มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์สามารถขจัดภัยอันตรายและความชั่วร้าย ตลอดจนอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไป จึงเป็นที่เคารพของผู้ที่รับราชการ ดังนั้น ทุกวันที่ 13 เดือน 5 ของจีน จะมีการจัดเลี้ยงงานฉลอง เพื่อระลึกถึงองค์เทพเจ้าผู้มีคุณธรรม

กวนอู เกิดวันที่ 24 เดือน 6 ตามปฏิทินจีน พ.ศ.703 ณ หมู่บ้านฉางผิง อำเภอยุ่นเฉิง มณฑลซ่านซี เขามีชีวิตอยู่ท่ามกลางความแตกแยกของราชอาณาจักรจีน โดยแผ่นดินในสมัยนั้นแบ่งการปกครองออกเป็น 3 กลุ่ม ใหญ่ ๆ หรือที่เรียกว่า “สามก๊ก” เล่ากันว่ากวนอูมีรูปร่างใหญ่โต คิ้วเข้ม และที่สำคัญมีใบหน้าสีแดง ด้านนิสัยกล่าวกันว่ามีความกล้าหาญ เชี่ยวชาญการรบ รักความเป็นธรรม รักษาคำสัตย์ยิ่งชีพ รู้คุณคน ถ่อมตน แต่ทระนง ไม่ยอมก้มหัวให้กับคนชั่ว กิริยาท่าทางองอาจ น่าเกรงขาม นิสัยรักความยุติธรรม ถือสัตย์ไม่ชอบการกดขี่ข่มเหง ถ้าวัดกันตามลำดับไหล่ สามพี่น้องร่วมสาบานในสวนท้อ

กวนอูสูงกว่าทุกคนเพราะ รูปร่างสูงใหญ่เหนือคนธรรมดา ม้าขนาดธรรมดาที่กวนอูขี่ จึงมักรับน้ำหนักไม่ค่อยไหว ตอนที่เล่าปี่รบแพ้โจโฉ พลัดพรากจากกวนอู โจโฉวางแผนซับซ้อนได้ตัวกวนอูไว้ใช้ วันหนึ่งโจโฉเห็นกวนอูขี่ม้าผอม จึงถามว่า เหตุใดจึงขี่ม้าอย่างนี้ กวนอูตอบว่า ม้าทนน้ำหนักตัวข้าพเจ้าไม่ได้จึงผอม โจโฉได้ฟังดังนั้น จึงให้ทหารไปเอาม้าเซกเทาว์มา แล้วถามว่าจำม้าตัวนี้ได้ไหม กวนอูตอบว่า จำได้เป็นม้าเซกเทาว์ (กระต่ายแดงพันลี้) ของลิโป้ที่ตายไป โจโฉจึงยกม้านั้นให้กวนอู กวนอูดีใจ คุกเข่าคำนับโจโฉหลายครั้งหลายหน เหตุที่กวนอูดีใจที่ได้ม้าฝีเท้าดี วิ่งวันเดียวพันลี้ ก็ด้วยเหตุผลว่า วันใดที่ได้ยินข่าวเล่าปี่ จะได้ขี่เจ้าเซกเทาว์ไปหา ขึ้นชื่อว่าทหาร แม้จะไม่รักโจโฉแต่กวนอูก็พลีกายถวายชีวิตรบให้โจโฉในสงครามหักเหลี่ยมระหว่างโจโฉกับอ้วนเสี้ยว กวนอูบนหลังเซกเทาว์ก็แสดงฝีมือง้าว ยังไม่ทันเห็นหน้ากันชัดก็ฟันคองันเหลียง ทหารเอกอ้วนเสี้ยว คอหลุดจากบ่า อ้วนเสี้ยวแค้นส่ง บุนทิว ทหารเอกไปอีกคนเจอง้าวกวนอูก็ตกม้าตายไปอีกคน

นับแต่นั้น กิตติศัพท์ฝีมือง้าวของกวนอู ก็เป็นที่เลื่องลือและรู้จักกันทั้งแผ่นดิน จิวยี่ แม่ทัพของซุนกวน วางแผนฆ่าเล่าปี่ เล่าปี่พาทหารไปแค่ 20 คน นั่งดื่มเหล้ากับ จิวยี่ จนเมา จิวยี่กำลังจะทิ้งจอกเหล้าให้สัญญาณทหารที่เตรียมซุ่มไว้ฆ่าเล่าปี่ แต่บังเอิญหันไปเห็นองครักษ์เล่าปี่รูปร่างสูงใหญ่ยืนจ้องถมึงทึงอยู่ก็นึกคร้าม หันไปถามว่าเป็นใคร “กวนอู น้องข้าพเจ้าเอง” สิ้นเสียงเล่าปี่จิวยี่ก็ตกใจ กลัวง้าวกวนอู จนเหงื่อกาฬไหลโทรมกาย ล้มเลิกแผนฆ่าเล่าปี่

กวนอู เป็นตัวแทนของความซื่อสัตย์ที่มีคนนับถือมากที่สุดของชาวจีนนั่นเอง ที่สำคัญคือถือง้าวคู่กาย (ง้าวจันทร์เสี้ยว) ประดับลวดลายมังกรยาว 3 เมตร 63 เซนติเมตร หนัก 65.6 กิโลกรัม มีชื่อเรียกว่า “ซิงหลง เยี่ยน เย่ เตา” ง้าวนิลมังกรจันทร์ฉายหรือง้าวมังกรเขียวจันทร์เสี้ยว กวนอู ร่วมสาบานในสวนท้อ คือสาบานเป็นพี่น้องกับเล่าปี่ เตียวหุย เป็น 3 พี่น้องเขาเรียกว่า 3 สหายแห่งสวนท้อ กวนอูเป็นตัวแทนของความซื่อสัตย์เนื่องจากจงรักภักดีต่อเล่าปี่มาตลอด ถึงแม้จะพ่ายศึกให้แก่โจโฉ แต่ใจก็ยังคงภักดีต่อเล่าปี่เพียงผู้เดียวไม่เปลี่ยนแปลง สร้างชื่อเสียงโด่งดังด้วยการสังหาร ฮัวหยง แม่ทัพของตั๋งโต๊ะ โดยที่สุรายังอุ่นอยู่ เอาชนะ งันเหลียว และบุนทิว 2 แม่ทัพของอ้วนเสี้ยว แม่ทัพของโจโฉ และฮองตง แม้จะเคยเป็นศัตรู แต่ก็ยอมนับถือ ขี่ม้าเซ็กเทาว์ของลิโป้ ต่อมาได้ครองเมืองเกงจิ๋วเพราะฉะนั้น รูปปั้นของกวนอูมี 3 แบบคือ

1. กวนอูยืนถือง้าว มังกรเขียวจันทร์เสี้ยว เหมาะกับคนที่ทำงานกินเงินเดือน

2. นั่งบนหลังม้าเซ็กเทาว์ในมือถือง้าว เหมาะกับคนที่ทำงานฝ่ายบู๊เช่นทหาร, ตำรวจ

3. กวนอูครองเมือง (ประทับนั่งบนบัลลังก์) ซึ่งเป็นที่นิยมที่สุดเป็นภาคบุ๋น เหมาะสำหรับคนที่ทำธุรกิจและชาวบ้านทั่วไป (คู่มือวัฒนธรรมประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพอ้างถึงใน อภิพันธ์ ภคสกุลวงศ์, 2553)

“ศาลเจ้าพ่อปากคลอง” มีประวัติความเป็นมา เมื่อประมาณ 100 ปีเศษ มีนายกุ้ยห่อ แซ่เตีย เดินทางมาจากประเทศจีนได้นำกระถางธูปเจ้าพ่อมาด้วย ต่อมาได้แต่งงานกับหญิงชาวบ้านบางมะฝ่อ ก็มอบที่ดินวายสร้างศาลเจ้า เดิมทีเป็นหลังเล็ก หลังคามุงด้วยใบหญ้าคา ต่อมาเปลี่ยนเป็นมุงด้วยสังกะสี และก่อด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กทรงศิลปกรรมจีน ใช้เงินก่อสร้างประมาณ 6 ล้านบาท มีอาคารที่พักอาศัยสำหรับผู้มาร่วมงานวันเกิดเจ้าพ่อประจำปี มีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่า ในอดีตราว 100 ปีย้อนหลัง ได้มีโรคระบาด ประชาชนไม่รู้ว่าจะไปพึ่งใคร จึงจุดธูปให้เจ้าพ่อช่วย และในที่สุดก็ช่วยได้ดั่งที่ขอไว้ ผู้ที่ทำมาค้าขายจุดธูปขอให้เจ้าพ่อช่วยให้กิจการค้าขายเจริญรุ่งเรืองและขอให้ขายดี ก็ได้ดังใจ เป็นที่ล่ำลือไปในที่ต่าง ๆ มีชาวจีนที่ค้าขายต่างมาไหว้สักการะทุก ๆ ปี

ภาพที่ 20 เจ้าพ่อเตียเทียนซือกง (เจ้าพ่อปากคลอง)

ภาพที่ 21 เจ้าที่ (แปะกง)

เจ้าที่ (แปะกง) ตี่จู้ หรือ เจ้าที่จีน เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนจีนในไทยนิยมตั้ง เพื่อให้เกียรติและแสดงความเคารพต่อ เจ้าที่การตั้ง ตี่จู้เอี๊ยะ ศาลเจ้าที่จีน จะต้องพิจารณา 4 องค์ประกอบดังนี้ ชัยภูมิ-ตี่ลี่, ทิศทาง-ดาว 9 ยุค, ดวงชะตา-ดวงจีน, ฤดูกาล-ฤกษ์ยาม คนจีนถือว่าเมื่อเรามีบ้านเรือน ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ไหนจะต้องมีตี่จู้เอี๊ยะ เพราะทุกที่ทุกหนแห่งในพิภพนี้จะมีเจ้าที่ดูแลปกปักรักษา ที่อยู่อาศัย ควรให้ความเคาพรเจ้าที่เพื่อให้ท่านได้ดูแลบ้านและที่อยู่อาศัยให้กับของเจ้าของบ้าน

ภาพที่ 22 เจ้าแม่กวนอิม

พระโพธิสัตว์กวนอิม หรือที่คนไทยเราเรียกกันทั่วไปว่า เจ้าแม่กวนอิม เข้ามาในประเทศไทย พร้อมกับการเผยแพร่พระพุทธศาสนานิกายมหายาน นิยมเรียกชื่อหลายชื่อ เช่น กวนอิมผู่สัก เดิมเรียกว่า กวนซีอิมผู่สัก แต่เนื่องจากมีเสียงไปพ้องกับ หลี่ซีหมิง ซึ่งเป็นจักรพรรดิจีนสมัยราชวงศ์ถัง จึงตัดคำว่า ซี ออกเหลือเพียง กวนอิมผู่สัก (ผู่สัก แปลว่า พระโพธิสัตว์) ไต่ซื้อ ไต่ปุยผู่สัก หมายถึง พระโพธิสัตว์กวนอิม ผู้ทรงเมตตากรุณาอันยิ่งใหญ่ ด้วยทรงมีปณิธานอันยิ่งใหญ่ที่จะช่วยเหลือสรรพสัตว์

ที่ตกอยู่ในห้วงทุกข์ “หากยังมีสัตว์โลกตกทุกข์ได้ยาก แม้เพียงคนเดียว จะไม่ขอบรรลุพุทธภูมิ” พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ อวโลกิเตศวรประกอบด้วย อวโลกิตะ หมายถึง ผู้มองมายังเบื้องล่าง และ อิศวรแปลว่า ผู้เป็นใหญ่ มักแปลรวมว่า ผู้เพ่งมองปริเวทนาของมวลสรรพสัตว์ ในสายตาของชาวพุทธ ท่านจะเป็น “กวนอิมโพธิสัตว์พระผู้เมตตามหาการุณย์ช่วยเหลือสรรพสัตว์ให้พ้นทุกข์” เรื่องราวของ พระอวโลกิเตศวรเมื่อแรกเข้าสู่ประเทศจีนรวม พ.ศ.610 ในสมัยพระเจ้าฮั่นเม่งตี้ จักรพรรดิองค์ที่ 17 แห่ง ราชวงศ์ฮั่น ยังเป็นมหาบุรุษ จนถึงปลายราชวงศ์ใต้-เหนือ (หนานเป่ยเฉา) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่บ้านเมือง วุ่นวายถึงขั้นมิคสัญญี พระพุทธศาสนากลับได้รับการนับถืออย่างมากโดยเริ่มจากภาคเหนือแผ่ลงใต้ ในสมัยราชวงศ์เป่ยเว่ย มีการเจาะภูเขา สลักและประดับพระพุทธรูปด้วยของมีค่ามากมาย ช่วงเวลานี้ พระอวโลกิเตศวร ได้เปลี่ยนเป็นสตรีเพศ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการความเมตตากรุณา เพื่อผ่อนคลาย ความทุกข์ยากจากการกดขี่ ทารุณและการทำสงคราม

เนื่องจากพระโพธิสัตว์กวนอิม เป็นพระโพธิสัตว์ที่เมตตากรุณา จึงเป็นที่เคารพบูชาของมหาชน ในหลายประเทศทั่วเอเชียนับแต่โบราณ ทำให้ตำนานของพระโพธิสัตว์กวนอิมมีความเป็นมาหลากหลาย ตำนานพื้นบ้านที่นิยมกล่าวขานถึงก็คือ ตำนาน “เมี่ยวชันบรรลุธรรม” การสร้างรูปเคารพ มักมีเด็กหญิง ชายคู่หนึ่งอยู่ข้างกาย เรียก “กิมท้ง เง็กนึ่ง” เด็กหญิงคือ หลงหนี่ เป็นธิดาพญามังกร มีสติปัญญาดี อายุ 8 ขวบสำเร็จเป็นพุทธะ (มีดวงตาเห็นธรรม) และช่วยพระโพธิสัตว์กวนอิมโปรดเวไนยสัตว์ ปรากฏ กายเป็นกุมารีอยู่ทางด้านขวา ส่วนเด็กชายคือ ชั่งไฉถงจื่อ (สุธนกุมาร) เป็นบุตรเศรษฐีคนหนึ่งในบุญนคร เกิดมามีทรัพย์สินเงินทองมากมาย แต่ก็เห็นเป็นสิ่งไร้ค่า จึงปฏิญาณตนว่าจะบำเพ็ญให้สำเร็จเป็น พระโพธิสัตว์ ได้รับกราบพระโพธิสัตว์กวนอิมเป็นอาจารย์ที่ โปตะละกะคีรี จนสำเร็จเป็นโพธิสัตว์ และได้ ช่วยเหลืออาจารย์โปรดเวไนยสัตว์ แสดงธรรมกายเป็นกุมารอยู่ทางด้านซ้าย

ตำนานพื้นบ้านของพระโพธิสัตว์กวนอิมที่เล่าสืบกันมา กล่าวว่า เจ้าแม่กวนอิม เดิมกำเนิดเป็น เจ้าหญิงชื่อว่าเจ้าหญิงเมี่ยวชัน ราชธิดาองค์เล็กของกษัตริย์เมี่ยวจวง แห่งอาณาจักรซิงหลิง เจ้าหญิงเมี่ยวชัน มีนิสัยเมตตากรุณาต่อสัตว์ทั้งหลายตั้งแต่เด็ก มีพระทัยใฝ่ใจที่จะออกบวช เพื่อพ้นจากทุกข์ตามคำสอน ของพระพุทธศาสนา แต่พระบิดาคือ กษัตริย์เมี่ยวจวง ผู้มีจิตใจโหดร้ายชอบ การเข่นฆ่าและทำสงคราม ไม่ยินยอมและบังคับให้เจ้าหญิงเมี่ยวชันเลือกคู่ครอง เจ้าหญิงเมี่ยวชันยืนกรานที่จะออกบวช พระบิดา ใช้อุบายต่าง ๆ หลอกล่อเกลี้ยกล่อมอย่างไรก็ไม่สำเร็จ จึงเกิดพิโรธที่มีผู้ขัดต่ออำนาจของตนจึงได้ประหาร เจ้าหญิงเมี่ยวชันด้วยการรัดคอ ทันทีที่เจ้าหญิงเมี่ยวชันสิ้นลม พระภูมิเจ้าที่ได้แปลงร่างเป็นเสือมารับร่าง เจ้าหญิงเป็นอยู่ที่เกาะศักดิ์สิทธิ์แห่งทะเลตะวันออก ที่นั้นเจ้าหญิงเมี่ยวชันได้บำเพ็ญภาวนาจนบรรลุ โพธิญาณรู้แจ้งในสัจธรรม

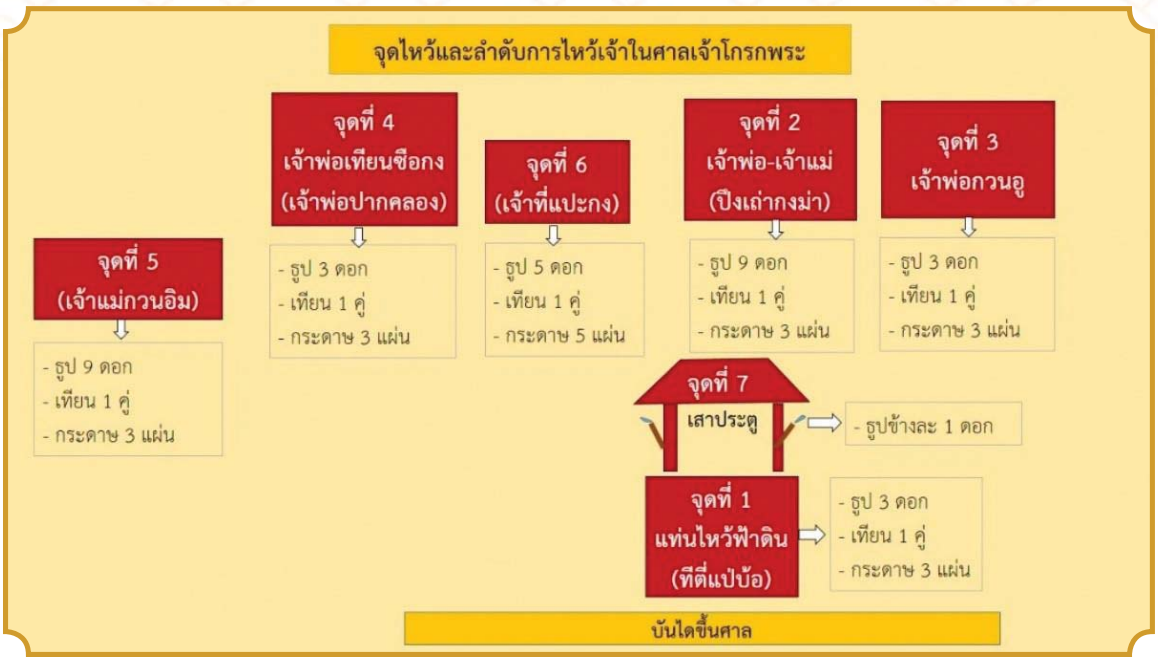
ต่อมากษัตริย์เมี่ยวจวงเกิดเป็นโรคผิวหนัง เกิดแผลเน่าทั้งกายรักษาอย่างไรก็ไม่หาย เจ้าหญิงเมี่ยวชันได้ทราบด้วยญาณว่าพระบิดาป่วยด้วยผลแห่งกรรมที่ทำมา และเห็นหนทางที่จะนำพระบิดาได้ก้าวพ้นทุกข์ได้ จึงได้ให้หลวงจีนชันไฉ่ไปอาสารักษาโรค โดยสละดวงตาและแขนทั้งสองข้างของตนเพื่อปรุงยา เมื่อกษัตริย์เมี่ยวจวงหายจากโรค จึงได้สำนึกในบาปกรรมที่ตนได้ทำไว้ เลิกทำบาปหันมาสร้างกุศล ต่อมาได้สละราชสมบัติ และเดินทางมาหาเซียนผู้เสียสละดวงตาและแขนเพื่อปรุงยา โดยไม่รู้ว่าเซียนผู้นั้นคือใคร เมื่อรู้ว่าเซียน ผู้อุทิศแขนและดวงตามารักษาตนนั้นคือเจ้าหญิงเมี่ยวชัน ธิดาผู้ที่ตนสั่งประหารชีวิตก็สะเทือนใจสำนึกในบาปบุญคุณโทษ เกิดดวงตาเห็นธรรม ด้วยบุญกุศลที่เจ้าหญิงเมี่ยวชันได้บำเพ็ญเพียรบันดาลให้ดวงตาและแขนที่สละไปแล้วกลับงอกขึ้นมาดังเดิม และนับจากนั้นมาเจ้าหญิงเมี่ยวชันก็ได้เป็นพระโพธิสัตว์กวนอิมพระผู้ช่วยให้สัตว์รอดพ้นความทุกข์เดือดร้อน เป็นผู้ได้ปริเวทนาแห่งสัตว์โลก (อวโลกิเตศวร) และเป็นที่เคารพกราบไหว้ สืบต่อกันมาจนถึงทุกวันนี้ (คู่มือวัฒนธรรมประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพอ้างถึงในอภิพันธ์ ภคสกุลวงศ์. 2553)

1.5 ลำดับขั้นตอนและวิธีการสักการะเทพเจ้าภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

จากการศึกษาแผนผังและลำดับจุดสักการะเทพเจ้าภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระนี้ สะท้อนให้เห็นความเชื่อและอัตลักษณ์ของคนจีนแต้จิ๋ว ผ่านการวางผัง การตกแต่ง และการจัดวางตำแหน่งของรูปเคารพตามความเชื่อและความศรัทธาต่อองค์เทพเจ้า โดยมีองค์เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ (ปึงเถ้าม่า) เป็นเทพเจ้าประธานที่ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก และเทพเจ้าองค์อื่น ๆ ในลำดับต่อมา ได้แก่

จุดที่ 1 สักการะฟ้า ดิน
จุดที่ 2 สักการะเจ้าพ่อเจ้าแม่ (ปึงเถ่ากง-ปึงเถ่าม่า)
จุดที่ 3 สักการะองค์เจ้าพ่อกวนอู
จุดที่ 4 สักการะเจ้าพ่อเทียนซือกง (เจ้าพ่อปากคลอง)
จุดที่ 5 สักการะองค์เจ้าแม่กวนอิม
จุดที่ 6 สักการะเจ้าที่ (แปะกง)
จุดที่ 7 เสาประตู

ข้อสังเกตที่สำคัญของศาลเจ้าแห่งนี้ที่สะท้อนความเชื่อและพิธีกรรมในขั้นตอนลำดับการไหว้สักการะเทพเจ้าของคนจีนแต้จิ๋ว โดยให้ความสำคัญกับองค์เทพเจ้าไปตามลำดับ มีจุดไหว้สักการะต่าง ๆ ภายในศาลเจ้าก่อนแล้วจึงจัดจุดไหว้สักการะต่อเทพฟ้าดิน ภายนอกอาคารศาลเจ้า และเป็นลำดับก่อนสุดท้าย และจบลงด้วยการไหว้เจ้าที่ผู้ดูแลประตูศาลทั้งสองข้าง ตามลำดับที่แสดงในแผนภาพข้างล่างนี้

ภาพที่ 23 แผนผัง จุดไหว้และลำดับการไหว้ ปักธูป-เทียน ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

ภาพที่ 24 กิจกรรมไหว้เจ้า และจุดไหว้ต่างๆ ภายในศาลเจ้า

1.6 ของไหว้มงคลสำหรับสักการะเทพเจ้าภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

ภาพที่ 25 อาหารชุดไหว้เจ้า

การไหว้เจ้า เป็นธรรมเนียมประเพณีที่ลูกหลานจีนปฏิบัติสืบทอดกันมา ตามความเชื่อที่จะต้องไหว้เจ้าที่ และไหว้บรรพบุรุษเพื่อให้เป็นสิริมงคล และนำมาซึ่งความสุขความเจริญแก่ครอบครัว จำนวนของไหว้ ทั้งของคาว ของหวาน และผลไม้ นิยมให้มีความสอดคล้องกัน เช่น หากจัดของคาว 5 อย่าง ก็มักจัดของหวาน 5 อย่าง และผลไม้ 5 อย่างด้วย

1) ของคาว

นิยมจัดของไหว้เป็นตัวเลข 5 คือ มีของคาว 5 อย่าง เรียกว่า **“โหงวแซ”** ประกอบด้วย หมู ไก่ ตับ ปลา และกุ้งมังกร แต่เนื่องจากกุ้งมังกรมีราคาแพง และหายาก จึงนิยมไหว้เป็ดหรือปลาหมึกแห้งแทน หากไหว้ 3 อย่าง เรียกว่า **“ซาแซ”** ประกอบด้วย หมู เป็ด ไก่ ซึ่งของคาวที่ใช้ไหว้นี้ ล้วนมีความหมายที่เป็นมงคล ดังนี้

หมู หมายถึงความมั่งคั่ง ด้วยความอ้วนของตัวหมู สะท้อนถึงความกินดีอยู่ดี และหัวหมูเป็นสัญลักษณ์แห่งสมอง และปัญญา

ไก่ มีความหมายมงคล 2 อย่าง คือ 1) หงอนไก่สื่อถึงหมวกขุนนาง ความหมายมงคลจึงเป็นความก้าวหน้าในงาน และ 2) ไก่ขันตรงเวลาทุกเช้า จึงสะท้อนถึงการรู้งาน

ตับ คำจีน เรียกว่า กัว พ้องเสียงกับคำว่า กัว ที่แปลว่าขุนนาง หมายถึงความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ปลา คนจีนแต้จิ๋ว เรียกว่า ฮื้อ โดยมีวลีมงคล อู่-ฮื้อ-อู่-ชั้ง แปลว่า ให้เหลือกินเหลือใช้จึงไหว้ด้วยปลา เพื่อให้มีเงินเหลือกินเหลือใช้มาก ๆ อุดมสมบูรณ์

กุ้งมังกร เป็นการไหว้ด้วยรูปลักษณ์ของกุ้งที่หัวใหญ่ มีก้ามให้ความรู้สึกถึงอำนาจวาสนาต่อมากุ้งมังกรหายากจึงเปลี่ยนเป็นเป็ดหรือปลาหมึกแห้งแทน (คนแต้จิ๋วอาจจะเปลี่ยนจากกุ้งมังกรเป็นเป็ดและสำหรับคนจีนแคะเปลี่ยนเป็นปลาหมึกแห้ง ด้วยเป็นความเชื่อที่ถือกันมาในท้องถิ่นเดิม)

ปลาหมึก หมายถึง เหลือกิน เหลือใช้ (เหมือนปลา)

เป็ด หมายถึง สิ่งบริสุทธิ์ ความสะอาด ความสามารถอันหลากหลาย

ข้าว ข้าวสวย ใส่ชาม พร้อมตะเกียบ จำนวนชุดตามจำนวนบรรพบุรุษ (นิยมนับถึงแค่รุ่นปู่ย่า)

2) ของหวาน

ของหวาน นิยมให้มีจำนวนสอดคล้องกับของคาว ของหวาน 5 อย่าง เรียกว่า **“โหงวเปี้ย”** ขนมไหว้เจ้านั้นมีหลากหลาย แต่หลัก ๆ ได้แก่ ขนมถ้วยฟู ซาลาเปา ขนมซิวท้อ ขนมไข่และขนมจันอับ และที่ขาดไม่ได้ คือต้องมีขนมเข่งและขนมเทียน ซึ่งขนมที่ใช้ไหว้นี้ มีความหมายมงคล ดังนี้

ขนมถ้วยฟู หมายถึง ขนมแห่งความเจริญงอกงาม

ซาลาเปา ที่ใช้ไหว้เจ้ามีสองแบบคือ แบบมีไส้ กับแบบไม่มีไส้ (หมั่นโถว) ส่วนที่มีไส้ก็จะมีไส้หวานกับไส้เค็ม ไส้เต้าหู้ แต่คนส่วนมากนิยมนำหมั่นโถวไปไหว้เจ้ามากกว่า หมั่นโถว มีอยู่สองสีคือ สีขาว และสีเหลือง นิยมแต่งหน้าให้แตกออกเป็นกลีบดอกไม้ หรือเขียนตัวหนังสือจีนสีแดง อ่านว่า ฮก แปลว่า โชคดี แต่ถ้าเป็นลูกเล็กก็แต้มจุดสีแดง นอกจากนี้ยังมี ซิ่วท้อ เป็นซาลาเปา ที่มีลักษณะคล้ายลูกท้อถ้ามีไส้ที่เป็นมงคล ถ้าเป็นไส้เต้าหู้ก็มีความหมายว่า ความสุข ก็จะแปลว่า ห่อนำความสุขมาให้

ขนมชิ่วท้อ เป็นสัญลักษณ์แห่งความมีอายุยืน

ขนมไข่ หมายถึงการเกิดและการเจริญเติบโต

โหวงเส็กทึ้ง ไทยเรียก**ขนมจันอับ** ประกอบขึ้นจากขนมแห้ง ๆ 5 อย่าง อันได้แก่ ข้าวพอง ถั่วตัด งาตัด ถั่วเคลือบ และฟักเชื่อม โดยข้าว-ถั่ว-งา คือธัญพืช คนจีนแต้จิ๋ว เรียกว่า เจ๋งจี้ ซึ่งธัญพืชหรือเจ๋งจี้ก็ดี ล้วนมีความหมายว่างอกงาม ปลูกแล้วงอกง่าย ขอให้ชีวิตได้เจริญก้าวหน้าเปรียบเสมือนธัญพืชที่งอกง่าย และ หมายถึง ความร่ำรวยและความหวานของชีวิต

ขนมสาลี่ คือ รุ่งเรือง เฟื่องฟู

ขนมเข่ง คือ ความหวานชื่น ราบรื่นในชีวิต ขนมเข่งที่ใส่ในชะลอม หมายถึง ความหวานชื่นอันสมบูรณ์

ขนมเทียน คือ เป็นขนมที่ปรับปรุงขึ้นจากชาวจีนโพ้นแผ่นดินดัดแปลงมาจากขนมท้องถิ่นของไทย จากขนมใส่ไส้เปลี่ยนจากแป้งข้าวเจ้าผสมกะทิมาเป็นแป้งข้าวเหนียวแทน มีความหมายหวานชื่นราบรื่น รูปลักษณ์เป็นกรวยแหลมมีลักษณะเป็นมงคลเหมือนเจดีย์

3) ผลไม้

ผลไม้ 5 อย่าง เรียกว่า **“โหงวก้วย”** ผลไม้ที่ใช้ไหว้ จะมี ส้ม องุ่น สับปะรด กล้วย แอปเปิ้ล สาลี่ โดยมีความหมายดังนี้

ส้ม คำจีนเรียกว่า “ไต้กิก” แปลว่า โชคดี

องุ่น คำจีนเรียกว่า “พู่ท้อ” หมายถึง งอกงาม

สับปะรด คำจีนเรียกว่า “อั้งไล้” แปลว่า มีโชคมาหา

กล้วย คำจีนเรียกว่า “เฮียงเจีย” หรือ “เกงเจีย” มีความหมายถึงการมีลูกหลานสืบสกุล

แอปเปิ้ล หมายถึง ความสันติสุข สันติภาพ

สาลี่ หมายถึง โชคลาภมาถึง (ควรระวังไม่นิยมไหว้บรรพบุรุษและวิญญาณไร้ญาติ)

ภาพที่ 26 ผลไม้ที่ใช้ไหว้เจ้า

4) ชุดกับข้าว สำหรับไหว้บรรพบุรุษ

ชุดกับข้าว สำหรับไหว้บรรพบุรุษและไว้รับประทานกันเองมีหลากหลาย อาจเป็นอาหารที่บรรพบุรุษชอบหรือเป็นอาหารที่เป็นมงคล นิยมทำ 8 อย่าง หรือ 10 อย่าง และมีของน้ำ 1 อย่าง ซึ่งมีความหมายมงคล ดังนี้

ลูกชิ้นปลา หมายถึงความสามัคคีกลมเกลียว

ผัดตับกับกุยช่าย กับหมายถึงความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

กุยช่าย ออกเสียงเหมือน กุ่ย ซึ่งหมายถึง รวย

ผัดถั่วงอก หมายถึงความเจริญงอกงาม บ้างก็ว่าเปรียบเหมือนหนวดมังกร สื่อถึงอำนาจวาสนา

เต้าหู้ ออกเสียงตามสำเนียงจีนว่า โตฟูหมายถึงความสุข

สาหร่ายทะเล เรียกว่า ฮวกฉ่าย ออกเสียงคล้าย ฮวดใช้ ที่แปลว่าโชคดี ร่ำรวย

เม็ดบัว มีความหมายถึง การมีลูกหลานที่เป็นชาย

เกาลัด มีความหมายถึง เงิน

ถั่วตัด หมายถึง แท่งเงิน

หน่อไม้ คำของมันออกเสียงคล้าย คำอวยพรให้ทุกอย่างเต็มไปด้วยความสุข

ไก่ หมายถึง ความสง่างาม ยศ และความขยันขันแข็ง ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานไก่นั้นจะต้องเป็นไก่เต็มตัว หมายถึง มีหัว ตัว ขา ปีก หางและเท้าอยู่ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์

บะหมี่ยาวหรือหมี่ซั่วหรือฉางโซ่วเมี่ยน ตามชื่อหมายถึงชีวิตที่ยืนยาวซึ่งตอนใช้เป็นของไหว้ก็ไม่ควรตัด

อาหารอื่น ๆ รวมไปถึงปลาทั้งตัว เพื่อเป็นตัวแทนแห่งการอยู่ร่วมกันและความอุดมสมบรูณ์ เป็นต้น **สิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยง** คือ เต้าหู้ขาว เนื่องจากสีขาว คือ สีสำหรับงานโศกเศร้า

5) เครื่องดื่ม

น้ำชา 5 ที่ หากมีไหว้ของคาวจะไหว้เหล้าด้วยก็ได้ ก็จัด 5 ที่เช่นกัน สำหรับบางบ้านมีการไหว้อาหารเจแห้ง ให้แก่บรรพบุรุษด้วย

ภาพที่ 27 ชุดเครื่องไหว้

1.7 ความหมายอักษรจีนภายในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

ภาพที่ 28 ป้ายอักษรจีนในศาลเจ้า

ตัวอักษรจีน 4 ตัว	คำอ่านอักษรจีน	คำแปล
	เมี่ยว กง โถ่ว เปิ่น	สถานที่ตั้งของศาลเจ้า

1 2

ภาพที่ 29 ป้ายอักษรจีนในศาลเจ้า

ภาพที่	1	2
คำอ่านอักษรจีน	ตวน เซียนเหอ หลิ่ง เต้า เทียนซ่าง ปู้ เอน เย่า	เปิ่น โถ่ว เว่ย หลิ̀ง จั้วเจิ้น เหรินเจียน ซื่อ หยี̀ลู่
ความหมาย	ต้วนเซี่ยนซี เป็นผู้นำทาง ไปสู่สวรรค์	หัวหน้าเว่ยหลิง ผู้ที่อยู่ในโลก มานาน ผ่านทั้งฝน และน้ำค้าง

ภาพที่ 30 ป้ายอักษรจีนในศาลเจ้า

ภาพที่	1	2
คำอ่านอักษรจีน	จั̀ว ฉายเหยียน จิ้น	เทียนกวน ซื่อ ฟู̀
ความหมาย	การงาน รุ่งเรือง เงิน ทอง	พรของ พระพุทธเจ้า

ภาพที่ 31 ป้ายอักษรจีนในศาลเจ้า

ลำดับที่	อักษรจีน	คำอ่านอักษรจีน	ความหมาย
54.1	座	จั้ว	ที่นั่ง เมตตา คุณธรรม สถานที่
54.2	意	ฉือ	
54.3	德	เต๋อ	
54.4	地	ตี้	

คำอ่านอักษรจีน	ความหมาย
เทียน ตี้ ฟู่ หมู่ เซิน เว้ย	เทพผู้ปกครองสวรรค์และโลก

ภาพที่ 32 ป้ายอักษรจีนในศาลเจ้า

2. พิธีกรรมภายในศาลเจ้า ทั้งการคงอยู่ และการเปลี่ยนแปลง

2.1 พิธีกรรมที่แสดงถึงความศรัทธาในองค์เทพเจ้าของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

พิธีกรรมดั้งเดิมที่ปฏิบัติกันมาในอดีต และสถานการณ์คงอยู่ของพิธีกรรมเหล่านั้น ได้แก่

วันสารทจีน ถือเป็นอีกหนึ่งเทศกาลสำคัญของลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีน ที่จะได้กลับมารวมตัวในครอบครัวเพื่อไหว้ดวงวิญญาณบรรพบุรุษ ตามความเชื่อที่ส่งต่อกันมาอย่างยาวนาน วันสารทจีน (ภาษาอังกฤษ : Hungry Ghost Festival) คือ วันที่ลูกหลานชาวจีนจะเซ่นไหว้บรรพบุรุษผู้ล่วงลับ เพื่อแสดงถึงความกตัญญูกตเวที ซึ่งถือเป็นคุณธรรมข้อสำคัญในคติความเชื่อของจีน กำหนดวันสารทจีนจะยึดตามปฏิทินจันทรคติ ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 7 ของทุกปี

ในภาษาจีนเรียกวันสารทจีนว่า “จงหยวนเจี๋ย” หรือที่มักเรียกกันง่าย ๆ ว่า “กุ่ยเจี๋ย” ซึ่งมีความหมายตรงตัวว่า “วันผี” โดยเชื่อว่าเป็นวันที่ยมบาลจะเปิดประตูนรก ให้ดวงวิญญาณได้กลับมาที่โลกมนุษย์ เพื่อรับผลบุญกุศลที่ลูกหลานและญาติพี่น้องทำไปให้ชาวจีนและผู้ที่มีเชื้อสายชาวจีนก็จะมารวมตัวกันในวันสารทจีน เพื่อแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษด้วยการเซ่นไหว้อาหารและของคาวหวานต่าง ๆ สำหรับของไหว้วันสารทจีนก็มีมากมาย เช่น อาหาร ขนม ผลไม้มงคล น้ำชา ฯลฯ เพื่อไหว้เจ้าที่เจ้าทางและบรรพบุรุษ อีกทั้งยังมีการทำทานให้แก่วิญญาณเร่ร่อนอีกด้วย

ภาพที่ 33 ภาพเครื่องเซ่นไหว้

ตำนานวันสารทจีน เป็นเรื่องราวที่เล่าถึง “มู่เหลียน” ชายผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาที่อาศัยอยู่กับมารดาใจบาป ผู้มักมีนิสัยขัดขวางการสร้างบุญกุศลของผู้อื่น จนกระทั่งวันหนึ่ง มารดาของมู่เหลียนเห็นคนนุ่งขาวห่มขาวในช่วงวันกินเจ แล้วรู้สึกหมั่นไส้ จึงให้ลูกชายไปเชิญผู้ถือศีลกินเจมาร่วมประทานอาหารที่บ้าน โดยออกอุบายว่าขอทำอาหารเลี้ยงสักมื้อ ผู้ที่ถือศีลกินเจเมื่อทราบข่าว ก็หลงเชื่อว่ามารดาของมู่เหลียนเลื่อมใสในการสร้างกุศล จึงเดินทางมาตามคำเชิญ โดยที่ไม่ทราบว่าอาหารมื้อนั้นใช้น้ำมันหมูในการปรุงอาหาร ต่อมาเมื่อมารดาของมู่เหลียนเสียชีวิต ก็ตกนรกอเวจีเนื่องจากทำกรรมหนักไว้ ทำให้ได้รับความทุกข์ทรมานแสนสาหัส ในขณะที่ทางด้านมู่เหลียนบำเพ็ญบารมีจนสามารถถอดกายทิพย์

ลงไปเยี่ยมมารดาที่นรกภูมิได้ และได้เห็นความทุกขเวทนาของมารดา ก็เกิดความสงสารที่นางไม่สามารถกินอาหารได้ เนื่องจากโดนภูตผีแย่งจนหมด และเมื่อจะหยิบข้าวเข้าปากก็เกิดไฟเผาปากจนพุพอง ทำให้มู่เหลียนไปบอกยมบาลว่าจะขอรับโทษแทนมารดาเอง แต่แล้วพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เสด็จลงมาโปรดไว้ทัน พร้อมแสดงธรรมว่า “กรรมใด ใครก่อ ก็ย่อมเป็นกรรมของผู้นั้น” แต่ก็ได้มอบคัมภีร์ที่มีชื่อว่า คัมภีร์อิ๋ว หลันเผิน ไว้ให้ มู่เหลียน ใช้ภาวนาเรียกเชียนจากทุกทิศมาช่วยมารดาให้หลุดพ้นจากความทุกข์ทรมาน โดยจะต้องเซ่นไหว้อาหารให้มารดา และสวดภาวนาคัมภีร์นี้ในเดือนที่ประตูนรกเปิดเท่านั้น จากความเชื่อนี้เอง ที่ทำให้ชาวจีนถือปฏิบัติในการนำอาหารทั้งคาวหวานมาเซ่นไหว้บรรพบุรุษมาจนถึงปัจจุบัน

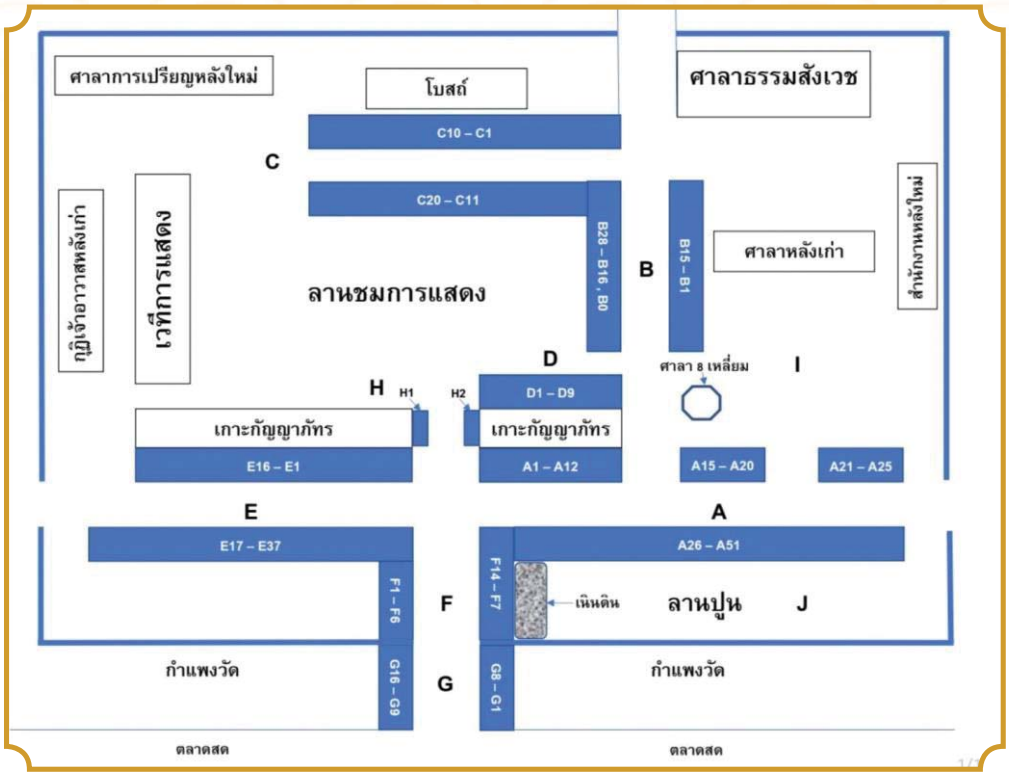
การเผากระดาษเงินกระดาษทองในวันสารทจีน หรือที่เรียกกันว่า “เผากงเต๊ก” ตามความเชื่อของชาวจีน ถือเป็นอีกหนึ่งธรรมเนียมปฏิบัติที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว กงเต๊กที่คนไทยเรียกกันนั้น เป็นการออกเสียงตามภาษาแต้จิ๋ว โดยคำว่า “กง” แปลว่า ทำ ส่วนคำว่า “เต๊ก” แปลว่า คุณธรรม หรือกุศล เมื่อมารวมกันก็จะหมายความว่า การกระทำที่มีคุณธรรม มีบุญกุศล การเผากระดาษกงเต๊ก เป็นหนึ่งในพิธีอุทิศส่วนผลส่วนกุศลไปให้ดวงวิญญาณบรรพบุรุษ โดยเชื่อว่าเป็นการส่งเงินทอง ข้าวของเครื่องใช้ และสิ่งของต่าง ๆ เพื่อส่งวิญญาณบรรพบุรุษสู่สรวงสวรรค์ และเพื่อให้วิญญาณที่อยู่ในอีกภพภูมิอื่นได้ใช้สิ่งของที่ส่งไปให้ ผ่านการเผากงเต๊กนั่นเอง

ที่มาจาก https://www.thairath.co.th/lifestyle/culture/2466971

3. พิธีกรรมที่สำคัญของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ มีดังนี้

3.1 งานประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

งานประเพณีแห่งเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ จัดขึ้นเป็นงานประเพณีในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี จะมีการอัญเชิญองค์เทพมาประดิษฐาน ณ ศาลเจ้าจำลอง โดยมีขบวนแห่ของโรงเรียน ขบวนแห่มังกรสิงโต ขบวนองค์เจ้า ขบวนแห่นางรำ เป็นต้น การจัดงานประจำปีนี้ มูลนิธิฯ ได้ขอความอนุเคราะห์พื้นที่บริเวณหลังวัดโกรกพระเหนือ วัดโกรกพระใต้ เทศบาลตำบลโกรกพระ จำนวนเนื้อที่ประมาณ 40 ไร่ เพื่อจัดงานประจำปีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจเมื่อมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวงาน ทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชน เป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ซึ่งจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวให้ประชาชนชาวอำเภอโกรกพระ และจังหวัดใกล้เคียงมาสักการะ ขอพร เป็นการสร้างรายได้ให้จังหวัดนครสวรรค์ และประชาชนในชุมชนอำเภอโกรกพระ อีกด้วย

ภาพที่ 34 ภาพแผนผังพื้นที่การจัดงานแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

3.2 งานประเพณีทิ้งกระจาด ซึ่งเป็นกิจกรรมสาธารณประโยชน์ โดยมีการแจกข้าวสาร อาหารแห้ง ให้กับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไปจำนวน 500-2,000 ชุด

ภาพที่ 35 งานประเพณีทิ้งกระจาด

3.3 ประเพณีไหว้พระจันทร์

ภาพที่ 36 ของไหว้ในพิธีกรรมการไหว้พระจันทร์

ประวัติและตำนานของประเพณีไหว้พระจันทร์ วันไหว้พระจันทร์เกิดขึ้นเมื่อสมัยมองโกลเข้ามาปกครองแผ่นดินจีน และควบคุมประชากรชาวจีนอย่างใกล้ชิด ทำให้ชาวจีนไม่พอใจเป็นอย่างมาก จึงหาทางที่จะปฏิวัติชาวมองโกล เพื่อโค่นล้มอำนาจการปกครองทั้งหมดของชาวมองโกล ในที่สุดจึงนำกระดาษเขียนข้อความสอดไส้ไว้ที่ขนม โดยส่งต่อให้ชาวบ้านทุกหลังแล้วรวมตัวคนชาวจีนเพื่อลงมือสังหารทหารมองโกลที่มีอยู่ในแผ่นดินให้หมดไป และพร้อมกำหนดให้วันนั้นเป็นวันไหว้พระจันทร์ จึงเป็นที่มาของประเพณีสำคัญในทุกวันนี้

วันไหว้พระจันทร์ จึงถือเป็นประเพณีและความเชื่อของชาวจีนที่มีมาแต่ช้านาน เพื่อเป็นการรำลึกถึงการกอบกู้แผ่นดินจีนกลับมาได้สำเร็จ และเป็นการเฉลิมฉลองหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตในกลางฤดูใบไม้ร่วง และตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ของปฏิทินจีน และการไหว้พระจันทร์ได้มีการปรับเปลี่ยนตามกาลเวลามาเรื่อย ๆ จากอดีตที่มีการไหว้บูชาพระจันทร์ จนมาถึงปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นการชื่นชมในความงดงามของพระจันทร์ที่เต็มดวงที่สุดแทน และผู้คนชาวจีนยังให้พระจันทร์เป็นสัญลักษณ์ของความสวยงามอีกด้วย

ในสมัยก่อน ขนมไหว้พระจันทร์จะมีรูปร่างลักษณะหน้าตาเป็นทรงกลม ๆ ที่ทำมาจากแป้ง มีไส้ให้เลือกเพียงไม่กี่ไส้ โดยดั้งเดิมแล้วขนมไหว้พระจันทร์นิยมทำมาจากไส้ธัญพืชและเนื้อของผลไม้กวน แต่ในปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนรูปร่างหน้าตาที่ดูทันสมัยมากขึ้น และดัดแปลงรสชาติ เพื่อเพิ่มให้มีหลากหลายไส้ ไม่ว่าจะเป็น ทุเรียน อินทผาลัม เมล็ดบัว พุทราจีน ไส้ถั่วต่าง ๆ เป็นต้น และยังมีการเพิ่มเนื้อสัตว์เข้าไปสอดไส้ในขนมไหว้พระจันทร์อีกด้วย

ของไหว้พระจันทร์ ตามประเพณี โดยปกติทั่วไปแล้วตามเทศกาลการไหว้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ของไหว้ที่มีนั้นไม่ได้แตกต่างกันเลย แต่สิ่งพิเศษเพิ่มขึ้นมา คือ ผลไม้มงคลที่มีชื่อและความหมายที่ดี 4 อย่าง เช่น ทับทิม ส้ม สาลี่ และส้มโอ เป็นต้น

ของแห้งที่เป็นอาหารเจ 4 อย่าง เช่น เห็ดหอม เห็ดหูหนู ดอกไม้จีน ฟองเต้าหู้ วุ้นเส้น เป็นต้น

ขนมหวาน 4 อย่าง สำหรับการไหว้พระจันทร์ นอกจากขนมไหว้พระจันทร์ ที่หาซื้อได้ตามท้องตลาดทั่วไป และขนมเปี๊ยะ สาคูแดง 4 ถ้วย หรือขนมโก๋ที่เป็นสีขาว

ของใช้ส่วนตัวของผู้หญิง เช่น เครื่องสำอาง เครื่องประดับ น้ำหอม เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

กระดาษไหว้พระจันทร์ กระดาษเงิน กระดาษทอง

โคมไฟ เพื่อให้มีชีวิตที่สว่างไสว

ต้นอ้อย 1 คู่ เพื่อใช้สำหรับการทำเป็นซุ้ม

ฤกษ์เวลาสำหรับการไหว้พระจันทร์ ไหว้พระจันทร์สามารถไหว้ได้ 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ไหว้เทพเจ้าช่วงเช้า ในเวลา 07:00-09:00 น. ไหว้บรรพบุรุษช่วงสาย ในเวลา 10:00-12:00 น. แล้วช่วงสุดท้ายไหว้เจ้าแม่ช่วงค่ำ ในเวลา 19:00-23:00 น. หรือหากไม่สะดวกในเวลาดังกล่าว สามารถเลือกไหว้เจ้าแม่ในช่วงเวลาหัวค่ำ โดยจัดเตรียมของไหว้ที่มีทั้งหมดให้เสร็จก่อนพระอาทิตย์ตก และหลังจากไหว้เสร็จให้เก็บของทั้งหมดก่อนพระจันทร์จะเลยศีรษะไป หรือเมื่อเทียนหมดเล่มลง

ขั้นตอนการไหว้ มีการจัดตั้งโต๊ะไหว้กลางแจ้ง หรือนอกชายหลังคาบ้าน จัดซุ้มต้นอ้อยและจัดเตรียมของไหว้ พร้อมเทียน 1 คู่ ไว้บนโต๊ะให้สวยงาม จุดธูป 3 ดอก หรือ 5 ดอก จากนั้นไหว้อธิษฐานขอพรต่อพระจันทร์

ทางคณะกรรมการศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ จัดให้มีการคัดเลือกสาวงามเป็นองค์สมมุติเจ้าแม่กวนอิมและธิดามังกร (4 คน) ลูกศิษย์องค์สมมุติเจ้าแม่กวนอิม “กิมท้ง-เง็กนึ้ง” เพื่อเข้าร่วมขบวนแห่ในงานประจำปีของศาลเจ้า

โดยทางศาลเจ้าจะมีประกาศรับสมัครสาวงามอายุ ระหว่าง 15-22 ปี และเด็กอายุ ระหว่าง 6-12 ปี รูปร่างอ้วนท้วนสมบูรณ์ โดยคัดเลือกจากลูกหลานชาว อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์ และกำหนดให้มีกิจกรรมการคัดเลือกผู้เหมาะสม ผู้ผ่านการคัดเลือกเป็นองค์สมมุติเจ้าแม่กวนอิม “กิมท้ง-เง็กนึ้ง” จะได้เข้าร่วมในขบวนแห่งานประจำปีของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

ภาพที่ 37 องค์สมมุติเจ้าแม่กวนอิม และ “กิมท้ง-เง็กนึ้ง”

4. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อต่อพิธีกรรมในศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

- ปัจจัยทางด้านสังคม

ลักษณะของคนไทยเชื้อสายจีนในตลาดอำเภอโกรกพระ จะอาศัยอยู่รวมกันเป็นชุมชนร้านค้ารอบ ๆ ตลาดและศาลเจ้า และยังมีการช่วยเหลือเกื้อกูลรวมกลุ่มทางสังคม และการเข้ามามีบทบาทด้านสังคมในรูปแบบต่าง ๆ เป็นการรวมกลุ่มคนจีนที่มีจิตอาสาทำงานสาธารณกุศลและดำเนินกิจกรรมของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ โดยมีการจัดกิจกรรมสืบสานประเพณีตามธรรมเนียมในรอบปี

ประเพณีของชาวตลาดโกรกพระที่ยังคงมีการปฏิบัติสืบทอดต่อมา ตามธรรมเนียมประเพณีของชาวจีนแต้จิ๋ว แต่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามยุคสมัย กล่าวคือ ลูกหลานชาวไทยเชื้อสายจีนในตลาดโกรกพระได้เปลี่ยนสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิต จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปทางประเพณีดั้งเดิม และชาวจีนแต้จิ๋วที่ใช้ชีวิตในสังคมไทยที่ปรับเปลี่ยนไปในพิธีกรรมทางศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้ประเพณีของแต้จิ๋วบางอย่างได้ลดน้อยลง และเกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมและความเชื่อทางสังคมและศาสนา ได้แก่ เมื่อมีการแต่งงานกับคนไทย จึงเกิดการผสมกลมกลืนและปรับเปลี่ยนความคิดความเชื่อดั้งเดิมไป

ในสภาพสังคมปัจจุบัน ของเซ่นไหว้ที่นำมาใช้และขั้นตอนต่าง ๆ ของพิธีกรรมแบบดั้งเดิมตามจารีตที่เคยปฏิบัติสืบทอดกันมาในครอบครัว นั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงและลดขั้นตอนลงด้วยเช่นกัน ในอดีตชาวไทยเชื้อสายจีนยังคงมีการยึดมั่นในแบบแผนและความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรมที่ยังให้ความสำคัญกับครอบครัว ความสัมพันธ์ในเครือญาติและความเชื่อต่าง ๆ แต่ยังมีข้อละเลยหลาย

อย่างที่ไม่ถูกต้องตามแบบชาวจีนดั้งเดิม คนส่วนใหญ่จึงซึมซับและคุ้นเคยกับวันและพิธีกรรมสำคัญของชาวจีนกันเป็นอย่างดี ซึ่งหนึ่งในพิธีกรรมที่โดดเด่นที่สุดต้องยกให้กับการเซ่นไหว้ โดยเฉพาะการไหว้บรรพบุรุษที่ถือเป็นพิธีสำคัญในเกือบทุกเทศกาล ไม่ว่าจะเป็นวันตรุษจีน

วันเช็งเม้ง หรือวันสารทจีน เป็นการแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วโดยชาวไทยเชื้อสายจีนจะจัดโต๊ะไหว้บรรพบุรุษไว้ในบ้าน แล้วทำพิธีบูชา เพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณและแสดงความระลึกถึง โดยในงานนี้ญาติทุกคนจะมารวมตัวกัน จึงถือได้ว่าพิธีไหว้บรรพบุรุษเป็นทั้งการแสดงความกตัญญูและการกระชับความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวได้ในงานเดียว วัสดุหลักจะต้องมีส่วนผสมของธัญพืชสามชนิดได้แก่ ข่าวสาร ข้าวเหนียว และข้าวสาลี ซึ่งโบราณเชื่อว่าข้าวเมล็ดทั้งสามนี้มีความศิริมงคล นอกจากนี้ยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพอากาศและการเก็บเกี่ยวของปีและขนมในการเซ่นไหว้ส่วนใหญ่เป็นวัสดุมะพร้าวที่มีกะทิและน้ำตาล รสหวาน กลิ่นหอม แสดงถึงความอุดม ความเจริญรุ่งเรือง

พิธีกรรมในรอบปีและรอบชีวิตที่ชาวไทยเชื้อสายจีนปฏิบัตินั้น แนวโน้มในอนาคตบางพิธีกรรมอาจจะมีการเลิกปฏิบัติเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนไป เด็กหรือคนรุ่นใหม่ ลูกหลานไม่ให้ความสำคัญ เพราะขาดการสืบทอดทางวัฒนธรรม อาจส่งผลถึงวิถีการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ตามธรรมเนียมอันดีงามในอดีต ประกอบกับลูกหลานไปประกอบอาชีพทำมาหากินที่อื่นจึงไม่มีเวลากลับภูมิลำเนาเพื่อการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีจากบรรพบุรุษรุ่นปู่ย่าตายาย ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจที่ต้องได้รับจากการอบรมสั่งสอนและสืบทอดต่อจากรุ่นบรรพบุรุษทั้งในขั้นตอนพิธีกรรมในการไหว้ รวมไปถึงการไหว้แต่ละครั้งต้องมีค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นข้อจำกัด

- ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน การยึดมั่นและดำรงชีวิตตามธรรมเนียม คำสั่งสอนจากบรรพบุรุษและครอบครัว ลักษณะความเป็นจีนที่มีวิถีชีวิตตามแบบจีนดั้งเดิมอย่างเคร่งครัดในครอบครัวของลูกหลานคนจีน คนไทยเชื้อสายจีน แต่ด้วยสภาพทางเศรษฐกิจที่ขยายตัวและมุ่งเน้นเรื่องการประกอบอาชีพทำมาหากิน รวมไปถึงการไหว้แต่ละครั้งต้องมีค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นข้อจำกัดของครอบครัวและลูกหลานในการสืบทอดประเพณีและพิธีกรรมในการไหว้เจ้าของครอบครัวในยุคปัจจุบัน

- ปัจจัยจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ปัจจุบันเกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม กระแสวัฒนธรรมแบบใหม่ทั้งกระแสโลกตะวันตกและกระแสด้านเทคโนโลยีขั้นสูง ประกอบกับค่านิยมใหม่ของสังคมที่ปรับเปลี่ยนไป ส่งผลให้การยึดถือและปฏิบัติตามประเพณีธรรมเนียมจีนแบบดั้งเดิมที่เคร่งครัดจากที่เคยยึดถือปฏิบัติตามวัฒนธรรมกลายเป็นทำบ้างละเว้นบาง คนในครอบครัวที่เป็นลูกหลานคนรุ่นใหม่เปลี่ยนค่านิยมไปจากเดิมในการยึดถือธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมของครอบครัว

5. บทบาทของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระที่มีต่อเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชนท้องถิ่นนครสวรรค์

5.1 บทบาทที่มีต่อต่อเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชนท้องถิ่นนครสวรรค์

บทบาทของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ที่มีต่อเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น บริเวณรอบศาลเจ้า ศาลเจ้ายังเป็นสถานที่ที่มีคุณค่า และความสำคัญด้านความเชื่อทางศาสนา สิ่งสำคัญที่ชาวจีนในตลาดโกรกพระยังคงมีการปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา คือ การไหว้เจ้า ไหว้บรรพบุรุษเพื่อให้เป็นสิริมงคล และนำมาซึ่งความสุขความเจริญแก่ครอบครัว นอกจากนี้ศาลเจ้ายังเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรม และทำบุญบริจาคทาน ไม่ว่าจะเป็นงานฉลองหรืองานประจำปี ชาวจีน และชาวไทยเชื้อสายจีนตลาดโกรกพระจะไปชุมนุมกันที่ศาลเจ้า ทำให้ศาลเจ้ายังคงบทบาทต่อชีวิต และความเป็นอยู่ของชาวตลาด ในตลอดทั้งปี ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระมีการจัดงานพิธีกรรมทางด้านศาสนาต่าง ๆ ได้แก่ งานฉลองหรืองานประจำปี งานทิ้งกระจาด วันฉลองวันเกิดเจ้าพ่อ และเทศกาลกินเจ เป็นต้น

5.2 บทบาทในการช่วยเหลือสังคม และดำเนินกิจกรรมสาธารณกุศลต่าง ๆ

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ โดยคณะกรรมการศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ประกอบด้วยคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือสังคมและดำเนินกิจกรรมสาธารณกุศลร่วมกับส่วนราชการและส่วนท้องถิ่นในอำเภอโกรกพระ รวมทั้งยังคงมีการอนุรักษ์ และสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวจีน เช่น ประเพณีทิ้งกระจาด ได้ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องและเข้ากับยุคสังคมสมัยใหม่ แต่ยังคงไว้ซึ่ง เอกลักษณ์ ธรรมเนียม ประเพณี ที่มีการปฏิบัติสืบทอด จากบรรพบุรุษมาอย่างช้านาน เป็นการผสมผสานแนวคิด ดั้งเดิมอันประกอบด้วยแนวคิดทางศาสนาพุทธนิกาย มหายาน ลัทธิเต๋า ลัทธิขงจื่อ การทำบุญให้แก่ผู้ล่วงลับ ถือเป็นการทำทานสงเคราะห์และบริจาคสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ยากไร้ในสังคม

สภาพสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนตลาดอำเภอโกรกพระได้มีการเปลี่ยนแปลงจากในอดีตปัจจุบันมีประชาชนและนักท่องเที่ยวได้เข้ามาใช้พื้นที่ศาลเจ้าตลอดทั้งปี สำหรับการเป็นสถานที่สำหรับจัดพิธีกรรมและกิจกรรมในช่วงงานเทศกาลที่สำคัญของศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ พื้นที่ของศาลเจ้าจึงยังคงเป็นสถานที่ที่มีคุณค่าและความสำคัญต่อด้านการอนุรักษ์สืบสานงานประเพณีวัฒนธรรมจีน และการจัดงานประเพณีการแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ อาจกล่าวได้ว่า เป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเข้มแข็งของชุมชนและการใช้พื้นที่ของศาลเจ้า เพื่อสืบทอดความเชื่อและประเพณีของชาวจีนแต้จิ๋วลูกหลานชาวจีนโพ้นทะเลที่มีความศรัทธาและนับถือความเชื่อทางศาสนาเต๋า การนับถือองค์เทพเจ้าต่าง ๆ รวมทั้งยังได้มีการผสมผสานวัฒนธรรมจีนเข้ากับวัฒนธรรมไทยของท้องถิ่น ทำให้ประเพณีและความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาได้มีการสืบสาน สืบทอดและปรับแนวปฏิบัติร่วมกับพุทธศาสนา ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามให้ยังคงยึดถือปฏิบัติต่อกันมา โดยมีภาพตัวแทนของกิจกรรมในท้องถิ่นอำเภอโกรกพระ ที่ได้เกิดประเพณีที่ยิ่งใหญ่กิกจรรมหนึ่ง คืองานประเพณีการแห่

เจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ เป็นกิจรรมที่สะท้อนภาพความสามัคคีและประสานความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วนในอำเภอ โกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีเอกลักษณ์สะท้อนถึงวิถีวัฒนธรรมจีนที่ผสมผสานทางวัฒนธรรมไทย-จีน ได้อย่างต่อเนื่องและยาวนาน จนได้รับการประกาศขึ้นเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมงานประเพณีและเทศกาลประจำปีของจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี พ.ศ.2567

6. ตระกูลแซ่หรือนามสกุลของชาวจีนในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ตระกูลแซ่หรือนามสกุลของกลุ่มคนจีนแต้จิ๋ว ที่อยู่ในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ให้ข้อมูล นางสาววรรณิศา กลิ่นชัย ประธานคณะกรรมการจัดงานเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ประจำปี 2567

1. แซ่อึ้ง
2. แซ่ตั้ง
3. แซ่เอี๊ยว
4. แซ่เฮ่ง
5. แซ่ลิ้ม
6. แซ่เล้า
7. แซ่โค้ว
8. แซ่ถุง
9. แซ่ก๊วย
10. แซ่แต้

เอกสารอ้างอิง

สุชาติ แสงทอง. (2560). นครสวรรค์ศึกษา บันทึกเรื่องราวคนจีนปากน้ำโพ. สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เอกชัย เอี่ยมศรีรักษ์. (2567). จากบทสัมภาษณ์ผู้ดูแลศาลเจ้าโกรกพระ. มิถุนายน พศ.2567 ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

วรรณิศา กลิ่นชัย. (2567). ประธานคณะกรรมการจัดงานเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ประจำปี 2567.ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ภาคผนวก

โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

ที่มาของโครงการ

จากสถานการณ์ความท้าทาย และทิศทางการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมของประเทศไทย และของจังหวัดนครสวรรค์ นำมาสู่ฐานคิด และเป้าหมายที่สำคัญของกระบวนการต่อยอดงานบริการวิชาการตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในการศึกษารวบรวมองค์ความรู้ประวัติศาสตร์ ประเพณี และนวัตกรรมทางวัฒนธรรมของวิถีชุมชนคนจีนต้นแม่น้ำเจ้าพระยา มาสร้างสรรค์และยกระดับการพัฒนาขับเคลื่อนสร้างนิเวศวัฒนธรรมในพื้นที่ที่นำไปสู่สำนึกท้องถิ่น ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดการอนุรักษ์สืบสาน ต่อยอด สร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชุมชนจีนต้นแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ไปพร้อมกับการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ด้วยกระบวนทัศน์ใหม่ในการสร้างความรู้เพื่อความเข้าใจท้องถิ่นแบบองค์รวมผ่านการดำเนินโครงการพลิกฟื้นความหลากหลายทางวัฒนธรรมชุมชน “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคีเครือข่ายระดับจังหวัด ภูมิภาค และนานาชาติในการพัฒนาฐานข้อมูลและนวัตกรรมทางวัฒนธรรมของชุมชนคนจีนต้นแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นกรณีศึกษาด้านการจัดการทุนและศักยภาพท้องถิ่นผ่านศาลเจ้าจีน ตลอดจนพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์สู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างรรค์

2. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคเครือข่ายคณะทำงานของภาคการศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชนในการฟื้นฟูอัตลักษณ์วัฒนธรรมและสำนึกท้องถิ่นชุมชนจีนต้นแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดนครสวรรค์

3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบสร้างสรรค์ และต่อยอดการจัดการทุนและนวัตกรรมทางวัฒนธรรมสู่นโยบาย Soft Power ของจังหวัดนครสวรรค์

ความสำเร็จของการทำงานโครงการ

โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 เป็นหน่วยงานในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคีเครือข่ายระดับจังหวัดทุกภาคส่วน ทั้งภาคราชการส่วนภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสมาคมองค์กรจีนของจังหวัดนครสวรรค์

การดำเนินงานดังกล่าว ถือเป็นกระบวนการขับเคลื่อนงานด้านวัฒนธรรมที่อาศัยความร่วมมือของคณาจารย์ นักวิจัย จากสาขาวิชาต่าง ๆ ร่วมกับภาคีเครือข่ายหลักในพื้นที่ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ ตลอดจนเกิดเวทีสร้างความรู้และแผนความร่วมมือ (Cooperation Plan) ในการอนุรักษ์ฟื้นฟู หรือสร้างสรรค์พื้นที่วัฒนธรรม (Cultural Space) รวมถึงเสริมพลัง (Empowerment) การเกาะเกี่ยวทางสังคมระหว่างคนรุ่นเก่า และคนรุ่นใหม่ บนฐานสำนึกรักหวงแหนท้องถิ่นบนฐานทุนทางวัฒนธรรมของจังหวัดนครสวรรค์

การดำเนินงานโครงการ

1. การจัดเวทีเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการสืบค้นข้อมูล และสนทนากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
2. การค้นหาโจทย์ความต้องการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากสมาคมองค์กรจีน และกลุ่มเครือข่ายประชาคม
3. การจัดเวทีนำเสนอและวิเคราะห์บริบทคุณค่าทางวัฒนธรรมเพื่อนำมาสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรม โดยผ่านการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคีเครือข่ายในพื้นที่
4. สร้างเครือข่ายคณะทำงานเชิงบูรณาการศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การสร้างสำนึกรักท้องถิ่นร่วมกับภาครัฐ ภาคสถาบันการศึกษาและภาคีสมาคมองค์กรจีน

คณะทำงาน ประกอบด้วย

1. ฝ่ายศึกษาสำรวจและรวบรวมข้อมูลวิถีวัฒนธรรมจีน โดย รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง และคณะ

2. ฝ่ายศึกษาและพัฒนานวัตกรรม Soft Power ด้านอาหาร โดย ผศ.พงษ์ทอง เฮครอฟท์ หัวหน้าสาขาวิชาการท่องเที่ยวและบริการ สังกัดคณะวิทยาการจัดการ และคณะ

3. ฝ่ายศึกษาและพัฒนานวัตกรรม Soft Power ด้านศิลปะการแสดง โดย ผศ.ภัทธิรา จันทร์ดี สาขาวิชานาฏศิลป์และการละคร สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะ

4. ฝ่ายศึกษาและพัฒนาเส้นทางกิจกรรมด้านการท่องเที่ยววัฒนธรรมไทย-จีน โดย อ.เจนจิรา เงินจันทร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและบริการ สังกัดคณะวิทยาการจัดการ และคณะ

5. ฝ่ายจัดทำวิดีทัศน์งานสารคดีส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว โดย นายชัยสิทธิ์ ผลเสวก และคณะ

6. ฝ่ายออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์ผังเมือง โดย ดร.ชเล คุณาวงศ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท องศาสถาปนิก จำกัด และคณะ

7. ฝ่ายพัฒนาและจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดย ผศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ ศิริโสม ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะ

8. ฝ่ายแปลภาษาต่างประเทศ โดย ผศ.ดร.ดาเรศ นฤมล หัวหน้าสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ สังกัด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะ

ผลผลิตของโครงการ

1. นวัตกรรมเชิงวัฒนธรรมในการขับเคลื่อน Soft Power จำนวน 10 นวัตกรรม
2. เส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมไทย-จีน จำนวน 5 เส้นทาง
3. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการเมืองวัฒนธรรม จำนวน 1 ระบบ
4. คู่มือแหล่งเรียนรู้วิถีวัฒนธรรมจีน จำนวน 10 เล่ม
5. วิดีทัศน์/สารคดีการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมไทย-จีน จำนวน 11 ตอน
6. การบูรณาการการทำงานระหว่างองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและภาคประชาสังคม
7. MASTER PLAN การออกแบบเมืองสู่การกำหนดนโยบายและการปฏิบัติอย่างน้อย จำนวน 1 ต้นแบบ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เยาวชน/นักเรียน/นักศึกษา คณะทำงานองค์กร และประชาชนเกิดความรักและหวงแหนตลอดจนเกิดความภาคภูมิใจในรากเหง้าวิถีชีวิตและวัฒนธรรม มีความรู้ความเข้าใจข้อมูลด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย-จีน ในการพัฒนาเมืองนครสวรรค์สู่เมืองวิถีวัฒนธรรมจีน

2. เป็นเวทีสร้างความร่วมมือทางวิชาการ และการทำงานบูรณาการข้ามศาสตร์ระหว่างคณาจารย์นักวิจัยจากหลากหลายสาขาวิชา ตลอดจนขับเคลื่อนงานตามพันธกิจที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมที่นำไปสู่การสร้างสำนึกท้องถิ่นของสถาบันอุดมศึกษา

3. จัดทำข้อมูลเชิงนโยบายเสนอต่อผู้บริหารในด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองเพื่อรองรับการเป็นเมืองนครสวรรค์สู่เมืองวิถีวัฒนธรรมจีน

4. มีการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการท่องเที่ยวให้จังหวัดนครสวรรค์เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทย-จีนที่ได้รับความนิยม และสามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

5. มีคณะทำงานด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือสร้างสรรค์พื้นที่วัฒนธรรม (Cultural Space) เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และนำมาสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชนย่านตลาดเก่า จังหวัดนครสวรรค์

การดำเนินงานโครงการเพื่อให้ได้ผลผลิตตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จนนำไปสู่ความเป็น “เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน” ของ “นครสวรรค์” นั้น ประกอบไปด้วยหลายกิจกรรมที่ขับเคลื่อนจากความร่วมมือหรือการบูรณาการความรู้ความเชี่ยวชาญของทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันค้นหาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของนครสวรรค์ และบันทึกไว้ให้กลายเป็นข้อมูลประวัติศาสตร์ และนำไปสู่การ “พลิกฟื้น” “ถ่ายทอด” และ ต่อยอด” ให้เป็นทุนทางวัฒนธรรม

กิจกรรม : สำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำนครสวรรค์สู่การเป็นเมืองแห่งวิถีวัฒนธรรม และจัดทำหนังสือและบทความภาษาไทย-อังกฤษ-จีน

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine
ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
戈帕本头公庙

กิจกรรมลงพื้นที่ เก็บข้อมูล

รายงานผลการดำเนินโครงการและกิจกรรมลงพื้นที่เก็บข้อมูล

(เดือน กุมภาพันธ์ ถึง สิงหาคม พ.ศ.2567)

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

วันเดือนปี : วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 เวลา : 16.00-18.00 น.

สถานที่ : ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ ถ.สวรรค์วิถี ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ นำทีมคณะทำงานเข้าพบ นายทวี เสริมภักดีกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ร่วมกับบุคลากรจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

วันเดือนปี : วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 เวลา : 08.30-16.00 น.

สถานที่ : ห้องประชุมรัตนพิมาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พร้อมคณาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประชุมเตรียมงาน วางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่นครสวรรค์ สู่การพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

วันเดือนปี : วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 08.30-16.00 น.

สถานที่ : ห้องประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ร่วมกับกลุ่มจีน 5 ภาษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จัดกิจกรรมประชุมปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน เมืองสู่วิถีวัฒนธรรมจีน

วันเดือนปี : วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 08.30-16.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม แควใหญ่ ปากน้ำโพ ต.นครสวรรค์ออก อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กับคุณสมชาย พัฒนาธรชัย นายกสมาคมไหหนำนครสวรรค์ และคณะร่วมจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำนครสวรรค์สู่โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน “กลุ่มคนจีนไหหนำ”

วันเดือนปี : วันพุธ ที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 08.30-12.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าแม่หน้าผา ถ.โกสีย์ ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และนายนิรันดร์ ศิริวัฒนา ผู้ตรวจตราสอดส่องศาลเจ้าแม่หน้าผา เข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณี “เจ้าแม่กวนอิมเปิดทรัพย์” เพื่อสังเกตการณ์ในการจัดทำนครสวรรค์สู่โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน “กลุ่มคนจีนแต้จิ๋ว”

วันเดือนปี : วันเสาร์ ที่ 9 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 08.3-12.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ตำบลโกรกพระ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พร้อมคณะทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ร่วมกับนางสาววรรณิศา กลิ่นชัย ประธานจัดงานศาลเจ้าโกรกพระ 108 ปี และชุมชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำนครสวรรค์สู่โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน “กลุ่มคนจีนแต้จิ๋ว”

วันเดือนปี : วันอาทิตย์ ที่ 10 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 13.00-16.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าแม่หน้าผา ถ.โกสีย์ ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พร้อมคณะทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และนายขจรเกียรติ เลาวกุล ประธานมูลนิธิส่งเสริมงานประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ พร้อมคณะและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน “กลุ่มคนจีนแต้จิ๋ว”

วันเดือนปี : วันอังคาร ที่ 12 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 13.00-16.00 น.

สถานที่ : มูลนิธิปากน้ำโพประชานุเคราะห์ ถ.สวรรค์วิถี ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายปราการ วิบูลย์วัฒนกิจ ประธานมูลนิธิปากน้ำโพประชานุเคราะห์ พร้อมคณะ และรศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ร่วมกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำนครสวรรค์สู่เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน ในนครสวรรค์

วันเดือนปี : วันเสาร์ ที่ 13 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 18.00-21.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าแม่หน้าผา ถ.โกสีย์ ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : เข้าร่วมสังเกตการณ์และสัมภาษณ์เก็บข้อมูล คณะสิงโต 5 ภาษา, กรรมการเถ่านั้ง ปี 109, คณะมังกรทอง กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำนครสวรรค์สู่การพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน “กลุ่มคนจีนแต้จิ๋ว” ในกิจกรรมวันฝึกซ้อม เตรียมจัดงานเฉลิมฉลองรางวัลโหงวซก

วันเดือนปี : วันเสาร์ ที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 10.00-12.00 น.

สถานที่ : สมาคมฮากกา นครสวรรค์ ถนนโกสีย์ ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พร้อมคณะทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และนายชัยพร ลาภบำรุงวงศ์ นายกสมาคมฮากกา และคณะ ในกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำนครสวรรค์สู่การพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน “กลุ่มคนจีนฮากกา” ให้สัมภาษณ์เก็บข้อมูล บันทึกเทปถ่ายทำสารคดี โดยทีมงาน Thai PBS

วันเดือนปี : วันจันทร์ ที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 10.00-12.00 น.

สถานที่ : สมาคมฮากกา นครสวรรค์ ถนนโกสีย์ ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นำทีมคณะทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เข้าพบ นายศิลป จันทวัฒน์ กรรมการที่ปรึกษาสมาคมฮากกานครสวรรค์ เพื่อสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพิ่มเติม ในกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน “กลุ่มคนจีนฮากกา”

วันเดือนปี : วันเสาร์ ที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 18.00-21.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าแม่หน้าผา ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายขจรเกียรติ เลาวกุล ประธานมูลนิธิส่งเสริมงานประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ เชิญคณะทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เข้าร่วมงานฉลองรางวัล ASIA Pinnacle Awards ประเภทรางวัล Best Parade “โหงวซก” ชมกิจกรรมการแสดงศิลปะวัฒนธรรมของกลุ่มคนจีน 5 ภาษา เช่น การแสดงกลองแห่งความสามัคคีที่ตีพร้อมกัน 5 ใบ และการเชิดสิงโตพร้อมแสงสีเสียง

วันเดือนปี : วันพฤหัสบดี ที่ 21 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 08.30-12.00 น.

สถานที่ : ศาลจ้าวพ่อเก้าเลี้ยว ตำบลเก้าเลี้ยว อำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ นำทีมพร้อมคณะทำงาน และนายวิวัฒน์ วลัญช์อารยะ ประธานศาลจ้าวพ่อเก้าเลี้ยว พร้อมชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ร่วมจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

วันเดือนปี : วันพฤหัสบดี ที่ 21 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 13.30-16.00 น.

สถานที่ : ห้องประชุมศาลาประชาคมเทศบาลเมืองชุมแสง อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : คณาจารย์ คณะทำงานเก็บข้อมูล ร่วมกับนายอำนาจ กรเอี่ยม ผู้ฝึกสอนเอ็งกอ-พะบู๊ ศาลเจ้าพ่อชุมแสง ร่วมจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน“กลุ่มคนจีนแต้จิ๋วและไหหนำ” สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

วันเดือนปี : วันอาทิตย์ ที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2567 เวลา : 09.00-12.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสง อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายอำนาจ กรเอี่ยม ผู้ฝึกสอนเอ็งกอ-พะบู๊ ศาลเจ้าพ่อชุมแสง ร่วมจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน “กลุ่มคนจีนแต้จิ๋วและไหหนำ” สัมภาษณ์เก็บข้อมูลด้านกิจกรรมของคณะทำงานกรรมการศาลเจ้าพ่อชุมแสง

วันเดือนปี : วันจันทร์ ที่ 1 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 14.00-15.00 น.

สถานที่ : 239 ถนนสวรรค์วิถี อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : ดร.ชเล คุนาวงศ์ เจ้าของบริษัท องศาสถาปานิก จัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน ร่วมหารือเก็บข้อมูลความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ของกลุ่มศาลเจ้า สมาคม ตลอดจนศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์

วันเดือนปี : วันพุธ ที่ 17 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 07.30-16.00 น.

สถานที่ : ศาลจ้าวพ่อเก้าเลี้ยว ตำบลเก้าเลี้ยว อำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายวิวัฒน์ วลัญช์อารยะ ประธานศาลจ้าวพ่อเก้าเลี้ยว เชิญคณะทำงาน เข้าร่วมสังเกตการณ์ในงานประจำปีประเพณีลอยเรือเสาเภาสะเดาะเคราะห์ ซึ่งเป็นประเพณีเก่าแก่ของคนเก้าเลี้ยว เพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

- ถ่ายทำเก็บภาพพิธีกรรมลอยเรือสำเภาสะเดาะเคราะห์ โดยทีมงาน Thai PBS
- อาหารกลุ่มคนไหหนำ บะหมี่โกโฮ่ง, ขนมอีบั๊ว, ขนมเหลี่ยงหุ้น, ขนมข้าวฟ่าง, ขนมนวลแห้ว
- สัมภาษณ์เรื่อง ศาลเจ้าฯ พิธีกรรม อาหาร เหลี่ยงหุ้น นวลแห้ว

วันเดือนปี : วันพฤหัสบดี ที่ 18 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 08.30-12.00 น.

สถานที่ : ร้านโกตี๋ ข้าวมันไก่ไหหลำ (ไหหนำ) อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายสมชาย พัฒนาธรชัย นายกสมาคมไหหนำนครสวรรค์ ร่วมกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

- นำทีมงาน Thai PBS ถ่ายทำสารคดี เก็บภาพถ่ายอาหารไหหนำที่ร้านข้าวมันไก่โกตี๋ ข้าวมันไก่ไหหลำ (ไหหนำ)

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine
ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
戈帕本头公庙

วันเดือนปี : วันพฤหัสบดี ที่ 18 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 08.30-12.00 น.

สถานที่ : โรงงานเต้าเจี้ยวจี้แซ ถ.มาตุลี ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายสมชาย พัฒนาธรชัย นายกสมาคมไหหนำนครสวรรค์ ร่วมกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

- นำทีมงาน Thai PBS ถ่ายทำสารคดี สัมภาษณ์ เก็บภาพถ่าย การผลิตเต้าเจี้ยวจี้แซของอร่อยในนครสวรรค์

วันเดือนปี : วันพฤหัสบดี ที่ 18 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 08.30-12.00 น.

สถานที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิพัฒน์เจริญ ถ.นครสวรรค์-เก้าเลี้ยว ต.วัดไทร อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : ผศ.พงษ์ทอง เฮครอฟท์ หัวหน้าสาขาวิชาการท่องเที่ยวและบริการ สังกัดคณะวิทยาการจัดการ และคณะทีมงาน Thai PBS ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

- สัมภาษณ์ เก็บข้อมูล ถ่ายทำสารคดี โดยทีมงาน Thai PBS ที่โรงงานพิพัฒน์เจริญ ผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวเส้นบะหมี่สด และวุ้นเส้น

วันเดือนปี : วันพฤหัสบดี ที่ 18 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 13.00-16.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม แควใหญ่ ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายธวัชชัย รุ่งคณาวุฒิ ประธานกรรมการบริหารศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม แควใหญ่ ปากน้ำโพ พร้อมทั้งคณะกรรมการจัดการของศาลเจ้าฯ ให้คณะทำงานจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และทีมงาน Thai PBS ร่วมเก็บข้อมูล สัมภาษณ์ ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

- ถ่ายทำเก็บภาพศาลเจ้าฯ ถ่ายทำการแสดงดนตรี รำถ้วย โดยทีมงาน Thai PBS
- สัมภาษณ์ความต้องการการปรับปรุงภูมิทัศน์ของศาลเจ้าฯ และสมาคมไหหนำนครสวรรค์

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 19 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 09.00-12.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ต.โกรกพระ อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : คุณวรรณิศา กลิ่นชัย ประธานจัดงานศาลเจ้าโกรกพระ 108 ปี และชุมชนผู้เกี่ยวข้อง ร่วมจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน โดยทีมงาน Thai PBS เก็บข้อมูล สัมภาษณ์ เรื่อง ศาลเจ้าฯ พิธีกรรม เก็บภาพการทำขนม อั่งถ่อก้วย, กุยช่าย, และขนมเทียน

วันเดือนปี : วันเสาร์ ที่ 20 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 09.00-12.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสง ต.ชุมแสง อ.ชุมแสง จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายอำนาจ กรเอี่ยม ผู้ฝึกสอนเอ็งกอพะบู๊ และทีมงานเอ็งกอพะบู๊ จัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน เพื่อถ่านทำสารดี เก็บภาพ โดยทีมงาน Thai PBS

- สัมภาษณ์เรื่อง ศาลเจ้าฯ พิธีกรรม อาหาร, ถ่ายทำสารคดี แต่งหน้าเอ็งกอ, การแสดงพะบู๊, และขนมเทียนชุมแสง ร้านเฮียตี๋ เจ้เข

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 26 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 09.00-12.00 น.

สถานที่ : สมาคมกว๋องสิว นครสวรรค์ ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายกุลจิตต์ รัชดาศิวะกุล รองนายกสมาคมกว๋องสิว นครสวรรค์ และคุณนวพันธุ์ เหมชาติวิรุฬห์ ผู้ช่วยเหรัญญิกสมาคมกว๋องสิว นครสวรรค์ ให้สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเชิงลึก และถ่ายทำสารคดีเก็บภาพถ่าย หัวสิงโตกว๋องสิว โดยทีมงาน Thai PBS และคณะทำงานจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 26 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 13.00-16.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าแม่หน้าผา ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายนิรันดร์ ศิริวัฒนา ผู้ตรวจตราสอดส่องศาลเจ้าแม่หน้าผา และคณะกรรมการศาลเจ้า ในกิจกรรมปฏิบัติการเก็บภาพถ่ายทำสารคดีศาลเจ้าแม่หน้าผา และสัมภาษณ์คณะกรรมการ โดยทีมงาน Thai PBS

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 27 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 09.00-12.00 น.

สถานที่ : สมาคมฮากกา นครสวรรค์ ถ.โกสีย์ ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายชัยพร ลาภบำรุงวงศ์ นายกสมาคมฮากกานครสวรรค์ เชิญเข้าร่วมทำบุญประจำปีของสมาคมฮากกานครสวรรค์ เพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน นำทีมโดย ผศ.พงษ์ทอง เฮครอฟท์ หัวหน้าสาขาวิชาการท่องเที่ยวและบริการ สังกัดคณะวิทยาการจัดการ และทีมงาน Thai PBS ปฏิบัติการสัมภาษณ์ ทำสารคดี ถ่ายภาพนิ่งอาหารกลุ่มคนจีนฮากกา นครสวรรค์

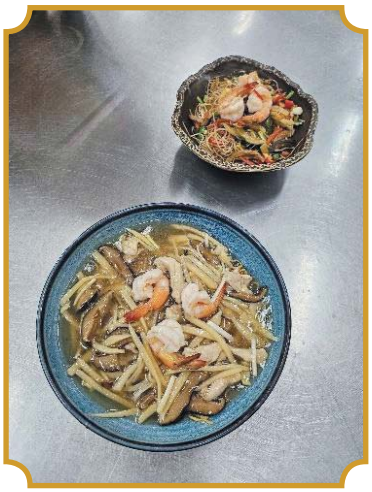

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 27 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 13.00-16.00 น.

สถานที่ : เล่งหงษ์ ภัตตาคาร นครสวรรค์ ถ.พรหมนิมิต ต.วัดไทรย์ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : ผศ.พงษ์ทอง เฮครอฟท์ หัวหน้าสาขาวิชาการท่องเที่ยวและบริการ สังกัดคณะวิทยาการจัดการ และทีมงาน Thai PBS ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเก็บภาพถ่ายทำสารคดีการทำอาหารของชาวจีนฮกเกี้ยน และกวางตุ้ง วิถีวัฒนธรรมจีนนครสวรรค์

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 27 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 13.00-16.00 น.

สถานที่ : มูลนิธิปากน้ำโพประชานุเคราะห์ ถ.สวรรค์วิถี ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายปราการ วิบูลย์วัฒนกิจ ประธานมูลนิธิปากน้ำโพประชานุเคราะห์ พร้อมคณะกรรมการมูลนิธิปากน้ำโพประชานุเคราะห์ ร่วมกับทีมงาน Thai PBS จัดเวทีสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเรื่องการก่อตั้งและภารกิจของมูลนิธิปากน้ำโพประชานุเคราะห์ ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 28 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 07.00-09.00 น.

สถานที่ : เล่งหงษ์ ภัตตาคาร นครสวรรค์ ถ.พรหมนิมิต ต.วัดไทรย์ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : คุณสุจิตรา นำเจริญ ผู้บริหารงานร้านเล่งหงษ์ ภัตตาคาร นครสวรรค์ กับผศ.พงษ์ทอง เฮครอฟท์ หัวหน้าสาขาวิชาการท่องเที่ยวและบริการ สังกัดคณะวิทยาการจัดการ และทีมงาน Thai PBS ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูล และสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน ถ่ายทำอาหารกลุ่มคน ฮกเกี้ยน กวางตุ้ง เก็บภาพถ่ายทำสารคดี โดยทีมงาน Thai PBS

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 28 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 09.00-10.00 น.

สถานที่ : บริษัท เปมินวิศวกรรม จำกัด ต.นครสวรรค์ออก อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : บริษัท เปมินวิศวกรรม จำกัด หรือร้านบะจ่างแม่หมอกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

- สัมภาษณ์ เก็บภาพ ถ่ายทำสารคดี การทำอาหารบ๊ะจ่าง โดยทีมงาน Thai PBS

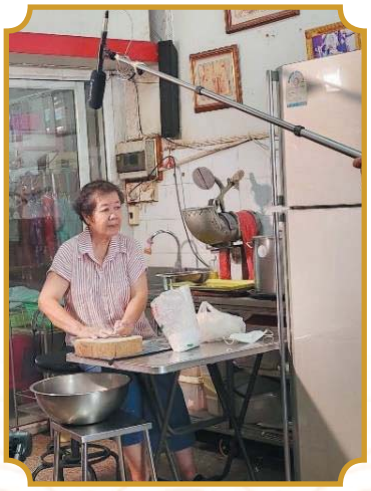

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 28 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 11.00-12.00 น.

สถานที่ : ร้านขนมบั่วเกี้ยะ เจ้เนี้ยว หลังวัดนครสวรรค์ ถ.โกสีย์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : แม่มานี แซ่ตั่น (เจ้เนี้ยว) ผู้ประกอบการ ร้านขนมบั่วเกี้ยะ เจ้เนี้ยว ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการบันทึกการถ่ายทำสารคดี การทำขนมบั่วเกี้ยะ โดย ทีมงาน Thai PBS

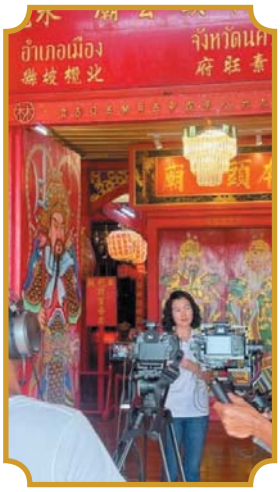
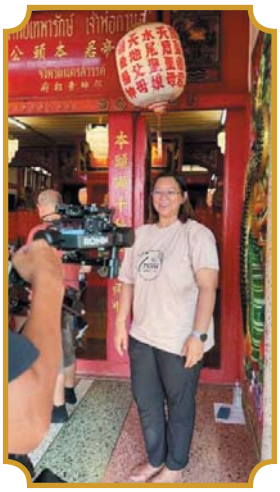

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 28 เมษายน พ.ศ.2567 เวลา : 13.00-16.00 น.

สถานที่ : ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม แควใหญ่ ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : กิจกรรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสำรวจข้อมูลและสร้างกรอบแนวคิดในการจัดทำโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน - ถ่ายทำสารคดี สัมภาษณ์ความคิดเห็นของคณะทำงานฝ่ายลงพื้นที่เก็บข้อมูล โดยทีมงาน Thai PBS

วันเดือนปี : วันอาทิตย์ ที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ.2567 เวลา : 09.00-12.00 น.

สถานที่ : สมาคมไหหนำนครสวรรค์ ถ.ริมเขื่อน (ต้นเจ้าพระยา) ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

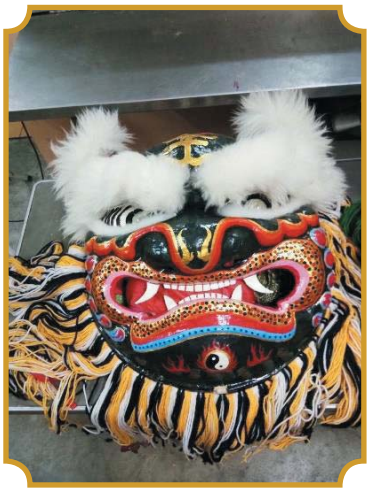
เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายสมชาย พัฒนาธรชัย นายกสมาคมไหหนำนครสวรรค์ และคณะร่วมกับคณะทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จัดกิจกรรมสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับภารกิจของสมาคมไหหนำนครสวรรค์

วันเดือนปี : วันจันทร์ ที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2567 เวลา : 18.00-20.00 น.

สถานที่ : คณะสิงโตฮกเกี้ยน เต้ออี้ถัง เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ ปากน้ำโพ (หน้าผา) ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายวรพล ภัทราคณานนท์ (ลุงไหล) หัวหน้าคณะสิงโตฮกเกี้ยน เต้ออี้ถัง เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ ในกิจกรรมสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับ คณะสิงโตฮกเกี้ยน เต้ออี้ถัง เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ

วันเดือนปี : วันจันทร์ ที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ.2567 เวลา : 10.00-12.00 น.

สถานที่ : ห้องรัตนพิมาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จัดประชุมเตรียมความพร้อมจัดงาน ประกาศเมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ.2567 เวลา : 13.30-16.00 น.

สถานที่ : อาคารเรียนคหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : ผศ.พงษ์ทอง เฮครอฟท์ อาจารย์นารีรัตน์ บุญลักษณ์ อาจารย์ทศพร โพธิ์เนียม และอาจารย์รังสิตา จันทร์หอม ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการถ่ายภาพนวัตกรรมอาหารจีน 5 ภาษา

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ.2567 เวลา : 14.00-17.00 น.

สถานที่ : ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ ถ.สวรรค์วิถี ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายบดินทร์ เกษมศานติ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เป็นประธานการประชุมขับเคลื่อนโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน หารือและขอความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อจัดกิจกรรมเมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีนที่ตรอกชุนหงษ์

วันเดือนปี : วันศุกร์ ที่ 7 มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา : 14.00-17.00 น.

สถานที่ : ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ ถ.สวรรค์วิถี ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายทวี เสริมภักดีกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เป็นประธานการประชุมเพื่อหารือแนวทางการขับเคลื่อนโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทาง “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน และนำเสนอ Master plan และความก้าวหน้าของโครงการฯ โดย ดร.ชเล คุณาวงศ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท องศาสถาปนิก จำกัด

วันเดือนปี : วันอังคาร ที่ 18 มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา : 16.15-18.30 น.

สถานที่ : ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ ถ.สวรรค์วิถี ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายทวี เสริมภักดีกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เป็นประธานประชุมหารือร่วมกับ รศ.ดร.สุชาติแสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ นายสมศักดิ์ อรุณสุรัตน์ ประธานสภาเทศบาลนครนครสวรรค์ นางเบ็ญจมาศ บุญเทพ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ แนวทางการขับเคลื่อนโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน เรื่องเตรียมการลงพื้นที่พบปะประชาชนที่ ตรอกชุนหงษ์

วันเดือนปี : วันจันทร์ ที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา : 18.30-19.00 น.

สถานที่ : ห้องประชุมสมาคมไหหนำ ถ.ริมเขื่อน (ต้นเจ้าพระยา) ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายทวี เสริมภักดีกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เป็นประธานประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน พร้อมกับทีมคณะทำงาน พบปะประชาชนในพื้นที่ ตามโครงการถนนวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ตรอกชุนหงษ์ ตรอกรองเท้า ตรอกธนาคารกรุงไทย เพื่อเป็นแนวทางเลือกสถานที่จัดงานกิจกรรม

วันเดือนปี : วันจันทร์ ที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา : 09.30-12.00 น.

สถานที่ : ห้องประชุมเทวาภิรมย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และคณะ บุคลากรจากสำนักวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ และนายสมชาย พัฒนาธรชัย นายกสมาคมไหหนำนครสวรรค์ ประชุมเชิงปฏิบัติการหารือ เรื่องวางแผนและจัดสรรงบประมาณในการจัดงานถนนวิถีแห่งวัฒนธรรมจีน ที่ตรอกชุนหงษ์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

วันเดือนปี : วันจันทร์ ที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา : 15.00-16.00 น.

สถานที่ : ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ ถ.สวรรค์วิถี ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายทวี เสริมภักดีกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เป็นประธานหารือแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ, รศ. ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นางสาวรัตนา สรภูมิ หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนครสวรรค์, นางเบ็ญจมาส บุญเทพ วัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์, ว่าที่ร้อยตรีณรงชัย จินดาพันธ์ นายอำเภอเมืองนครสวรรค์, นายสมศักดิ์ อรุณสุรัตน์ ประธานสภาเทศบาลนครนครสวรรค์, นายสมชาย พัฒนาธรชัย นายกสมาคมไหหนำนครสวรรค์ และคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เข้าร่วมกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการหารือและติดตามความคืบหน้าในการขับเคลื่อนโครงการฯ โดยจะมีการจัดกิจกรรมประกาศเมือง “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน จากนั้นจะมีการจัดกิจกรรมเปิดงานเทศกาลศิลปะการแสดงวัฒนธรรมจีน “ตรอกชุมหงษ์” ถนนแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน อาหารจีน 5 ภาษา ระหว่างวันศุกร์ ที่ 23 และวันเสาร์ ที่ 24 สิงหาคม 2567 ณ ตรอกชุนหงษ์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

วันเดือนปี : วันอังคาร ที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา : 09.30-10.30 น.

สถานที่ : เลิฟลี่ สตูดิโอ นครสวรรค์ ถ.สวรรค์วิถี ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : คณะทำงานในโครงการฯ ประชุมหารือเตรียมสถานที่จัดงานกิจกรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน กับสำนักงานวัฒนธรรมนครสวรรค์, นายกสมาคมไหหนำนครสวรรค์, คณาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

วันเดือนปี : วันพฤหัสบดี ที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2567 เวลา : 09.30-12.00 น.

สถานที่ : ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ ถ.สวรรค์วิถี ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : นายทวี เสริมภักดีกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เป็นประธานหารือแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ ร่วมกับคณะทำงานในโครงการฯ รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พร้อมทีมงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และนางเบ็ญจมาส บุญเทพ จากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ และคณะ

วันเดือนปี : วันจันทร์ ที่ 5 สิงหาคม พ.ศ.2567 เวลา : 08.30-13.30 น.

สถานที่ : โรงแรม 42C The Chic Hotel ถ.นครสวรรค์-พิษณุโลก ต.วัดไทร อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : พิธีประกาศเมือง “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน รมช.กระทรวงมหาดไทย นายชาดา ไทยเศรษฐ์ เป็นประธานเปิดพิธีประกาศเมือง “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน โดยมีนายทวี เสริมภักดีกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เป็นผู้กล่าวรายงาน ศ.ดร.สมยศ พลับเที่ยง รักษาราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นผู้กล่าวต้อนรับ และ รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นผู้กล่าวถ้อยแถลงกิจกรรม พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหาร อาจารย์ เทศบาลนครนครสวรรค์ ผู้แทนสมาคมองค์กรจีน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ คณะสื่อมวลชน และตัวแทนนักเรียน ร่วมให้การต้อนรับ

วันเดือนปี : วันอังคาร ที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2567 เวลา : 08.30 น.-13.00 น.

สถานที่ : รายการเช้าวันใหม่ Thai PBS กรุงเทพฯ

เนื้อหากิจกรรม/ประเด็นสัมภาษณ์ : ประชาสัมพันธ์ถ่ายทำออกสื่อ รายการเช้าวันใหม่ ทางช่อง Thai PBS นำเสนอเรื่อง นวัตกรรมเชิงวัฒนธรรมในการขับเคลื่อน Soft Power นวัตกรรมอาหารจีนโหงวซกตามวิถีวัฒนธรรมจีนเมืองปากน้ำโพ โดย คุณสุจิตรา นำเจริญ ผู้บริหารงาน ร้านเล่งหงษ์ ภัตตาคาร นครสวรรค์ และ ผศ.พงษ์ทอง เฮครอฟท์ หัวหน้าสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ภายใต้โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

นวัตกรรมเชิงวัฒนธรรมในการขับเคลื่อน Soft Power
นวัตกรรมอาหารจีนโหงวซกตามวิถีวัฒนธรรมจีนเมืองปากน้ำโพ
ภายใต้โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
“นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine
ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
戈帕本头公庙

วัตถุประสงค์กิจกรรม

1. เพื่อสำรวจและศึกษาข้อมูลอาหารจีนพื้นถิ่นจากสมาคมจีน และศาลเจ้าที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ นำไปสู่การออกแบบนวัตกรรมอาหารจีน 5 ภาษา
2. เพื่อออกแบบนวัตกรรมอาหารจีน 5 ภาษา ตามวิถีวัฒนธรรมจีนของจังหวัดนครสวรรค์

ขั้นตอนการดำเนินงาน

คณะทำงานลงพื้นที่และดำเนินการสำรวจรวบรวมข้อมูลอาหารจีนพื้นถิ่นจากสมาคมจีนและศาลเจ้าที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์

นำข้อมูลอาหารจีนพื้นถิ่นที่ได้มาออกแบบนวัตกรรมอาหารจีน 5 ภาษา ตามวิถีวัฒนธรรมจีนของ จังหวัดนครสวรรค์

ทดลองผลิตนวัตกรรมอาหารจีนต้นแบบ และออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อสามารถนำไปผลิตเชิงพาณิชย์ได้

ไอศกรีมน้ำตาลสด

หน้าสิงโตกว๋องสิวและศาลเจ้าแนวคิดพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ใช้ผลิตภัณฑ์อาหารสะท้อนวัฒนธรรมจีนโดยผ่านสิงโตกว๋องสิว และนำวัตถุดิบจากน้ำตาลสดเกษไชยที่เป็นเอกลักษณ์ของนครสวรรค์ มาสร้างอัตลักษณ์อาหารที่ผสมผสานวัฒนธรรมจีนและผลิตภัณฑ์ชุมชนของจังหวัดนครสวรรค์อย่างลงตัว ซึ่งมีรูปแบบที่ทันสมัยและมีจุดสนใจ และสามารถจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อได้

อัตลักษณ์ใหม่ - เอกลักษณ์ใหม่

จิ๋วรุ้นไหหลำ
(รุ้นบัวเกี๊ย, รุ้นเหลียงอุ้น)
ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่ทับทิม

แนวคิดพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ใช้ผลิตภัณฑ์อาหารสะท้อนวัฒนธรรมจีนไหหลำ โดยนำขนมหวานของไหหลำที่นิยมในจังหวัดนครสวรรค์ คือ บัวเกี๊ย และขนมไหหลำที่หากินได้ยาก คือ เหลี่ยงอุ้น ซึ่งมีอัตลักษณ์ในรสชาติและวิธีการรับประทานคือขนมหวานใส่น้ำแข็งมาพัฒนาในรูปแบบ “รุ้นไหหลำ” (รุ้นบัวเกี๊ยและรุ้นเหลียงอุ้น)

อัตลักษณ์เดิม -เอกลักษณ์ใหม่

อั้งถ่อก้วยจิ่ว
ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่โกรกพระ
วัฒนธรรมอาหารจีนแต้จิ๋ว

ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่โกรกพระ นำวัฒนธรรมการบริโภคอาหารจีนแต้จิ๋วมาร่วมในงานเทศกาลประจำปีของศาลเจ้ามาอย่างสม่ำเสมอเมนูอาหารแต้จิ๋วที่จำหน่ายในชุมชนและเป็นที่นิยม คือ กุ่ยช่ายและอั้งถ่อก้วย เป็นขนมที่นำมาใช้ในพิธีไหว้ต่างๆของศาลเจ้า ซึ่งแนวคิดพัฒนาผลิตภัณฑ์ “อั้งถ่อก้วยจิ่ว” นี้ยังคงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์เดิมทุกประการ เพิ่มนวัตกรรมด้านรูปแบบในการบริโภคให้สะดวกในการรับประทานโดยลดขนมให้เล็กลง กินได้ทั้งชิ้นใน 1คำได้

อัตลักษณ์เดิม - เอกลักษณ์ใหม่

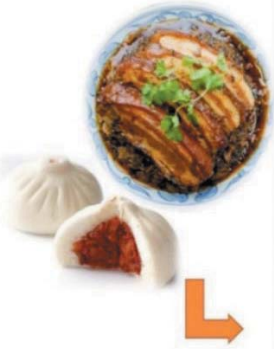
คุกกี้เอ็งกอ
ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่ชุมแสง
วัฒนธรรมจีนแต้จิ๋ว

ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่ชุมแสงมีวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มเอ็งกอ (จีนแต้จิ๋ว) จึงมีการอนุรักษ์การวาดหน้าเอ็งกอทั้ง 108 หน้าไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษา เพื่อเป็นการสืบสานลายหน้าเอ็งกอชุมแสงให้เป็นที่รู้จักในรูปแบบนวัตกรรมอาหารจึงพัฒนาผลิตภัณฑ์ คุกกี้เอ็งกอ โดยวาดหน้าด้วยน้ำตาลไอซิ่งลงบนคุกกี้หลากรสชาติ ซึ่งลวดลายบนหน้าคุกกี้ได้คัดลอกมาจากเอ็งกอชุมแสงที่บันทึกไว้

สามารถเป็นกิจกรรม Workshop ให้ผู้สนใจวาดหน้าเอ็งกอบนคุกกี้ของตัวเอง

อัตลักษณ์ใหม่ - นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

ชาลาเปาไส้เคาหยก
วัฒนธรรมจีนฮากกา (จีนแคะ)
และจีนกวางตุ้ง

แนวคิดพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยการผสมผสานวัฒนธรรมจีนฮากกา (จีนแคะ) และจีนกวางตุ้งเข้าด้วยกัน ซึ่งนำเมนูเคาหยกของจีนฮากกา และ ชาลาเปาของจีนกวางตุ้งมาบูรณาการจนได้เป็นผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมอาหารชาลาเปาไส้เคาหยก

เคาหยกหรือสามชั้นตุ๋นผักกาดดองแห้ง มีกรรมวิธียุ่งยากในการทำหลายขั้นตอน นิยมรับประทานกับข้าว เมื่อนำมาทำในรูปแบบชาลาเปาก็ยังคงอัตลักษณ์รสชาติเดิมที่คล้ายกับการรับประทานเคาหยกกับข้าวสวย แต่สร้างเอกลักษณ์ใหม่ในการรับประทานเมนูนี้ ซึ่งเพิ่มความสะดวกในการรับประทานเมนูนี้ และสามารถจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อได้

อัตลักษณ์เดิม - เอกลักษณ์ใหม่

ผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน

1. ข้อมูลอาหารจีนพื้นถิ่น 5 ภาษา ตามวิถีวัฒนธรรมจีนของจังหวัดนครสวรรค์
2. นวัตกรรมอาหารจีน 5 ภาษา 5 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

เส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมไทย-จีน
ภายใต้โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
“นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

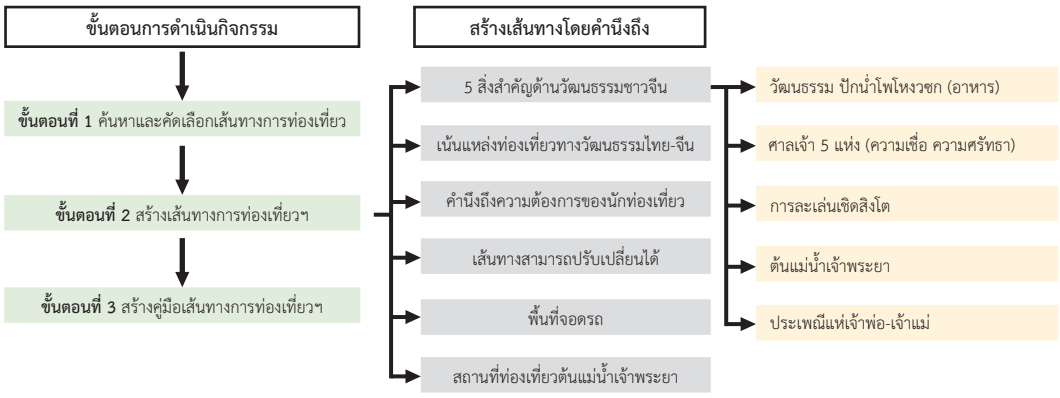
วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคีเครือข่ายจังหวัด ภูมิภาคและนานาชาติในการพัฒนาฐานข้อมูลและนวัตกรรมทางวัฒนธรรมของชุมชนคนจีนต้นแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นกรณีศึกษาด้านการจัดการทุนและศักยภาพท้องถิ่นผ่านศาลเจ้าจีน ตลอดจนพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์สู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

2. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายคณะทำงานของภาคการศึกษา ภาครัฐและภาคเอกชนในการฟื้นฟูอัตลักษณ์วัฒนธรรม ส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดความเป็นชุมชนจีนต้นแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดนครสวรรค์

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

เพื่อพัฒนาและออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมไทย-จีน จำนวน 5 เส้นทาง

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine
ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
戈帕本头公庙

ผลการดำเนินกิจกรรม

เส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมไทย-จีน จำนวน 5 เส้นทาง

ชื่อเส้นทาง ที่ 1 : เส้นทางเพิ่มพูน มั่งมี บารมี เสริมสุขเมืองสี่แคว

จุดสนใจ : 1.ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม 2.ศาลเจ้าแม่หน้าผา
3.ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสง 4.ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
5.ศาลจ้าวพ่อเก้าเลี้ยว

เส้นทาง ที่ 2 : เชิด 4 สิงห์ 1 เสือเมืองสวรรค์

จุดสนใจ : คณะเสือทองไหหนำ ณ ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม /
คณะสิงโตฮกเกี้ยน (เต้ออี้ถัง) ณ มูลนิธิเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ (หน้าผา)

เส้นทาง ที่ 3 : เส้นทาง ย่ำยลย่าน ปากน้ำโพ

จุดสนใจ : ย่านการค้าเมืองปากน้ำโพ ร้านอาหารย่านถนนโกสีย์ ตลาดริมน้ำนครสวรรค์
วัดนครสวรรค์ หอศิลป์นครสวรรค์ ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม
(นั่งเรือข้ามฟาก) พาสาน อาคารสัญลักษณ์ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา
ศาลเจ้าแม่หน้าผา บึงบอระเพ็ด

เส้นทาง ที่ 4 : เส้นทางสานวัฒนธรรม ปักน่ำโพโหงวซก

จุดสนใจ : เส้นจัดงานตรุษจีนนครสวรรค์ งานประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ
- งานเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสง อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
- งานประเพณีแห่จ้าวพ่อเก้าเลี้ยว
- งานประเพณีเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

เส้นทาง ที่ 5 : เส้นทางล่องสายน้ำ ตามวิถีเมืองสี่แคว

จุดสนใจ : ท่าเรือ และต้นแม่น้ำเจ้าพระยา (แม่น้ำสองสี)
ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม
วัดเกาะหงษ์ (แหล่งโบราณคดีและท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์)
ร้านอาหารแพริมแม่น้ำ

คู่มือเส้นทางการท่องเที่ยวนครสวรรค์ 5 เส้นทาง วัฒนธรรมไทย-จีน

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine
ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
戈帕本头公庙

นวัตกรรม “รำถ้วยจีน” สมาคมไหหนำนครสวรรค์

“Chinese Cup Dance” Hainan Nakhon Sawan Association

รำถ้วยจีนไหหนำ “พะเจียงบั่ว” เป็นศิลปะการร่ายรำซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของ “ชาวจีนไหหนำ” ซึ่งนักแสดงชาวจีนไหหนำ ได้ถ่ายทอดศิลปะการร่ายร่ำนี้ให้กับชาวจีนไหหนำเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.2510 เพื่อเข้าเป็นส่วนหนึ่งของงานฉลองเทศกาลตรุษจีนนครสวรรค์ ต่อจากนั้นชาวจีนไหนำนครสวรรค์ได้มีการฝึกหัดหญิงตัวเล็ก ๆ ให้รู้จัก ร่ายรำถ้วยจีน เพื่อร่วมในขบวนแห่ “เจ้าพ่อ-เจ้าแม่” และเพื่อความเป็นสิริมงคลและอวยพรให้ทุกครอบครัวมีอาหารไม่ขาดหม้อ ไม่ขาดจาน ไม่ขาดถ้วย “ชาวจีนเชื้อสายไหหนำนครสวรรค์” ทุกคนภาคภูมิใจ ที่ได้มีการอนุรักษ์ มรดกทางวัฒนธรรม “การร่ายรำถ้วยจี” นี้ เพื่อเป็นประเพณีฉลองงานเทศกาลตรุษจีนนครสวรรค์ สืบไปชั่วกาลนาน

สำหรับกระบวนการถ่ายทอดการแสดง “รำถ้วยจีน” มีกระบวนการถ่ายทอดจากการเลียนแบบจากรุ่นสู่รุ่น ไม่มีรูปแบบในกระบวนการการถ่ายทอดที่ชัดเจน ส่งผลให้การแสดงรำถ้วยจีนไหหนำแต่ละรุ่นมีรูปแบบการแสดงที่แตกต่างกันในด้านขององค์ประกอบการแสดง เช่น ลีลาการแสดง ท่าทาง อุปกรณ์การแสดง เป็นต้น ผู้สร้างนวัตกรรมจึงเล็งเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ที่สร้างความเป็นเอกลักษณ์ของการแสดงชุดนี้ โดยการสร้างนวัตกรรม ชุดการเรียนรู้รำถ้วยจีนขึ้น จากการนำ ศิลปะ วัฒนธรรม และมานุษยวิทยา มาบูรณาการจะเป็นอีกเครื่องมือสำคัญที่ช่วยฟื้นฟู ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ช่วยยกระดับคุณค่าของ “รำถ้วยจีน” สมาคมไหหนำนครสวรรค์ สามารถสร้างให้เกิดความยั่งยืนได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นสืบต่อไป

องค์ประกอบการแสดง “รำถ้วยจีน” สมาคมไหหนำนครสวรรค์

1. อุปกรณ์ ประกอบไปด้วยการใช้อุปกรณ์ 3 ชนิด ได้แก่ 1. จาน/ตะเกียบ 2. ถ้วยตะไล 3. ลำไม้ไผ่

2. เครื่องแต่งกาย นักแสดงทั้ง 3 คน จะสวมเครื่องแต่งกายคละสี ดังนี้
นักแสดงคนที่ 1 (ถือจาน/ตะเกียบ) เครื่องแต่งกายสีเหลือง
นักแสดงคนที่ 2 (ถือถ้วยตะไล) เครื่องแต่งกายสีชมพู
นักแสดงคนที่ 3 (ถือลำไม้ไผ่) เครื่องแต่งกายสีเขียว

3. การแต่งหน้า ทรงผมและเครื่องประดับศีรษะ นักแสดงทั้ง 3 คน มวยผมและติดดอกไม้ทั้งสองข้าง ตามสีของเครื่องแต่งกายของผู้แสดง

4. เครื่องดนตรีประกอบการใช้วงดนตรีจีนบรรเลงสดประกอบการแสดง

5. ท่ารำและการสื่อความหมาย ในการแสดงรำถ้วยจีนจะแบ่งนักแสดงออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 คน มีลีลาการร่ายรำที่สอดคล้องไปตามทำนองเพลงอันไพเราะของดนตรีจีนที่จะบรรเลงเพลง “รำถ้วย” โดยนักแสดงคนแรกร่ายรำทำให้เกิดจังหวะโดยใช้วิธีเคาะตะเกียบกับจาน นักแสดงคนที่สอง ร่ายรำตามจังหวะลีลาการกระทบของถ้วยตะไลเล็ก ๆ ซ้อนกันในมือแต่ละข้าง นักแสดงคนที่สามใช้ลีลาการเขย่าลำไม้ไผ่ซึ่งมีเสียงกังวาลดัง “กรุ๊งกริ๊ง”

ในกระบวนท่ารำบางท่า ก็สื่อถึงนัยสำคัญบางประการ เช่น ท่าพายเรือ แสดงถึงการคมนาคมหรือการค้าขายทางเรือของคนในสมัยก่อน โดยสร้างสรรค์ท่ารำผ่านการใช้อุปกรณ์และลีลาในการแสดง ดังนี้

ท่ารำ	อธิบายท่ารำ	หมายเหตุ
ท่าพายเรือ 	**ศีรษะ :** เอียงขวา **มือ :** ซ้ายถือตะเกียบ ขวาถือจาน **ลำตัว :** กดเอวขวา **เท้า :** ยืนถ่ายน้ำหนักตัวมาที่เท้าซ้าย เปิดส้นเท้าขวา	ลักษณะของท่าพายเรือ นักแสดงจะมีการวาดมือไปด้านหน้าพร้อมกับถ่ายน้ำหนักโน้มตัวไปด้านหน้า และกลับมาที่เดิม เปรียบเสมือนลักษณะของการพายเรือ
	ศีรษะ : เอียงขวา **มือ :** ซ้ายและขวาถือถ้วยตะไล **ลำตัว :** กดเอวขวา **เท้า :** ยืนถ่ายน้ำหนักตัวมาที่เท้าซ้าย เปิดส้นเท้าขวา	
	ศีรษะ : เอียงขวา **มือ :** จับลำไม้ไผ่โดยการคว่ำมือทั้งสองข้าง **ลำตัว :** กดเอวขวา **เท้า :** ยืนถ่ายน้ำหนักมาที่เท้าซ้าย เปิดส้นเท้าขวา	

“เอ็งกอ” เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสง

“Eng Kor” Godfather-Goddess Chum Saeng

เทศกาลประจำปีของชาวชุมแสง ที่จัดกิจกรรมขึ้นมาเพื่อสืบสานเรื่องราว วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตผ่านรูปแบบของงาน การแสดงต่าง ๆ และอาหารในอดีตและปัจจุบัน ชมบรรยากาศเมืองเก่าที่คงความสวยงามผสมผสานความเป็นไทย-จีนเข้าด้วยกัน โดยมี เจ้าพ่อเจ้าแม่ชุมแสงเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในอำเภอในแต่ละปีชาวชุมแสงจะจัดงานสมโภชเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสง เป็นการจัดงานประจำปีที่ใหญ่ยิ่งของชาวชุมแสง นับเนื่องเป็นเวลาเกือบกว่า 100 ปี งานสมโภชนี้มีมหรสพหลายชนิดมาแสดงบริเวณงาน ระยะเวลาจัดงานชาวชุมแสงว่างงานจึงมีผู้มาเที่ยวงานนี้อย่างคับคั่ง แม้ผู้อยู่ต่างถิ่นก็ถือโอกาสมาเยี่ยมญาติและมาเที่ยวงานประจำปีเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสงนี้ด้วย

เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสงจึงเป็นศูนย์รวมน้ำใจของชาวชุมแสงโดยแท้ โดยเฉพาะชาวชุมแสงจะมีองค์จำลองรูปเหมือนเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสงแทบทุกบ้าน และวัตถุมงคลเหรียญเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสงติดตัวให้เป็นสิริมงคล ถ้วนหน้ากันในแต่ละปีชาวชุมแสงจะจัดงานสมโภชเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสง เป็นการจัดงานประจำปีที่ใหญ่ยิ่งของชาวชุมแสง นับเนื่องเป็นเวลาเกือบกว่า 100 ปี งานสมโภชนี้มีมหรสพหลายชนิดมาแสดงบริเวณงาน เช่น แห่มังกร สิงโต พะบู๊ เอ็งกอ เป็นต้น

ตำนาน “ผู้ยิ่งใหญ่แห่งเขาเหลียงซาน” ใช้เค้าโครงจากวรรณคดีจีนเรื่อง “ซ้องกั๋ง” ซึ่งเป็นวรรณคดีร้อยแก้วมีลักษณะเป็นการเล่า ได้เรียบเรียงขึ้นเป็นเรื่องราวยืดยาว มีรสมีชาติยิ่งนัก แต่ ซือไน่อาน เขียนไว้เพียงเจ็ดสิบบทมาภายหลัง “หลัวกว้านจง” ลูกศิษย์ของ ซือไน่อาน จึงเรียบเรียงเขียนต่อจนจบสมบูรณ์ หลัวกว้านจง คือ ผู้เขียนนิยายเรื่อง สามก๊ก อันลือชื่อนั่นเอง “ซ้องกั๋ง” เรื่องนี้จึงถือว่าเป็นฝีมือครูเป็นแบบอย่างของ สามก๊กอีกทีหนึ่ง

การละเล่นเอ็งกอ เป็นตอนที่ขบวนนักรบ 108 คน ที่ต่างมีวิชาความสามารถเก่งกาจกันคนละอย่างสองอย่าง ทั้งการต่อสู้ด้วยมือเปล่า ไม้พลอง มีด การดำน้ำ การเดินป่าทางไกล การรักษาโรค ฯลฯ แต่งหน้า

อำพรางตนเป็นนักแสดงขี่ม้าเข้าเมือง เพื่อไปช่วย ซ้องกั๋ง หัวหน้าของพวกตน การเขียนหน้าเพื่อปกปิดหน้าตาและทำให้ดูน่าเกรงขามของเอ็งกอ มีการเขียนลวดลายเฉพาะคนเหมือนการสวมหน้ากากทั้ง 108 คน เหมือนกับการสวมหัวโขนของคนไทย

ในการแสดงไม่ว่าขบวนแห่เอ็งกอจะผ่านไปทางไหน จะสร้างความตื่นเต้นและความประทับใจในการแสดงนี้ไปทั่ว อันเกิดจากความเร้าใจจากเสียงตีไม้คู่ของขบวน ผู้แสดงที่วิ่ง ผ่าน ไปอย่างรวดเร็ว ส่วน “พะบู๊” เป็นการแสดงการต่อสู้ด้วยอาวุธจีนโบราณ มักจะเป็นขบวนคู่แฝดของเอ็งกอในการแห่เจ้าขบวนเอ็งกอ-พะบู๊ ของนครสวรรค์ริเริ่มเล่นโดย นายคอซัว แซ่เตีย เมื่อพ.ศ.2490 และได้รับความนิยมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

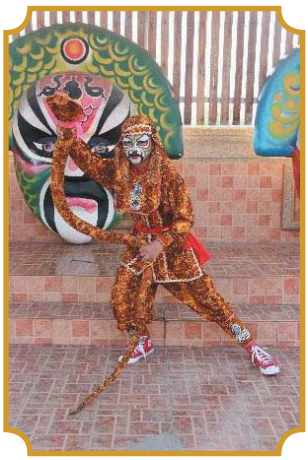
“เอ็งกอ” เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสง มีกระบวนการถ่ายทอดจากการเลียนแบบจากรุ่นสู่รุ่น แต่ไม่มีรูปแบบในกระบวนการ ถ่ายทอดที่ชัดเจน ส่งผลให้การแสดงเอ็งกอชุมแสงแต่ละรุ่นมีรูปแบบการแสดงที่แตกต่างกันในด้านขององค์ประกอบการแสดง เช่น ลีลาการแสดง ท่าทาง อุปกรณ์การแสดง เป็นต้น

ผู้สร้างนวัตกรรมจึงเล็งเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ที่สร้างความเป็นเอกลักษณ์ของการแสดงชุดนี้ โดยการสร้างนวัตกรรม ชุดการเรียนรู้ “เอ็งกอ” เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสงขึ้น จากการนำศิลปะ วัฒนธรรม และมานุษยวิทยา มาบูรณาการจะเป็นอีกเครื่องมือสำคัญที่ช่วยฟื้นฟู ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ช่วยยกระดับคุณค่าของ “เอ็งกอ” เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสง สามารถสร้างให้เกิดความยั่งยืนได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นสืบต่อไป

ท่าทางในการแสดงเอ็งกอ

ท่าทางของการแสดงเอ็งกอดูผึ่งผายห้าวหาญ การแสดงเอ็งกอเมื่อได้ผ่านการแสดงและการเผยแพร่อย่างกว้างขวางก็ได้ค่อย ๆ มีการพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น ไม่เพียงได้รักษาท่วงทำนองเก่าแก่ไว้ ยังพัฒนาเป็นหลายประเภท เช่น การแบ่งเป็นจังหวะช้า จังหวะกลาง และจังหวะเร็ว ซึ่งต่างมีลักษณะพิเศษของตน จังหวะช้านั้นมีท่ารำมั่นคง ช้า ๆ เรียบ ๆ สร้างความรู้สึกเบิกบาน สวยงาม สามารถทำการแสดงให้เห็นจิตใจส่วนลึกของตัวละครได้อย่างเต็มที่ ท่ารำจังหวะกลางเด็ดเดี่ยวมีพลังคล่องแคล่วปราดเปรียว จากลักษณะท่าทางโดยรวมนี้มาแสดงออกให้เห็นถึงพลัง และอานุภาพ ท่ารำ จังหวะเร็วก็จะมีความยิ่งใหญ่เกรียงไกรและเร้าใจ ยิ่งประกอบกับเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง ทำให้เพิ่มอรรถรสมากยิ่งขึ้น

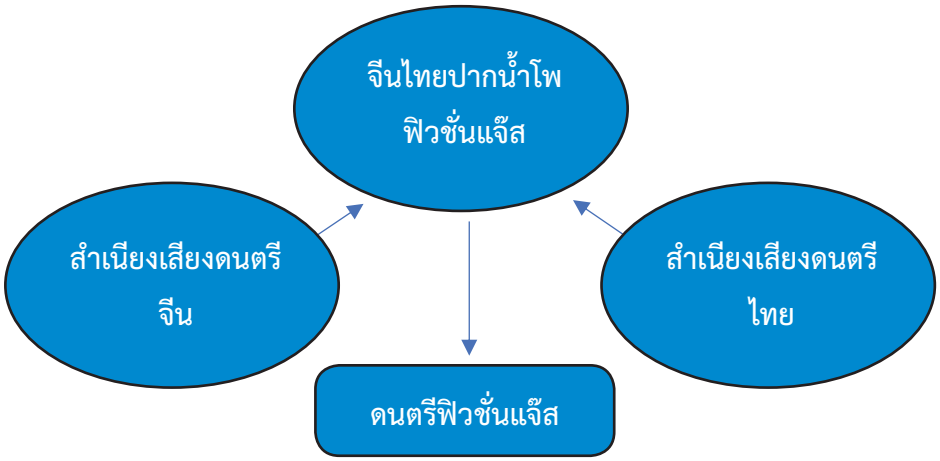

นวัตกรรมทางดนตรี นครสวรรค์เมืองจีนแห่งที่สอง
ชื่อผลงาน บทประพันธ์ “จีนไทยปากน้ำโพ” ฟิวชั่นแจ๊ส
(The composition “Chinese-Thai Pak Nam Pho” Jazz Fusion)

ผลงานบทประพันธ์ “จีนไทยปากน้ำโพ” ฟิวชั่น ได้แรงบันดาลใจในการประพันธ์มาจากกลุ่มชาติพันธุ์จีนที่อยู่ใน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์บทเพลงจีน และวิถีวัฒนธรรมต่าง ๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์จีน โดยผู้ประพันธ์ใช้หลักการสร้างสรรค์ทำนองในสำเนียงเสียงดนตรีจีน และเลือกใช้เครื่องดนตรีจีน คือ เอ้อหู (erhu) ในการดำเนินทำนองหลัก เพื่อเสริมแรงของจินตนาการในการประพันธ์ ผู้ประพันธ์เลือกใช้เครื่องดนตรีโซบราโนแซ็กโซโฟน (Soprano saxophone) แทนเสียงปี่จีน และ เปียโน (Piano) แทนเสียงเครื่องดนตรีกู่เจิง เสนอในรูปแบบของดนตรีฟิวชั่นแจ๊ส โดยมีหลักการแนวคิด ดังนี้
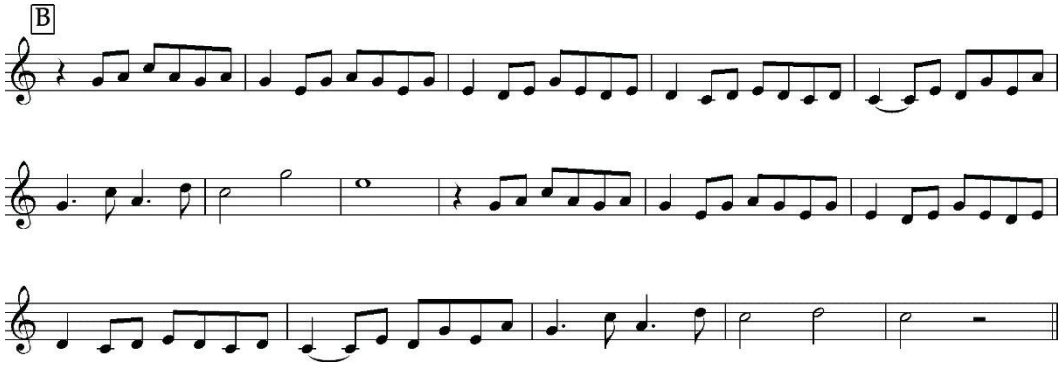
หลักการแนวคิด

ภาพกรอบแนวคิด

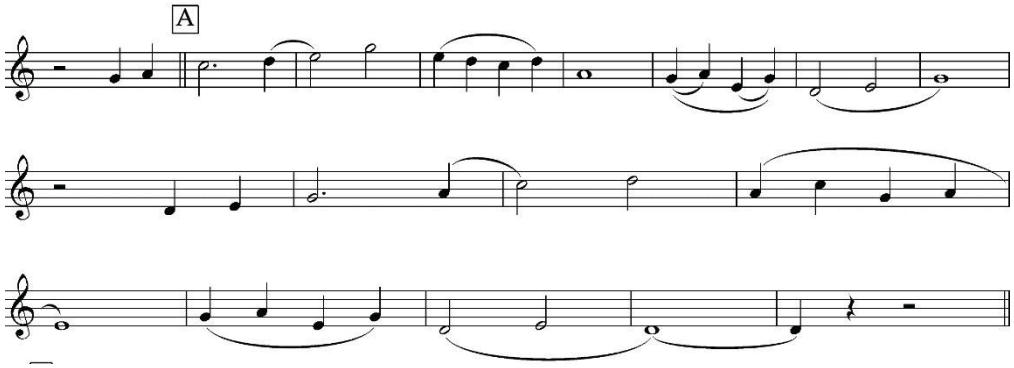
บทประพันธ์ “จีนไทยปากน้ำโพ” ฟิวชั่น มีการนำเสนอเป็น 2 กระบวน ดังนี้

กระบวนที่ 1 จีนไทยหลอมรวม
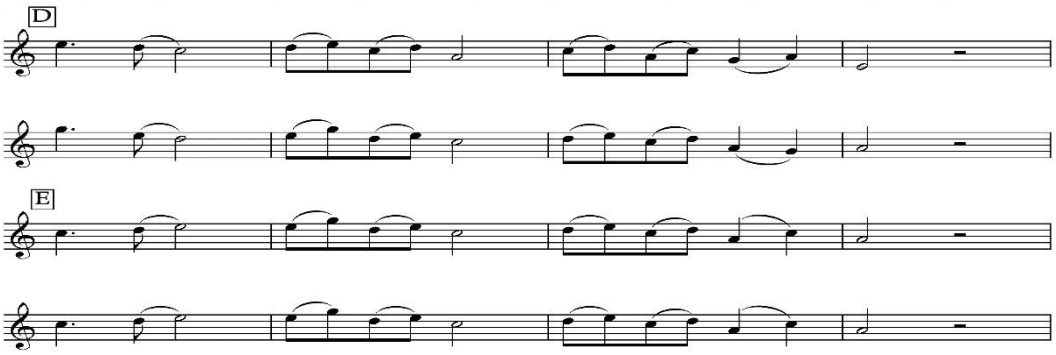

จีนไทยหลอมรวม

กระบวนนี้ มี 2 ท่อน โดยท่อน เอ (A) นั้นอยู่ในสำเนียงเสียง ซี เพนทาทอนิกแบบเมเจอร์ (C major Pentatonic) เปรียบเทียบถึงกลุ่มชาติพันธุ์จีนที่อพยพเดินทางมายังเมืองปากน้ำโพ ทางเส้นทางคมนาคมทางน้ำ และท่อน บี (B) ใช้สำเนียงเสียง เอเพนทาทอนิกแบบไมเนอร์ (A minor pentatonic) เปรียบเทียบถึงกลุ่มคนไทยที่มีวิถีการดำเนินชีวิตในเมืองปากน้ำโพ

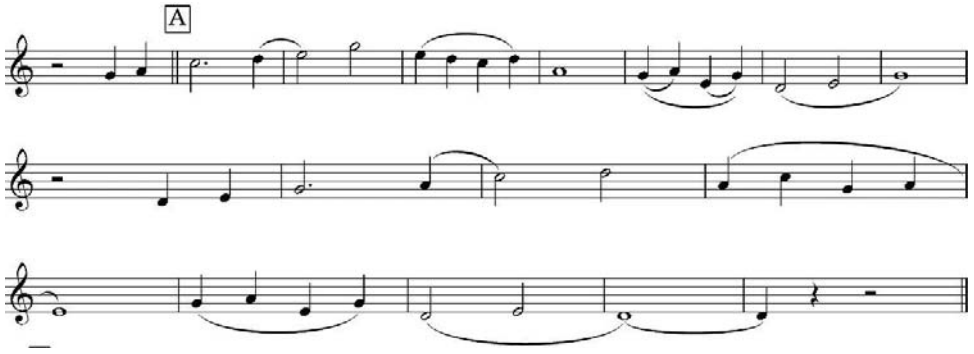
กระบวนที่ 2 จีนถิ่นปากน้ำโพ

จีนถิ่นปากน้ำโพ

กระบวนนี้ มี 2 ท่อน โดยท่อน ดี (D) และ อี (E) นั้นอยู่ในสำเนียงเสียง เอเพนทาทอนิกแบบไมเนอร์ (A minor pentatonic) เปรียบเทียบถึงกลุ่มชาติพันธุ์จีนและกลุ่มชาติพันธุ์คนไทย ได้หลอมรวมวิถีวัฒนธรรมและการดำเนินวิถีชีวิตของสองชาติพันธ์ในเมืองปากน้ำโพ แต่ยังคงความเป็นชาติพันธุ์จีนดั้งเดิม

บทประพันธ์ “จีนไทยปากน้ำโพ” ฟิวชั่น เป็นบทประพันธ์ ที่นำเสนอในรูปแบบของดนตรีฟิวชั่นแจ๊ส นอกจากกระบวนทั้ง 2 กระบวนแล้วยังมีการอิมโพรไวเซชั่น (Improvisation) ซึ่งได้สอดแทรกไปในแต่ละกระบวน โดยมีการวางแนวทางในการอิมโพรไวเซชั่น โดยอ้างอิงจากทำนอง การดำเนินคอร์ด และกระสวนจังหวะ บนหลักการของสำเนียงเสียงจีน และสำเนียงเสียงไทย

ฐานข้อมูลโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

นครสวรรค์เป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่งดงามและน่าภาคภูมิใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมนี้ มีเป้าหมายหลักในการรวบรวมและนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศาลเจ้า สมาคม และศิลปะวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อสร้างฐานข้อมูลที่สมบูรณ์และเข้าถึงได้ง่ายสำหรับทุกคน

ฐานข้อมูลนี้เปิดโอกาสให้กับทุกคนที่สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนในนครสวรรค์ได้อย่างสะดวกสบาย ไม่ว่าจะเป็นนักวิจัย นักเรียน นักศึกษา หรือประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจีน การใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลนี้จะช่วยเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในมิติทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนและสังคมในอนาคต

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine
ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
戈帕本头公庙

ข้อมูลที่ถูกรวบรวมในฐานข้อมูลนี้ครอบคลุมถึงประวัติ และกิจกรรมของศาลเจ้าต่าง ๆ ที่เป็นศูนย์กลางของความศรัทธาและพิธีกรรมทางศาสนา สมาคมและองค์กรที่มีบทบาทในการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมจีน รวมถึงศิลปะวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น นวัตกรรมการแสดง และนวัตกรรมอาหาร ที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและประเพณีของชาวจีนในนครสวรรค์

นอกจากนี้ โครงการนี้ยังมุ่งเน้นการสร้างความเข้าใจและการยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างชุมชนไทยและจีน เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม การสร้างฐานข้อมูลนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเรียนรู้และชื่นชมวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและสำคัญ

การเข้าถึงและใช้งานฐานข้อมูลโครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน จะช่วยสร้างความเข้าใจและความภาคภูมิใจในรากเหง้าทางวัฒนธรรมของเราอย่างยั่งยืน ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมจีนในนครสวรรค์ ด้วยการเข้าถึงและใช้งานฐานข้อมูลนี้ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่ทรงคุณค่าและสำคัญต่อการศึกษาและการพัฒนาสังคมอย่างแท้จริง โดยทุกท่านสามารถเข้าใช้งานฐานข้อมูลได้ที่เว็บไซต์ https://nscc.nsru.ac.th

โครงการการวางผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองนครสวรรค์

Master Plan Nakohn Sawan

หลักการและเหตุผล

"นครสวรรค์" เป็นท้องถิ่นหนึ่งที่มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์และเรื่องราวที่สามารถสืบค้นย้อนหลังกลับไปได้อย่างยาวนาน หลักฐานบ่งชี้การอพยพของผู้คนหลากหลายชาติพันธุ์ที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานใหม่สำหรับการดำรงชีพ โดยเฉพาะชาวจีนในสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นช่วงเวลาที่สถานะ "รัฐกึ่งกลาง" ของนครสวรรค์รุ่งเรืองในแง่เศรษฐกิจ ทำให้ระบบการค้าแบบทุนนิยมหรือเสรีนิยมเข้ามา นครสวรรค์กลายเป็นแหล่งรวมสินค้าสำคัญต่าง ๆ การขยายตัวทางการค้านี้เองเป็นผลให้มีชาวจีนหลั่งไหลเข้ามาขายแรงงานและประกอบการค้าในนครสวรรค์มากขึ้น ชาวจีนเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเจริญทางเศรษฐกิจในนครสวรรค์ในฐานะรัฐกึ่งกลาง ในพ.ศ.2447 ตัวเลขชาวจีนในนครสวรรค์โดยประมาณเชื่อว่ามีมากถึง 6,000 คน ซึ่งในเวลานั้นนครสวรรค์เป็นจังหวัดอันดับ 3 รองจากกรุงเทพฯ และภูเก็ตที่มีคนจีนอาศัยอยู่

ชาวจีนที่มาตั้งถิ่นฐานสามารถจำแนกตามกลุ่มภาษาพูดได้ 5 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ แต้จิ๋ว กวางตุ้ง ไหหนำ ฮากกา (แคะ) และ ฮกเกี้ยน ซึ่งชาวจีนทั้ง 5 กลุ่มใหญ่นี้มีรากฐานการดำรงชีพแบบจีนดั้งเดิม ทั้งในด้านวิธีการดำเนินชีวิตทางสังคม วัฒนธรรม และความเชื่อในการไหว้เทพเจ้า

ศาลเจ้าจึงมีความสำคัญสอดกล้องกับวิถีชีวิตของชุมชุนชาวจีนเป็นอย่างมาก รวมทั้งชาวจีนยังมีการรวมกลุ่มก่อตั้งเป็นสมาคมและมูลนิธิชุมชนชาวจีนตามกลุ่มภาษา เพื่อการช่วยเหลือ ต่อยอดและพัฒนาวิถีชุมชนจีนอีกด้วย ทั้งหมดเป็นผลก่อให้เกิดเป็นอัตลักษณ์แห่งวิถีวัฒนธรรมจีน ที่สืบทอดต่อกันมาหลายชั่วอายุคน

"โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมชุมชนเพื่อให้นครสวรรค์เป็นเมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน" จึงเกิดขึ้นเพื่อตระหนักถึงความสำคัญทางประวัติศาสตร์และการพื้นอัตลักษณ์ของชาวจีนในท้องถิ่น เพื่อให้สามารถดำรงอยู่และสืบต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ในการดำเนินการ

1. เพื่อศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาและส่งเสริมการพลิกฟื้นมรดกทางสถาปัตยกรรม ศิลปะ และอัตลักษณ์แห่งวิถีวัฒนธรรมจีนในนครสวรรค์

2. เพื่อศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล เพื่อดำเนินการออกแบบวางผังอาคารศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว (Tourist Information Center) ซึ่งจะเป็นจุดศูนย์กลางในการเชื่อมโยงข้อมูล

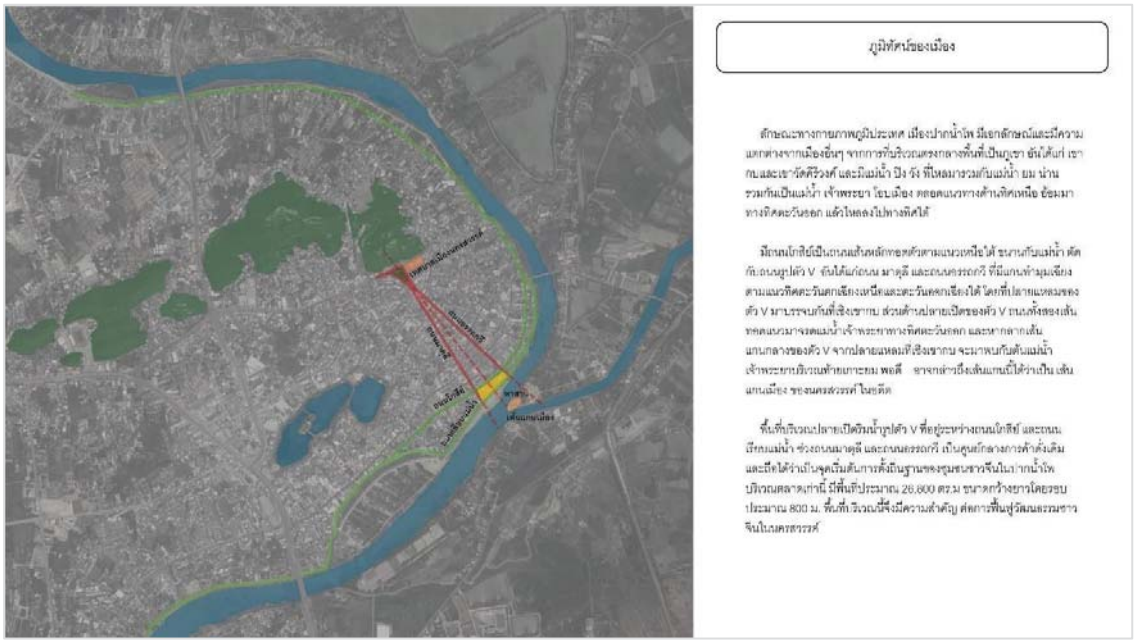
การท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์ในมิติต่าง ๆ รวมถึงการท่องเที่ยวในมิติที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนของจังหวัดนครสวรรค์

3. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ให้แก่ชุมชนและนักท่องเที่ยวทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสามารถสร้างรายได้แก่ชุมชนได้อย่างยั่งยืน

4. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ เผยแพร่ พัฒนาและพลิกฟื้นอัตลักษณ์ แห่งวิถีวัฒนธรรมจีนในชุมชนนครสวรรค์ ให้สามารถสืบทอดต่อไป

แนวทางการพัฒนา

- การฟื้นฟูอัตลักษณ์วิถีแห่งวัฒนธรรมจีน ควบคู่กับการพัฒนาชุมชน
- ส่งเสริมการพัฒนาโครงข่ายการเดินทางเชื่อมโยงสถานที่ต่าง ๆ ในรูปแบบที่เป็นมิตรต่อชุมชน

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine
ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
戈帕本头公庙

ศาลเจ้าและ สมาคมจีน

ชุมชนจีนในนครสวรรค์ประกอบด้วย 5 เชื้อสาย ได้แก่ จีนแต้จิ๋ว จีนไหหน้า จีนฮกเกี้ยน จีนฮากกา และจีนกวางตุ้ง

มีการจัดตั้งเป็นสมาคม และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดปี เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมของตน มีการสร้างศาลเจ้าที่เป็นศูนย์รวมความศรัทธา กระจายตัวไปทั้งในเขตเมืองส่วนกลาง และชานเมือง ศาลเจ้าแต่ละแห่งมีจุดเด่นและมีคุณค่าแก่การแวะเยือน เมื่อถึงเทศกาลตรุษจีนจะมีการรวมตัวกัน ร่วมกันจัด ขบวนแห่เจ้าใหญ่ประจำปี

ตำแหน่งที่ตั้งศาลเจ้า 5 แห่ง และสมาคม / มูลนิธิ 5 แห่ง

1. ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่ชุมแสง
10 ถนน แสงปัญญา ตำบลชุมแสง อำเภอชุมแสง นครสวรรค์ 60120

2. ศาลเจ้าพ่อเก้าเลี้ยว
ตำบลเก้าเลี้ยว อำเภอเก้าเลี้ยว นครสวรรค์ 60230

3. ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่โกรกพระ
ตำบลโกรกพระ อำเภอโกรกพระ นครสวรรค์ 60170

4. ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่หน้าผา
ถนนโกสีย์ ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์ นครสวรรค์ 60000

5. ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์ เจ้าแม่ทับทิม
ตำบลนครสวรรค์ออก แควใหญ่ 469 อำเภอเมือง นครสวรรค์ 60000

1. มูลนิธิปากน้ำโพประชานุเคราะห์
200/3 ถนน สวรรควิถี ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง นครสวรรค์ นครสวรรค์ 60000

2. สมาคมกวังสิวนครสวรรค์
ซอยมาตุดี 7 ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์ นครสวรรค์ 60000

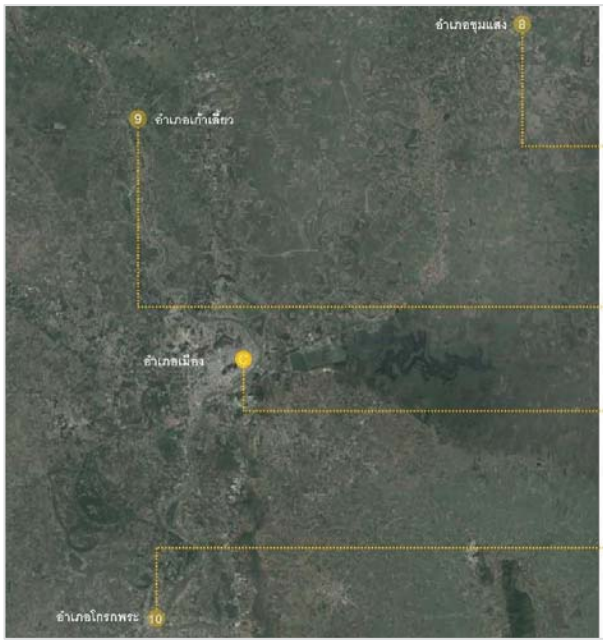
3. สมาคมไหนหน่านครสวรรค์
ถนนธรรกวี ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์ นครสวรรค์ 60000

4. สมาคมฮากกานครสวรรค์
151 ถนนโกสีย์ ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์ นครสวรรค์ 60000

5. คณะสิงโตฮกเกี้ยน เต้ออี้อัง
ถนนโกสีย์ ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์ นครสวรรค์ 60000

ศาลเจ้า 3 แห่งที่ตั้งอยู่ในต่างอำเภอ

8. ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่ชุมแสง

9. ศาลเจ้าพ่อเก้าเลี้ยว

สมาคม / มูลนิธิ 5 แห่ง ในเทศบาลเมือง
ศาลเจ้า 2 แห่ง ในเทศบาลเมือง

10. ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่โกรกพระ

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้บริหารสมาคม ศาลเจ้า และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้ง 5 เชื้อสาย อันได้แก่ สมาคมฮากกานครสวรรค์ (จีนฮากกา) สมาคมกว๋องสิวนครสวรรค์ (จีนกวางตุ้ง) สมาคมไหหนำนครสวรรค์ (จีนไหหนำ) มูลนิธิปากน้ำโพประชานุเคราะห์ (จีนแต้จิ๋ว) ศาลเจ้าแม่หน้าผา (จีนฮกเกี้ยน) ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

โดยมีจุดมุ่งหมาย 3 ประเด็นคือ

1. แผนพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดการพลิกฟื้นอัตลักษณ์แห่งวิถีวัฒนธรรมจีนในนครสวรรค์

2. แผนพัฒนาและออกแบบวางผังอาคาร เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการจัดแสดงวัฒนธรรมจีนนครสวรรค์ ทั้ง 5 กลุ่มภาษา ไว้ในสถานที่เดียวกัน (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว)

3. แผนการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจีนให้แก่ชุมชน เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น อันจะนำไปสู่การสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืนผลการสัมภาษณ์ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- สมาคมไม่มีพื้นที่ ที่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่นห้องประชุม ห้องรับรอง หรือพื้นที่จัดเก็บและแสดงนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับการเชิดสิงโตและมังกร อีกทั้งสถานที่ฝึกซ้อมที่จำกัดและห่างไกลจากชุมชน การเดินทางที่ไม่สะดวก ทำให้การดำเนินกิจกรรรมทำได้อย่างยากลำบาก

- เส้นทางการเข้าถึงสถานที่ตั้งของศาลเจ้าบางแหล่งยังมีความซับซ้อน และทำให้ผู้มาเยี่ยมชมสับสนได้

- ความแออัดในบางช่วงเวลาของผู้เข้ามาเยี่ยมชม เนื่องจากมีการนำรถยนต์ส่วนตัวเข้ามาในพื้นที่ศาลเจ้าเป็นจำนวนมากทำให้อาจจะมีพื้นที่ไม่เพียงพอต่อการรองรับ

- เกือบทุกสมาคมมีความเห็นตรงกันในเรื่องการรวบรวมประวัติศาสตร์ความเป็นมา วัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชาวจีนทั้ง 5 ภาษาให้เป็นหนึ่งเดียวกัน แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีความเห็นว่านักท่องเที่ยวควรจะได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างกันของกลุ่มชาวจีนแต่ละภาษา ณ สถานที่ดั้งเดิมนั้น ๆ การพัฒนาและออกแบบอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจึงมีความสอดคล้องและเหมาะสม

จากศาลเจ้าทั้ง 5 แห่ง มี 2 ศาลเจ้า ได้แก่ ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม และศาลเจ้าแม่หน้าผา ที่อยู่ในรัศมี 2.20 กม. จากศูนย์กลางเมืองเก่า ส่วนอีก 3 ศาลเจ้า อันได้แก่ ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ชุมแสง ศาลจ้าวพ่อเก้าเลี้ยว และ ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ ที่อยู่ต่างอำเภอ จะต้องใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์จากจุดศูนย์กลาง ประมาณ 28 นาที 15 นาที และ 17 นาที ตามลำดับ

ชุมชนชาวจีนในนครสวรรค์ เป็นชุมชนเก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศ มีประเพณีฉลองเทศกาลตรุษจีน มาอย่างต่อเนื่องยาวนาน จนเป็นที่รู้กันในระดับประเทศว่า ถ้าจะเที่ยวเทศกาลตรุษจีน ต้องมาที่

นครสวรรค์ เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมดังกล่าวให้ยั่งยืน จึงควรมี**ศูนย์อนุรักษ์และสืบสาน** ที่มีการรวบรวมประวัติความเป็นมา พื้นที่จัดเก็บสิ่งที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ และพิพิธภัณฑ์ ห้องเรียน มีพื้นที่เป็นลานซ้อมและฝึกสอน ห้องซ่อม และอนุรักษ์โบราณวัตถุ เช่น หัวสิงโต หรือมังกร เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งของศาลเจ้าที่มีความพร้อม และที่ตั้งอยู่ในกลุ่มศูนย์กลาง

การที่นักท่องเที่ยวจะทราบถึงความน่าสนใจ และข้อมูลเบื้องต้นของศาลเจ้าแต่ละแห่ง จึงจำเป็นต้องมี ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว เป็นจุดพักแวะพักจุดแรก เพื่อการวางแผนท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และเหมาะกับช่วงเวลาที่ตั้งใจ ดังจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป

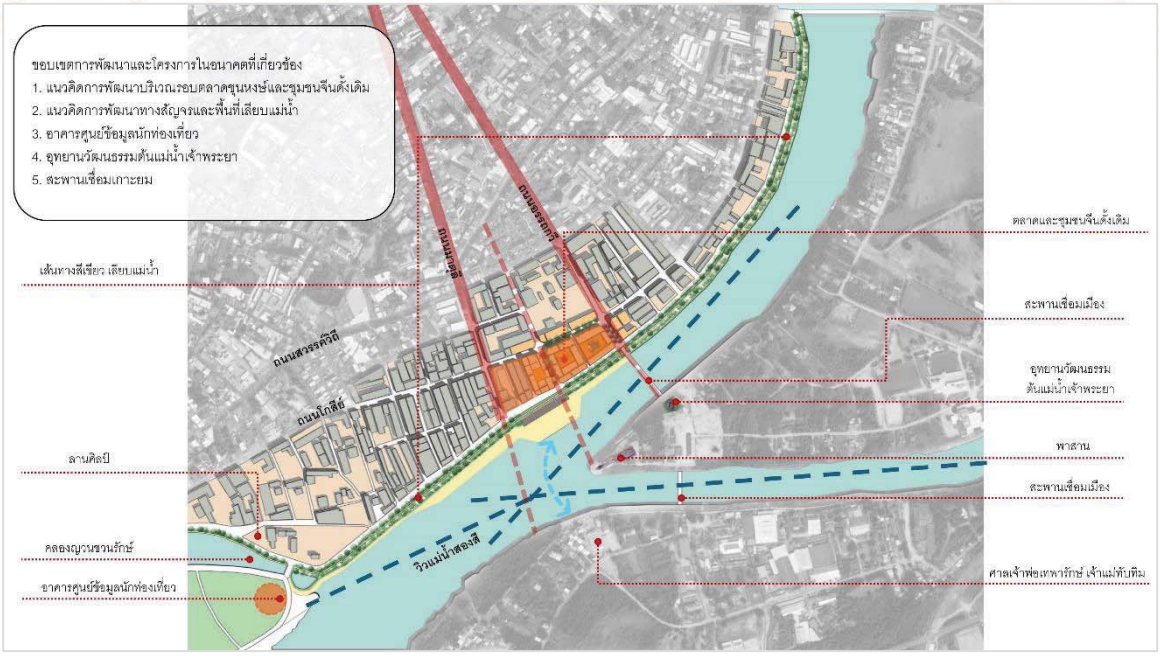
ตลาดชุนหงษ์ และชุมชนจีนดั้งเดิม

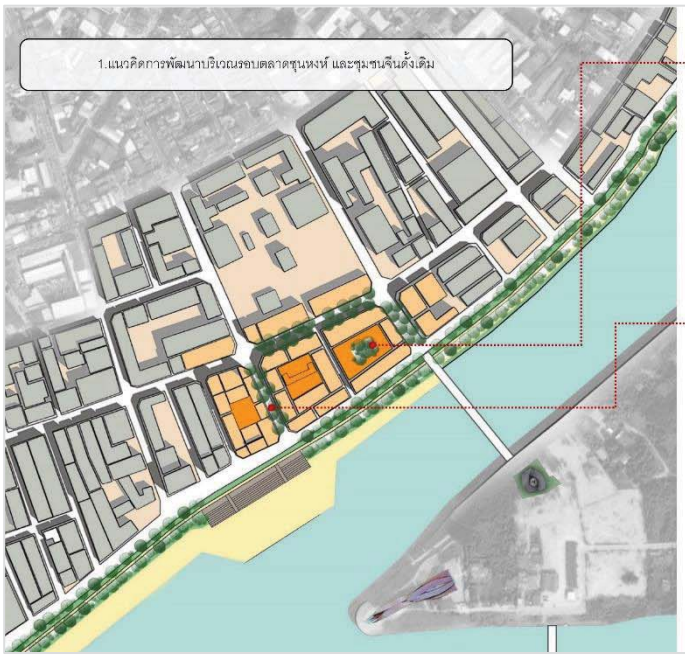

ตรอกชุนหงษ์ เป็นถนนที่อยู่ในแนวแกนกลาง ตัว V และอยู่กึ่งกลางระหว่าง ถนนมหาวิถี กับ ถนนตรอกเว็ ตรอกนี้เป็นถนนที่เชื่อมระหว่าง ถนนโกสีย์อินเป็นถนนสายหลักตามแนวเหนือใต้ และถนนเลียบแม่น้ำ บริเวณนี้เป็นที่ตั้งของตลาดสดหลัก จึงนับได้ว่าเป็นจุดศูนย์กลางของชุมชนในอดีต

ตลาดชุนหงษ์และชุมชนจีนดั้งเดิมมีพื้นที่ประมาณ 26,800 ตร.ม ขนาดกว้างยาวโดยรอบ ประมาณ 800 ม.

1.1 การเชื่อมตรงของพื้นที่และถนนโดยรอบ

พื้นที่ในตลาดเก่านี้ มีอาคารเก่า รู้จักกันในนามว่า ตึกเหลือง อาคารมีเค้าโครงในรูปแบบ โคโลเนียล ควรค่าแก่การอนุรักษ์ พื้นที่มีวัดโพธารามเป็นเจ้าของ ในอดีตเป็นตลาดขายผ้าใหญ่ แต่ปัจจุบัน ผู้เช่า ใช้พื้นที่ดำเนินธุรกิจสีเทา

อีกทั้งยังมีอาคารศูนย์พระเครื่อง ที่เป็นอาคารยกานแทรกตัวอยู่ระหว่าง ตึกแถวสมัยเก่า โดยมีหลังคายนาดใหญ่คลุมอยู่ ทำให้เกิดเป็นพื้นที่ปิดซึ่งยากต่อการเข้าถึง

ในการพัฒนาพื้นที่จึงเสนอให้มีการเปิดพื้นที่บางส่วนให้โปร่งโล่ง เข้าถึงง่าย และเชื่อมทางสัญจรระหว่างตรอกซุนหงษ์ ถึงถนน อรรถกวี เมื่อเปิดพื้นที่ให้มีการสัญจรที่สะดวกขึ้นได้ ศักยภาพของพื้นที่จะปรากฏให้ประจักษ์ เป็นการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในพื้นที่ เช่นการลงทุนใหม่ๆ เป็นต้น

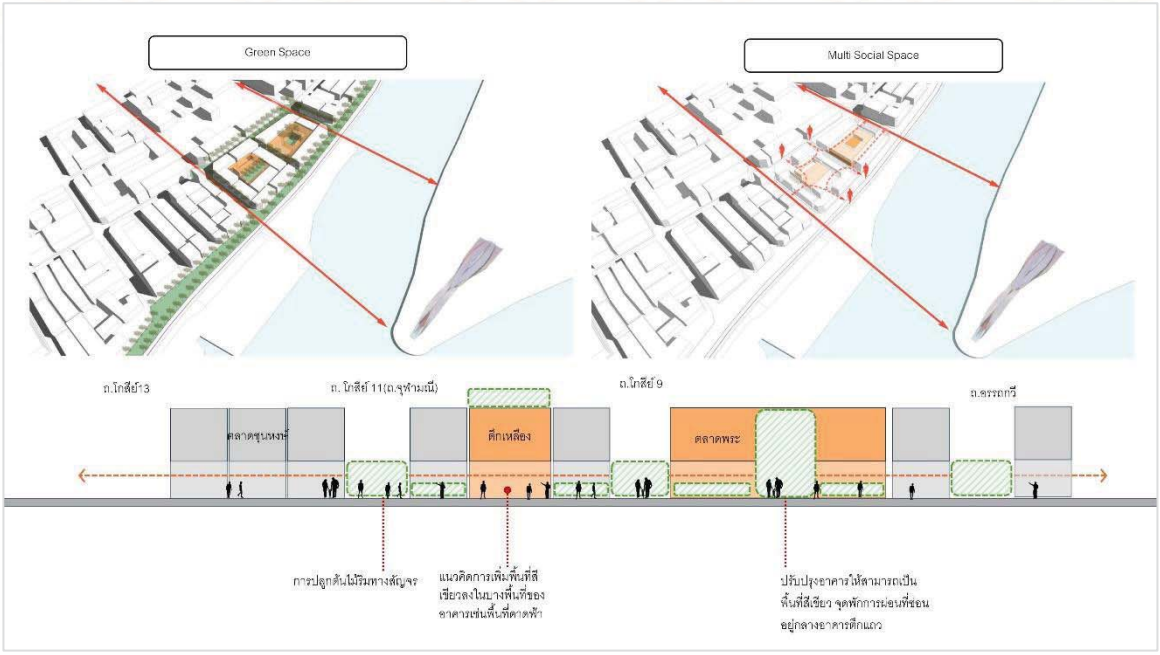
1.2 การพัฒนาถนนโดยรอบ

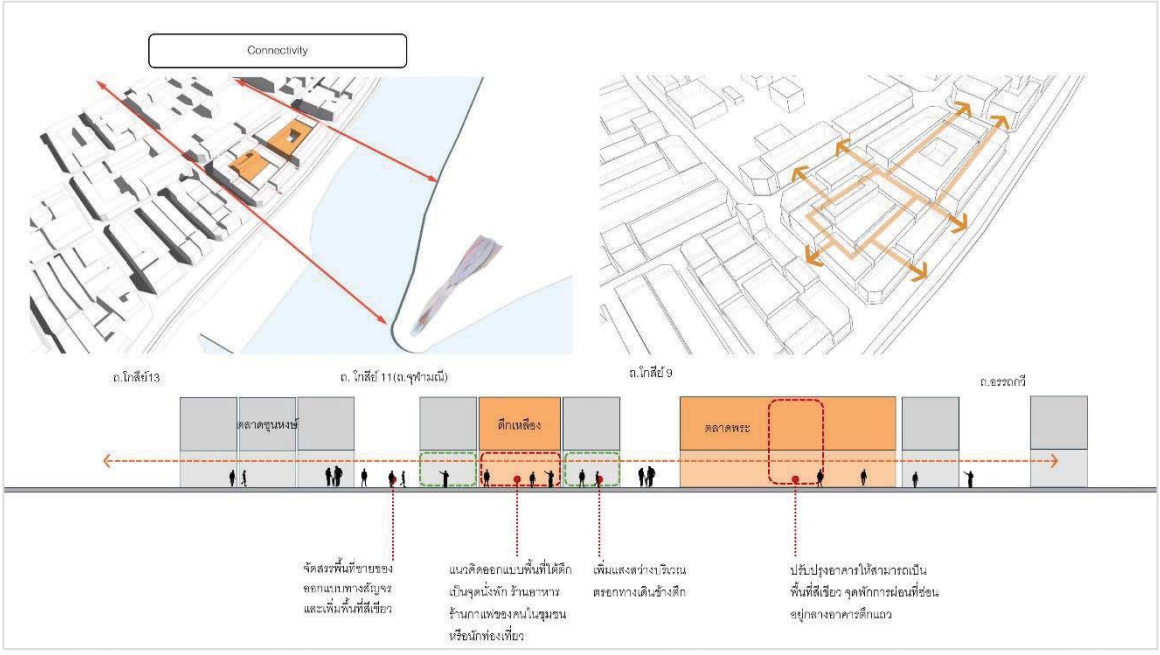
สภาพแวดล้อมและพื้นที่สีเขียวในเมือง

พื้นที่สีเขียวเฉลี่ยต่อประชากร เท่ากับ 9 ตร ม ต่อคน แต่ตามความเป็นจริงที่ปรากฏแก่สายตาคือความรู้สึกแห้งแล้ง ร้อน ไม่ร่มรื่น ทั้งนี้เพราะไม่ปรากฏต้นไม้ ที่ให้ร่มเงา ตามถนนสายต่างๆ ในเมือง รวมถึงถนนและทางเดินริมน้ำ และนี่น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้อุณหภูมิเฉลี่ยของนครสวรรค์สูงติดอันดับต้นๆ ของประเทศ

อุปสรรคอย่างหนึ่งของการปลูกต้นไม้ริมถนนคือสายไฟฟ้า ซึ่งจะทำให้การปลูกต้นไม้สูงเพื่อให้ร่มเงา จะต้องมีภาระค่าใช้จ่ายสูงในการตัดแต่งดูแลในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาจึงเสนอให้มีการนำสายไฟฟ้าลงใต้ดิน เริ่มปลูกต้นไม้ริมทาง เพื่อสร้างร่มเงา ลดความร้อนที่เกิดจากการเก็บความร้อนของเมฆของอาคาร และการถ่ายเทความร้อนจากอาคาร ในรูปแบบชิ้นๆ โดยเฉพาะจากเครื่องทำความเย็นรูปแบบต่างๆ เป็นต้น ในภาพรวมจะทำให้เมืองมีทัศนียภาพที่ มีความสะอาดเรียบร้อย และที่สำคัญ มีความร่มรื่นน่าอยู่ จากร่มเงาของต้นไม้สีเขียวริมทาง

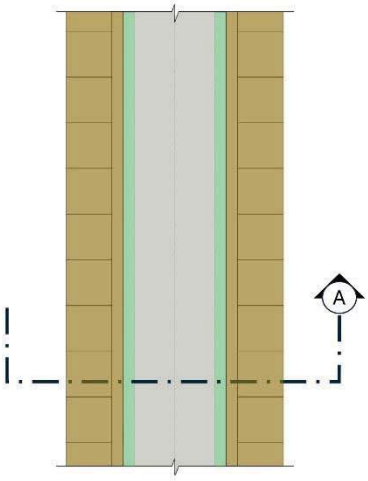

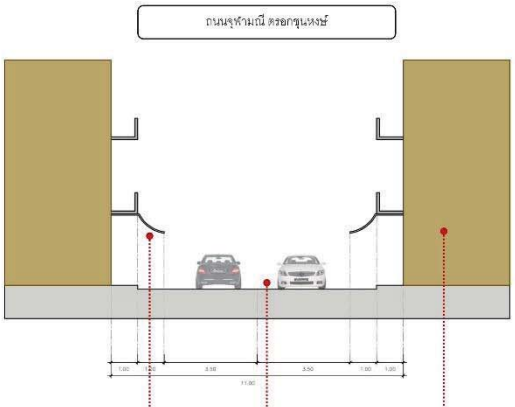

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

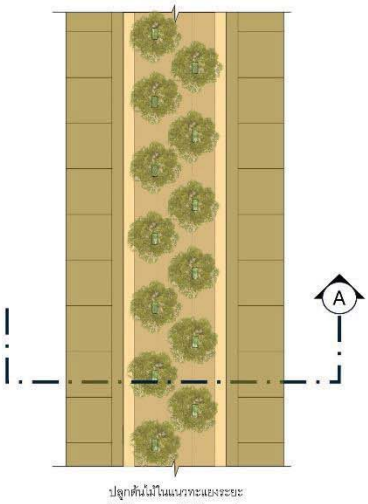

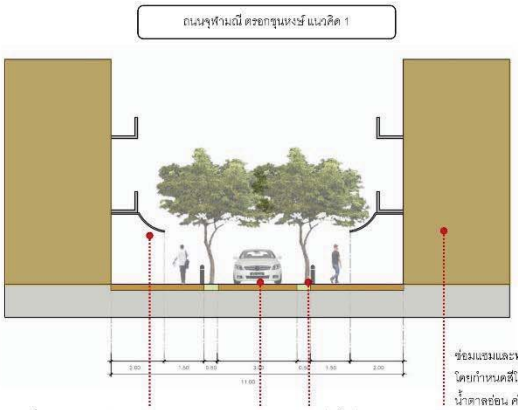
กัดสาดที่ต่อเติมเกินแนวพุดบาท
สีของกันสาดที่ขัดกับเอกลักษณ์
อาคารสถาปัตยกรรมสมัยเก่า

ถนน 2 เลนสัญจรที่ไม่มีการแบ่ง
เขตทางวิ่งโดยชัดเจน

อาคารที่มีเอกลักษณ์ของ
สถาปัตยกรรมสมัยเก่า

ปลูกต้นไม้ในแนวทะแยงระยะ
ไม่เกิน 5 เมตร ทำให้ระยะแผ่ของ
ต้นไม้สามารถเป็นอุโมงทางเดิน
ที่ให้ร่มเงาได้

เปลี่ยนและกำหนดสีของกันสาด
ตลอดแนว ไม่ให้ขัดกับโทนสีของ
อาคารโดยรอบ ใช้เป็นสีน้ำตาล
อ่อนหรือครีม

ปรับเป็นถนน 1 เลน
สัญจร เดินระทางเดียว
และเว้นพื้นที่ด้านข้าง
สำหรับให้คนเดินสัญจร

เพิ่มพื้นที่ปลูกต้นไม้และ
แนว Bollard เพื่อเพิ่ม
ความสว่างตลอด
แนวทางเดิน

ซ่อมแซมและทาสีใหม่
โดยกำหนดสีโทนเดิม เช่น
น้ำตาลอ่อน ครีม และขาว

ปรับระดับถนนและทำ
การเปลี่ยนพื้นผิวถนน

เลือกต้นเสลา (อินทรชิต) มาเป็นพันธุ์ไม้หลักในการปลูกบนถนนจุฬามณี

ต้นเสลา (อินทรชิต) เป็นต้นไม้ประจำจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นต้นไม้
ขนาดกลาง โตช้า ความสูงเฉลี่ย 10 - 20 เมตร มีดอกชมพูอ่อนไปม่วง

สามารถสร้างร่มเงาและบรรยากาศที่โดดเด่นให้กับถนนจุฬามณี

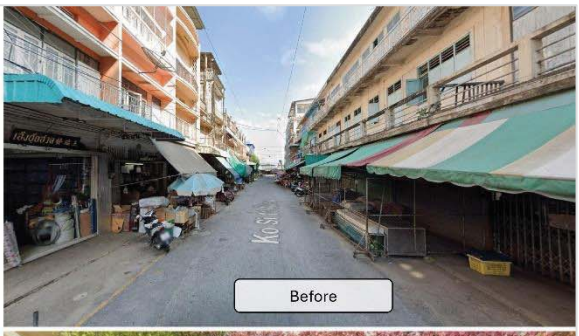
เลือกต้นเสลา (อินทรชิต) มาเป็นพันธุ์ไม้หลักในการปลูกบนถนนจุฬามณี

ต้นเสลา (อินทรชิต) เป็นต้นไม้ประจำจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นต้นไม้
ขนาดกลาง โตช้า ความสูงเฉลี่ย 10 - 20 เมตร มีดอกชมพูอ่อนไปม่วง

สามารถสร้างร่มเงาและบรรยากาศที่โดดเด่นให้กับถนนจุฬามณี

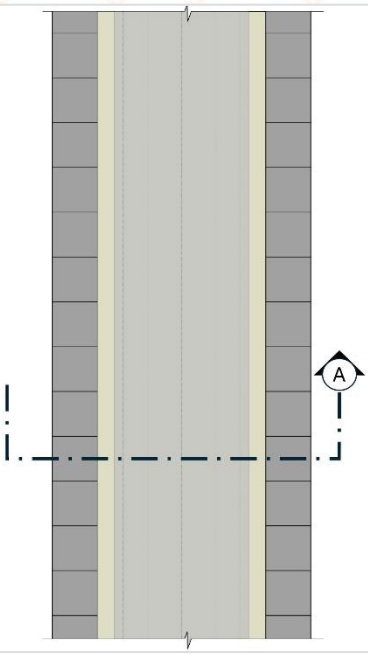

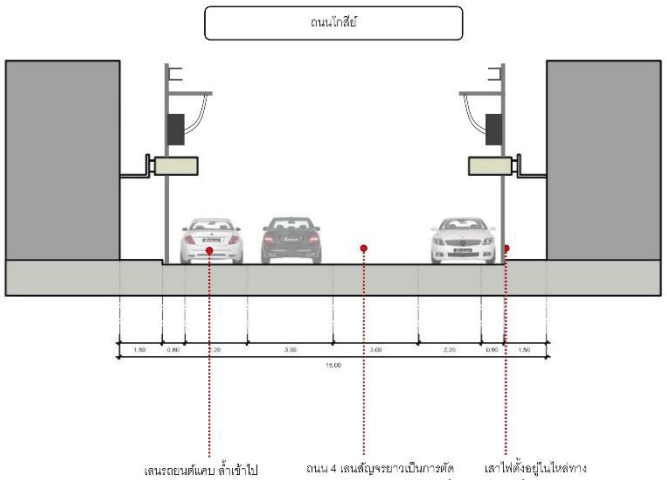

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

เลนรถยนต์แคบ ล้ำเข้าไปขอบไหล่ทาง

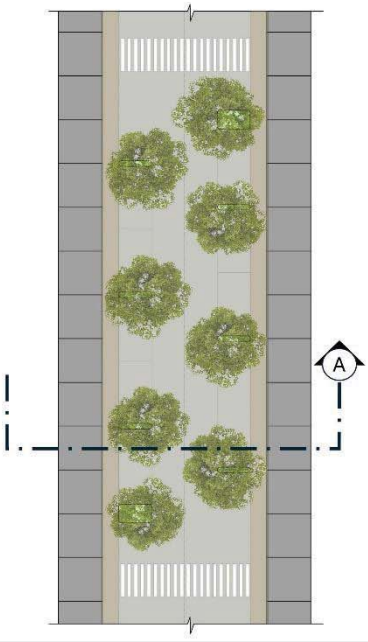
การจอดรถที่ไม่มีระเบียบ

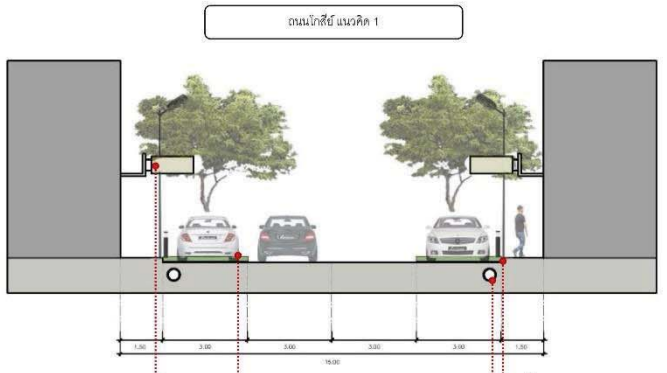
ไม่มีพื้นที่สีเขียว ที่สามารถเป็นร่มเงาให้ประชาชนได้

ถนน 4 เลนสัญจรยาวเป็นการตัดขาดการข้ามฝากจากเมืองสู่แม่น้ำ

ไม่มีทางม้าลายที่ชัดเจน ทำให้รถยนต์ที่สัญจรไม่มีการชะลอความเร็ว

เสาไฟตั้งอยู่ในไหล่ทางที่ระดับพื้นถนน

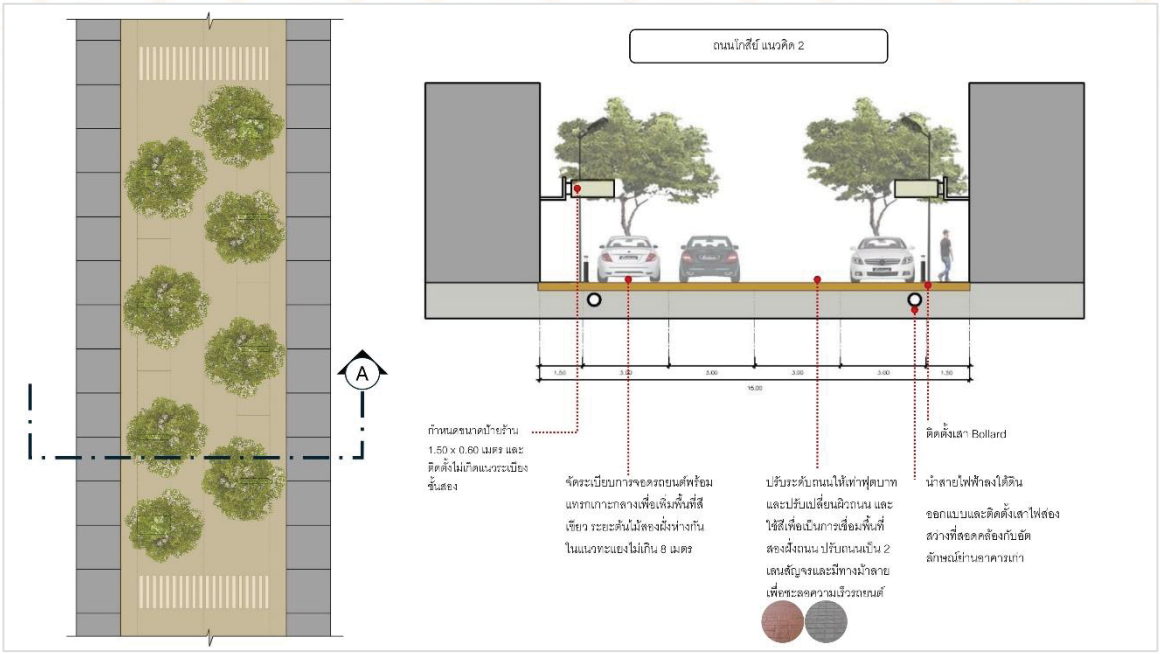

กำหนดขนาดป้ายร้าน 1.50 x 0.60 เมตร และติดตั้งไม่เกิดแนวระเบียงชั้นสอง

จัดระเบียบการจอดรถยนต์พร้อมแทรกเกาะกลางเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ระยะต้นไม้ห่างกันในแนวทะแยงไม่เกิน 8 เมตร

นำสายไฟฟ้าลงใต้ดิน ออกแบบและติดตั้งเสาไฟสองข้างที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ย่านอาคารเก่า

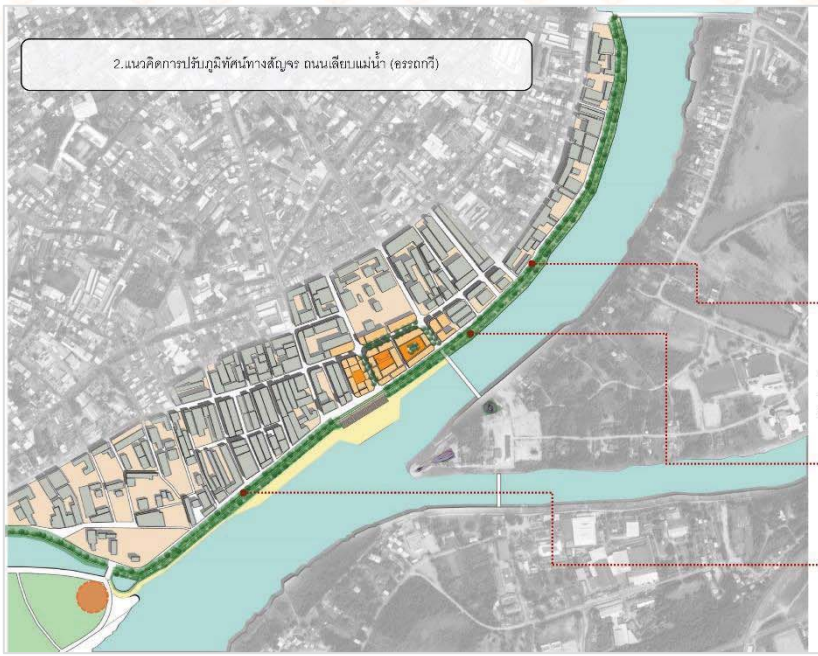

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

เส้นทางเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา

องค์ประกอบที่สำคัญของ พื้นที่ตลาดเก่า คือ เป็นพื้นที่เลียบแม่น้ำเจ้าพระยา ในอดีตชุมชนมีการปฏิสัมพันธ์กับแม่น้ำอย่างแนบแน่น โดยใช้ท่าเทศราธริมแม่น้ำเป็นแหล่งสันทนาการของคนในชุมชน ในขณะเดียวกัน ก็ทำให้เมืองมีความเสี่ยงน้ำท่วมหูกปี ในฤดูน้ำหลาก ต่อมาเมื่อมีการสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วม ทำให้สันเขื่อนที่มีความสูงบดบังทัศนียภาพของแม่น้ำจากฝั่ง แม้ว่าเขื่อนจะออกแบบให้มีทางเดินริเวณสันเขื่อน แต่เนื่องร้านแผงลอยขายของ ซึ่งย้ายออกจากตลาดเก่าเหลือง ออกมาตั้งบนทางเท้าหน้าสันเขื่อน ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบ และที่สำคัญ ทำให้การปฏิสัมพันธ์ของชุมชนกับแม่น้ำถูกตัดขาดจากกัน

4.1 แนวคิดออกแบบและจัดระเบียบร้านค้า

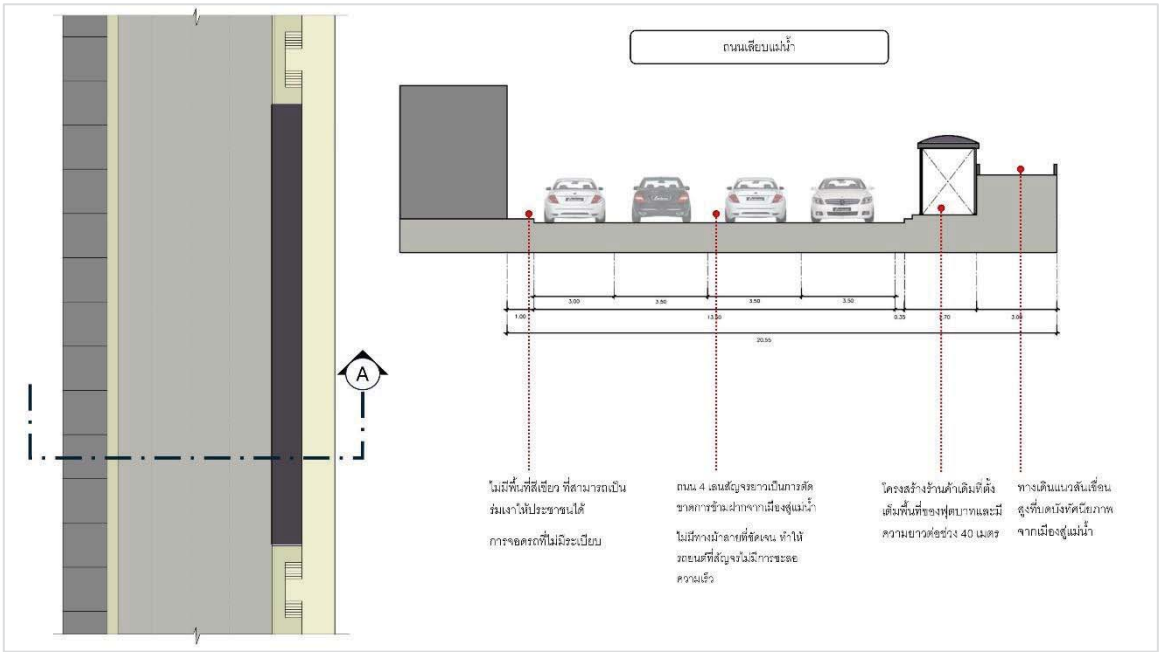
- ลดจำนวนแผงลอย ในช่วงจุดสำคัญเช่น ช่วงต้นแม่น้ำเจ้าพระยา
- ออกแบบปรับปรุง แผงลอยรูปแบบใหม่ที่ลดผลกระทบ และส่งเสริม ทัศนียภาพริเวณริมน้ำ
- ปลูกต้นไม้ยืนสลับ ตามแนวแผงลอย และสันเขื่อน เพื่อสร้างร่มเงา ส่งเสริมการเดินเล่นบนสันเขื่อน

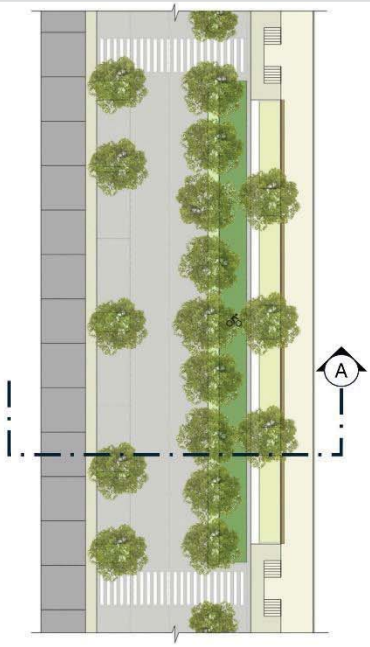
4.2 แนวคิดทางจักรยานนอกสันเขื่อน

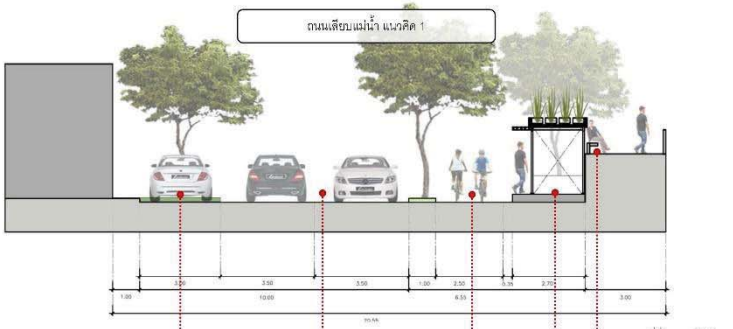
- สร้างทางเดินทางจักรยานนอกสันเขื่อน เพื่อเพิ่มการปฏิสัมพันธ์ของชุมชนกับแม่น้ำ

4.3 แนวคิดปรับทางสัญจรและเพิ่มเลนจักรยาน

- การปรับทางสัญจรบนถนนอรรถกวี ต่อเนื่องบริเวณที่ไม่มีร้านค้า

ออกแบบที่นั่งขนานไปกับทางเดินเพื่อเป็นจุดพักคอยและชมวิวแม่น้ำ

จัดระเบียบการจอดรถยนต์พร้อมแทรกเกาะกลางเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว และเปรียบเสมือนจุดสังเกตุก่อนถึงทางม้าลาย

ปรับถนนเป็น 2 เลนสัญจร และเพิ่มทางม้าลายในช่วงระยะทางขึ้นทางเดินบนสันเขื่อน เพื่อชะลอความเร็วรถยนต์และเป็นการชี้นำผู้คนจากตัวเมืองสู่ทางเดินริมแม่น้ำ

เพิ่มเลนจักรยาน และแนวต้นไม้ตลอดแนว

ลดขนาดความยาวต่อเนื่องโดยการขึ้นตัวพื้นที่สีเขียวในระยะทุกๆ 8 เมตร

หลังคาร้านรองรับกระถางต้นไม้ตลอดแนว

กันสาดด้านหน้าติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์เพื่อให้ความสว่างตลอดแนวทางเดิน

พื้นที่วางกระบะต้นไม้ ที่สามารถปรับเปลี่ยนชนิดต้นไม้ได้ตามเทศกาล

เช่นเปลี่ยนเป็นต้นไม้สีแดงช่วงเทศกาลตรุษจีน

ติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์เพื่อให้ความสว่างตลอดแนวทางเดิน

โครงสร้างร้านเป็นวัสดุ Galvanized บิดด้วย Aluminium Composite ในบางส่วน

แนวคิดการเชื่อมพื้นที่ในระดับที่ต่างกันของพื้นที่ร้านค้าและแนวทางเดินสันเขื่อน

การเพิ่มพื้นที่สีเขียวบนหลังคาและเพิ่มที่นั่งเป็นจุดพักคอยและชมวิวแม่น้ำ

เพิ่มแนวต้นไม้ตลอดถนน เพื่อแบ่งเขตการจราจรของรถยนต์และเลนจักรยาน

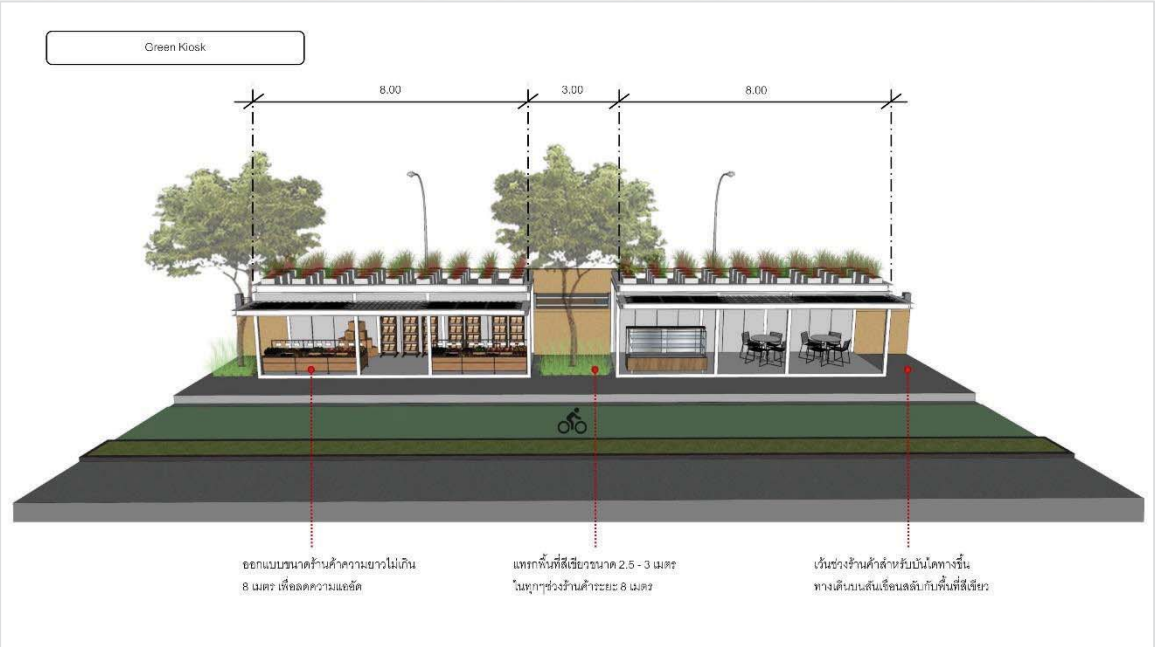
ทางจักรยานปูผิวด้วย Asphaltic Concrete หนา 5 ซม.

(ตามมาตรฐานการออกแบบทางจักรยานของกระทรวงคมนาคม)

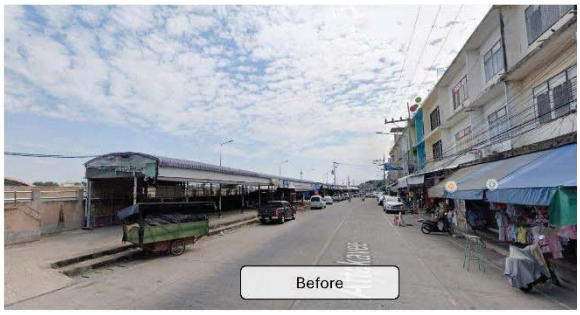
Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

Green Kiosk
8.00
3.00
8.00
ออกแบบขนาดร้านค้าความยาวไม่เกิน
8 เมตร เพื่อลดความแออัด
แทรกพื้นที่สีเขียวขนาด 2.5 - 3 เมตร
ในทุกๆช่วงร้านค้าระยะ 8 เมตร
เว้นช่วงร้านค้าสำหรับบันไดทางขึ้น
ทางเดินบนสันเขื่อนสลับกับพื้นที่สีเขียว

ถนนเลียบแม่น้ำ
Before

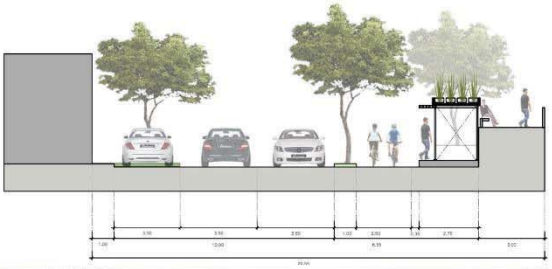

Before

After

After

ถนนเลียบแม่น้ำ

- ลดจำนวนแผงลอย ในช่วงจุดสำคัญเช่น ช่วงต้นแม่น้ำเจ้าพระยา
- ออกแบบปรับปรุง แผงลอยรูปแบบใหม่ที่ลดผลกระทบ และ ส่งเสริม ทัศนียภาพบริเวณริมน้ำ
- ปลูกต้นไม้ริมสลับ ตามแนวแผงลอย และสันเขื่อน เพื่อสร้างร่มเงา ส่งเสริมการเดินเล่นบนสันเขื่อน

ถนนเลียบแม่น้ำ ช่วงไม่มีร้านค้า

- เพิ่มต้นที่สีเขียวทั้งสองฝั่งถนน เพื่อสร้างร่มเงา และช่วนลดอุณหภูมิโดยรวม
- เพิ่มเลนจักรยานยาวตลอดถนน เพื่อส่งเสริมการเดินทางในรูปแบบที่เป็นมิตรต่อเมืองและสิ่งแวดล้อม

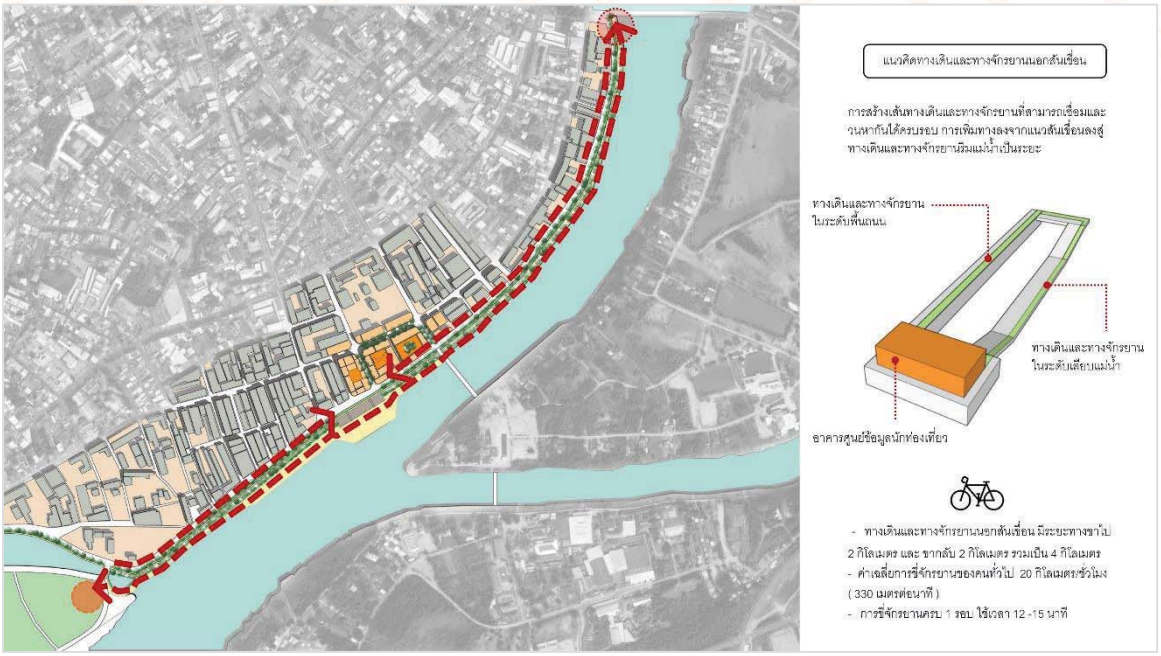

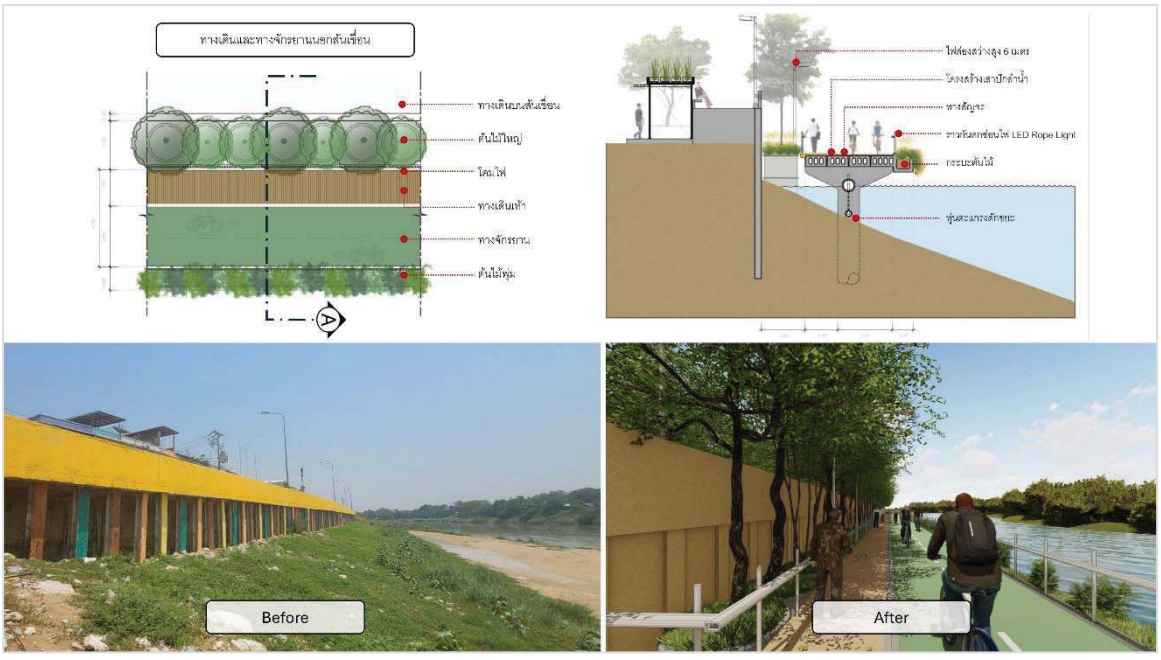

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

3. อาคารศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว

นครสวรรค์ในอดีต เป็นเมืองที่ใช้พักการเดินทางระหว่าง กรุงเทพฯ กับ จังหวัดภาคเหนือ เพราะมีการเดินทางที่ต้องใช้เวลากว่า 4 ชม. จากกรุงเทพฯ ทำให้ธุรกิจที่พักค้างแรม อาหาร และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเฟื่องฟู แต่ปัจจุบัน การขยายถนน คุณภาพของพาหนะโดยสาร ทำให้การเดินทางใช้เวลาลดลงเหลือน้อยกว่า 3 ชม. จากกรุงเทพฯ-นครสวรรค์ จึงกลับกลายเป็นเมืองทางผ่าน การขยายตัวของธุรกิจและเมือง จึงเป็นไปอย่างช้า ๆ แนวคิดการปรับให้นครสวรรค์เป็นแหล่งท่องเที่ยวจึงเกิดขึ้น

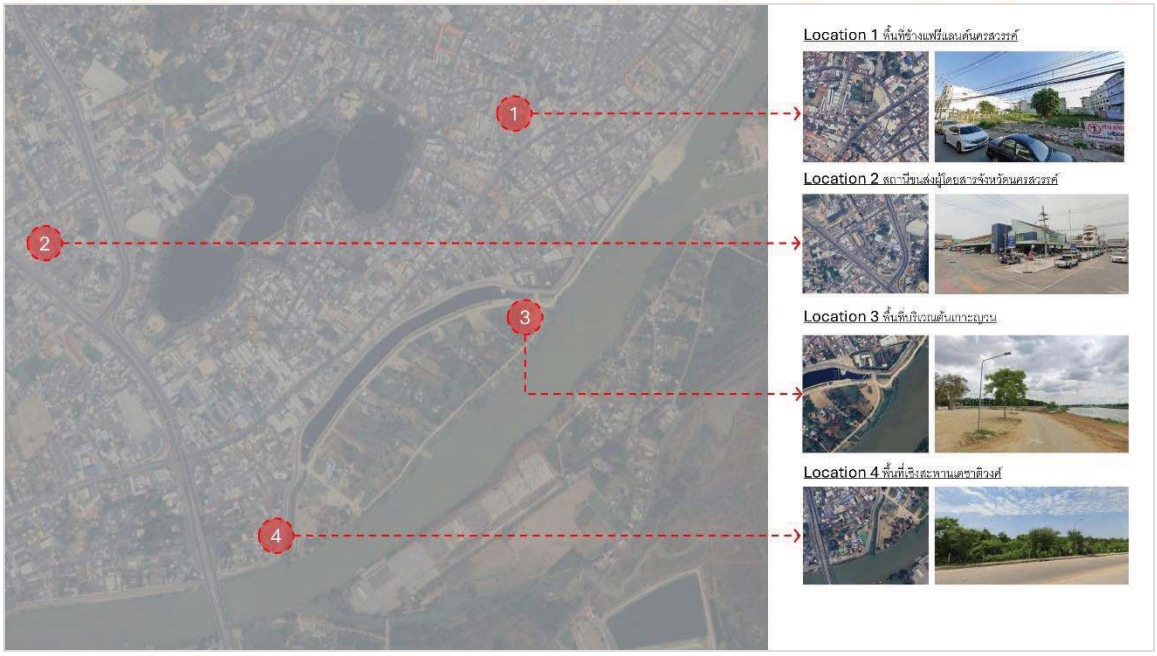
แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์ มีหลายแห่งที่ขึ้นชื่อระดับประเทศ เช่น บึงบอระเพ็ด เทศกาลแห่เจ้าช่วงตรุษจีน พาสานต้นแม่นำเจ้าพระยา และอุทยานวัฒนธรรมต้นแม่นำเจ้าพระยา เจ้าแม่กวนอิมที่กำลังจะเปิดตัวในเร็ววันนี้

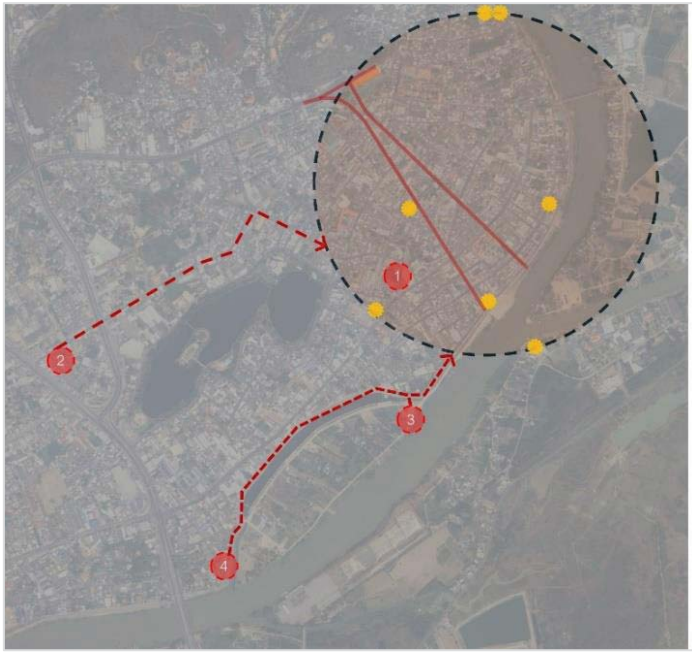
ในโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมจีน ก็จะมีการเชื่อมโยงศาลเจ้า 5 แห่ง เข้ามาให้เป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวอีกด้วย และในอนาคตเทศบาล และจังหวัดต่างก็มีการริเริ่ม โครงการใหม่ ๆ เช่นเทศกาลอาหารและอื่น ๆ ตามมาอีก

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีอาคารศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว (Tourist Information Center) เป็นจุดแวะแรกของนักท่องเที่ยว เพื่อการทำความเข้าใจ ประวัติความเป็นมาของจังหวัดนครสวรรค์รวมถึงข้อมูลการท่องเที่ยวในมิติต่าง ๆ

ตำแหน่งที่ตั้งของศูนย์นี้ จะต้องอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวหลัก และเป็นจุดเปลี่ยนพาหนะ เช่น จากรถส่วนตัว หรือรถบัส สู่พาหนะรูปแบบอื่น ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวในมิติต่าง ๆ เช่น อาจเป็นรถแทรมไฟฟ้าฟรีที่วิ่งเป็นลูป จักรยานให้เช่า เดินตามทางที่ร่มรื่น หรือทางเรือ เป็นต้น

ศูนย์นี้นอกจากจะทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจความเป็นมาเบื้องต้นแล้ว ยังเป็นการจัดระบบการจราจร ลดการติดขัด ลดมลภาวะ ในช่วงเทศกาล อีกด้วย

ระยะทางระหว่างตำแหน่งที่ตั้งศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวและกลุ่มศาลเจ้า / สมาคมในจังหวัดนครสวรรค์

1 ---------> 0 กิโลเมตร

2 ---------> 1.90 กิโลเมตร

3 ---------> 0.50 กิโลเมตร

4 ---------> 2.10 กิโลเมตร

ระยะระหว่างกลุ่มศาลเจ้าและสมาคมอยู่ในรัศมีไม่เกิน 2.20 กิโลเมตรซึ่งเป็นระยะทางที่สามารถเดินหรือขี่จักรยานระหว่างสองสถานที่ได้ในเวลาไม่เกิน 30 นาทีโดยประมาณ

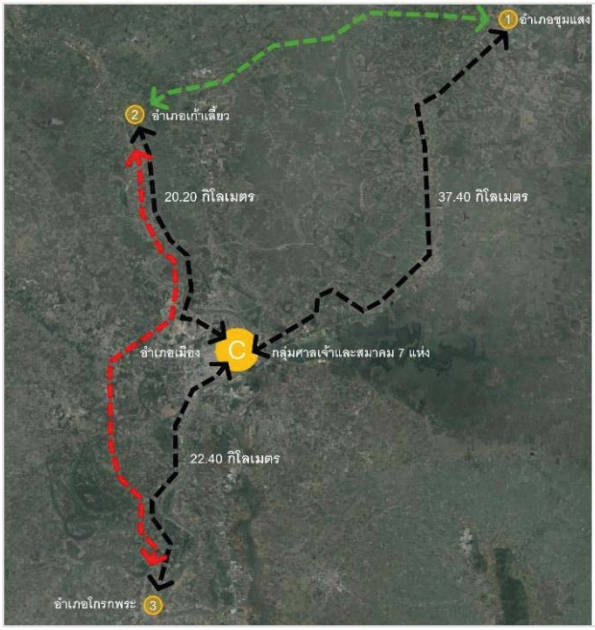
ค่าเฉลี่ยการเดินของคนทั่วไป 1.40 เมตร/วินาที (80 เมตรต่อนาที)

ค่าเฉลี่ยการขี่จักรยานของคนทั่วไป 20 กิโลเมตร/ชั่วโมง (330 เมตรต่อนาที)

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

ระยะทางระหว่างศาลที่อยู่ต่างอำเภอกับอาคารศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์

C ←------→ 1 37.40 กิโลเมตร

C ←------→ 2 20.20 กิโลเมตร

C ←------→ 3 22.40 กิโลเมตร

ระยะห่างที่ไกลที่สุดระหว่างศูนย์กลางเทศบาลเมืองและศาลเจ้านอกเทศบาลเมือง มีระยะ 37.40 กิโลเมตร ซึ่งเป็นระยะทางที่ต้องใช้รถยนต์หรือรถโดยสารสาธารณะในการเดินทาง

เกณฑ์การเลือกตำแหน่งที่ตั้ง

Issue / Locations	 1. พื้นที่ข้างแฟรีแลนด์นครสวรรค์	 2. สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดนครสวรรค์	 3.พื้นที่บริเวณสันดอนเกาะญวน	 4. พื้นที่เชิงสะพานเดชาติวงศ์
1. การเข้าถึงพื้นที่	2	3	2	2
2. ความคล่องตัวของปริมาณการจราจร	1	2	3	3
2. ระยะทางเชื่อมต่อสู่แหล่งวัฒนธรรมจีน	3	1	3	1
3. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่	2	1	3	3
4. การสร้างรายได้แก่ชุมชน	3	3	1	1
5. การได้มาซึ่งพื้นที่	2	1	3	2
รวม	13	11	15	12

เกณฑ์การให้คะแนน
1 น้อย 2 ปานกลาง 3 มาก

พื้นที่ภายในอาคาร		รองรับคน (คน)	LOS (ตร.ม./คน)	พื้นที่ / ตร.ม.
โซน	ห้อง			
พื้นที่สาธารณะ	โถงต้อนรับและประชาสัมพันธ์และจำหน่ายตั๋ว	100	1.5	150
	ร้านกาแฟ			70
	ห้องน้ำ			80
	พื้นที่ทางเดิน 30%			90
	พื้นที่รวม			390
พื้นที่นิทรรศการ	ห้องจัดแสดง	100	1.5	150
	นิทรรศการหมุนเวียน			80
	พื้นที่ทางเดิน 30%			70
	พื้นที่รวม			300
พื้นที่สนับสนุนนิทรรศการ	ห้องเตรียมนิทรรศการ			50
	ห้องควบคุมนิทรรศการ			30
	ห้องเก็บของ			40
	พื้นที่ทางเดิน 30%			36
	พื้นที่รวม			156
สำนักงาน	พื้นที่สำนักงาน	10		50
	ห้องน้ำ			30
	ห้องเก็บของ / ห้องเก็บเอกสาร			15
	พื้นที่ทางเดิน 30%			28.5
	พื้นที่รวม			123.5
พื้นที่สนับสนุนสำนักงาน	ห้องปฐมพยาบาล			10
	ห้องแม่บ้าน / ห้องเก็บของ			18
	ห้องไฟฟ้า			25
	ห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า			40
	ห้องปั๊ม			15
	ห้องขยะ			8
	พื้นที่ทางเดิน 30%			35
	พื้นที่รวม			151
	พื้นที่ภายในอาคารรวม			1120.5
พื้นที่ภายนอกอาคาร				
พื้นที่จอดรถ	ที่จอดรถทั่วไป, ที่จอดรถสำนักงาน, ที่จอดรถส่วนบริการ	10 คัน		125
	ที่จอดรถคนพิการ	1 คัน		20.5
	ที่จอดรถบัส (4x12)	2 คัน		100
	ที่จอดรถจักรยาน	30 คัน		60
	ทางเข้า-ออก , ถนน 35%			92
	พื้นที่ภายนอกอาคารรวม			397.5
	พื้นที่รวมทั้งหมด			1518

สูตรการหาพื้นที่

การรองรับคน X LOS 1.5 (ตร.ม.)

พื้นที่ภายในอาคารรวม	1120.5 ตร.ม.
พื้นที่ภายนอกอาคารรวม	297.5 ตร.ม.
พื้นที่รวมของโครงการ	1518 ตร.ม.

อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

การจัดสรรโปรแกรม

1 . พื้นที่สาธารณะ

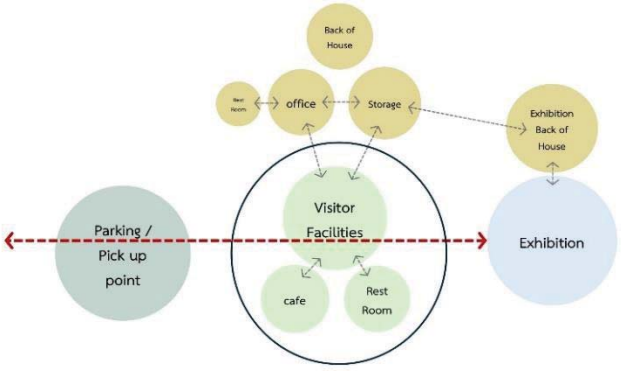
2. พื้นที่นิทรรศการ

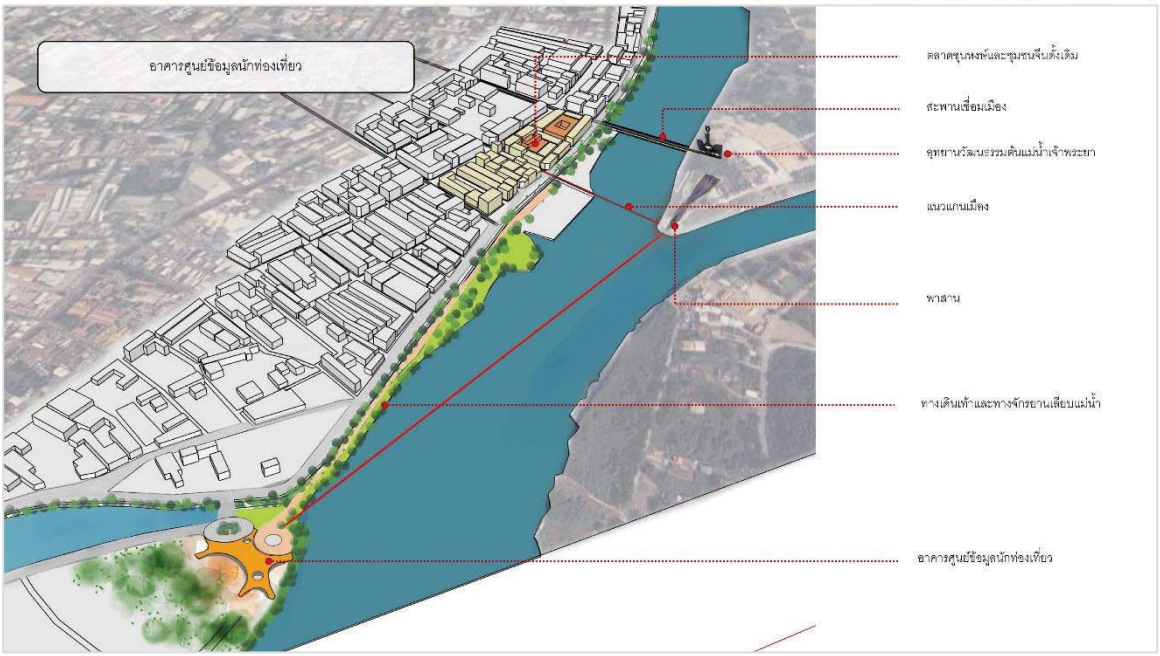
3. พื้นที่สนับสนุนนิทรรศการ

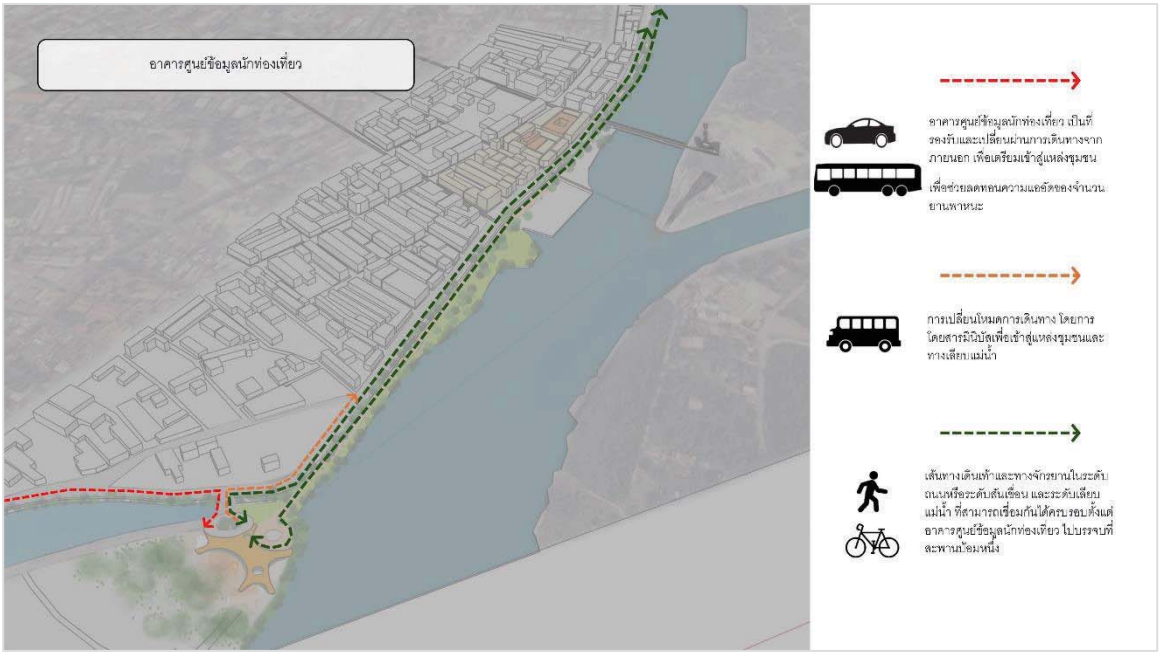
4. สำนักงาน

5. พื้นที่สนับสนุนอาคาร

6. พื้นที่จอดรถ

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

แนวความคิดที่สำคัญของการพัฒนาชุมชนเดิมในการศึกษานี้ จะเริ่มต้นจากการให้ความสำคัญกับ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมของเมืองให้มีความน่าอยู่ หลีกเลี่ยงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเดิมของคนในชุมชนโดยเชื่อว่า สภาพแวดล้อมใหม่ ที่น่าอยู่ ร่มรื่น จะนำไปสู่โอกาสใหม่ ๆ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชน ในช่วงเวลาที่เหมาะสม

โครงการจากแนวทางที่นำเสนอ จะต้องผ่านกระบวนการ การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการ ทั้งนี้เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ ของคนในชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการจัดเทศกาลชั่วคราว ณ ตรอกซุนหงษ์

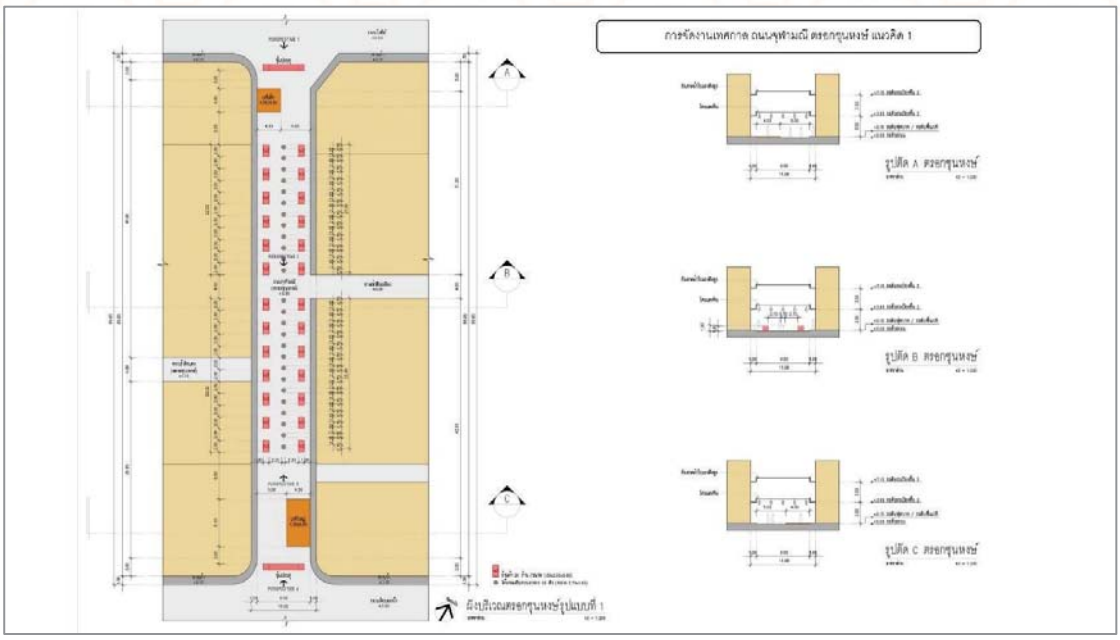
การจัดงานเทศกาลชั่วคราว ในวันที่ 23-24 สิงหาคม 2567 มีแนวคิดให้ ตรอกซุนหงษ์ ซึ่งเป็นชุมชนจีนดั้งเดิมกลายเป็นถนนคนเดิน โดยจะมีการจัดงานแสดง และส่งเสริมวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ เช่น ศิลปะและอาหาร

แนวคิดการจัดวางตำแหน่งเวทีแบ่งเป็น

1. การจัดวางเวทีใหญ่และเวทีเล็กที่ตำแหน่งหัวและท้ายของถนน ใกล้กับซุ้มประตูที่ตัดกับถนนโกสีย์และถนนเลียบแม่น้ำ

2. การจัดวางเวทีใหญ่ไว้ที่หัวถนนตัดกับถนนเลียบแม่น้ำ และวางเวทีเล็กไว้ด้านในตรงกลางตรงกับทางเข้าตึกเหลือง

โดยทั้งสองแนวคิดจะมีรูปแบบการจัดวางซุ้มประตูทั้งสองฝั่งหัวและท้ายของถนน ที่ตัดกับถนนโกสีย์และถนนเลียบแม่น้ำ วางร้านค้าไว้ด้านข้างสองฝั่งตลอดแนวถนนตรอกซุนหงษ์ และวางโต๊ะกลมระหว่างร้านค้าทั้งสองฝั่ง

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

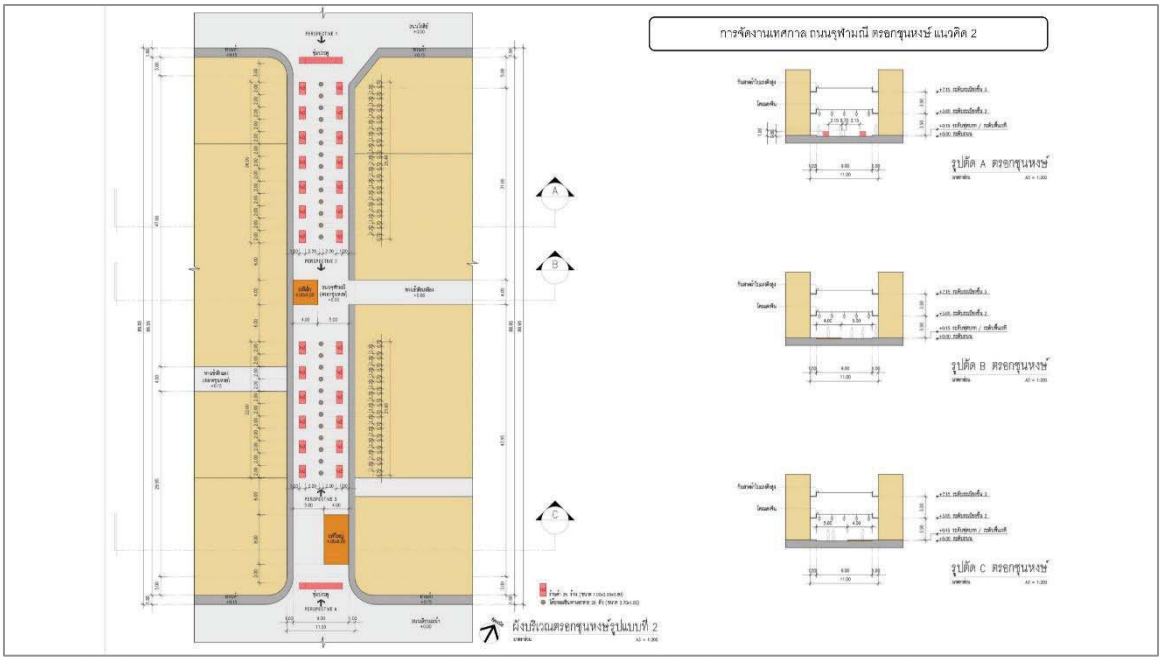
แนวคิดที่ 1 PERSPECTIVE 2

แนวคิดที่ 1 PERSPECTIVE 3

แนวคิดที่ 1 PERSPECTIVE 4

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

แนวคิดที่ 2 PERSPECTIVE 1

แนวคิดที่ 2 PERSPECTIVE 2

แนวคิดที่ 2 PERSPECTIVE 3

แนวคิดที่ 2 PERSPECTIVE 4
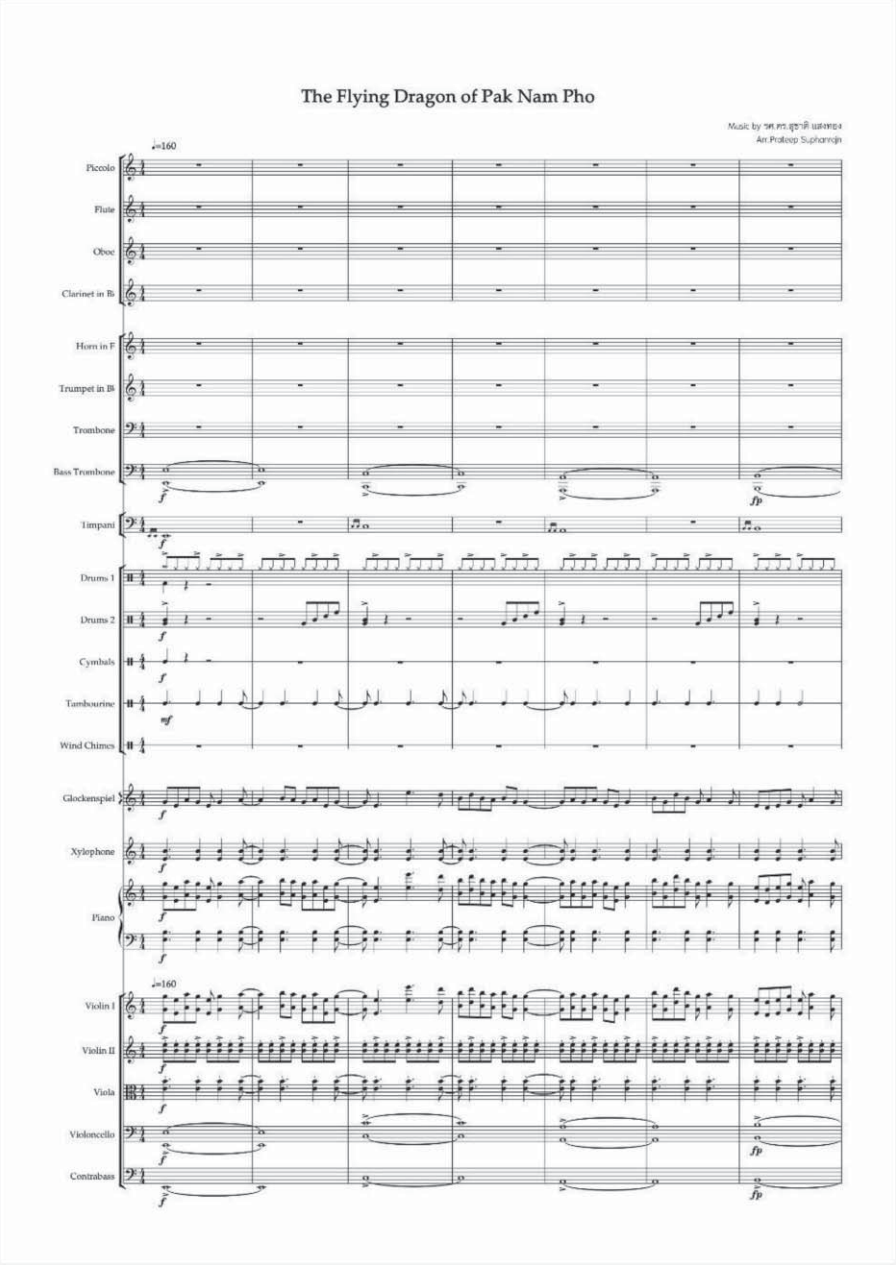
นวัตกรรมดนตรี “เพลงมังกรบินแห่งเมืองปากน้ำโพ”
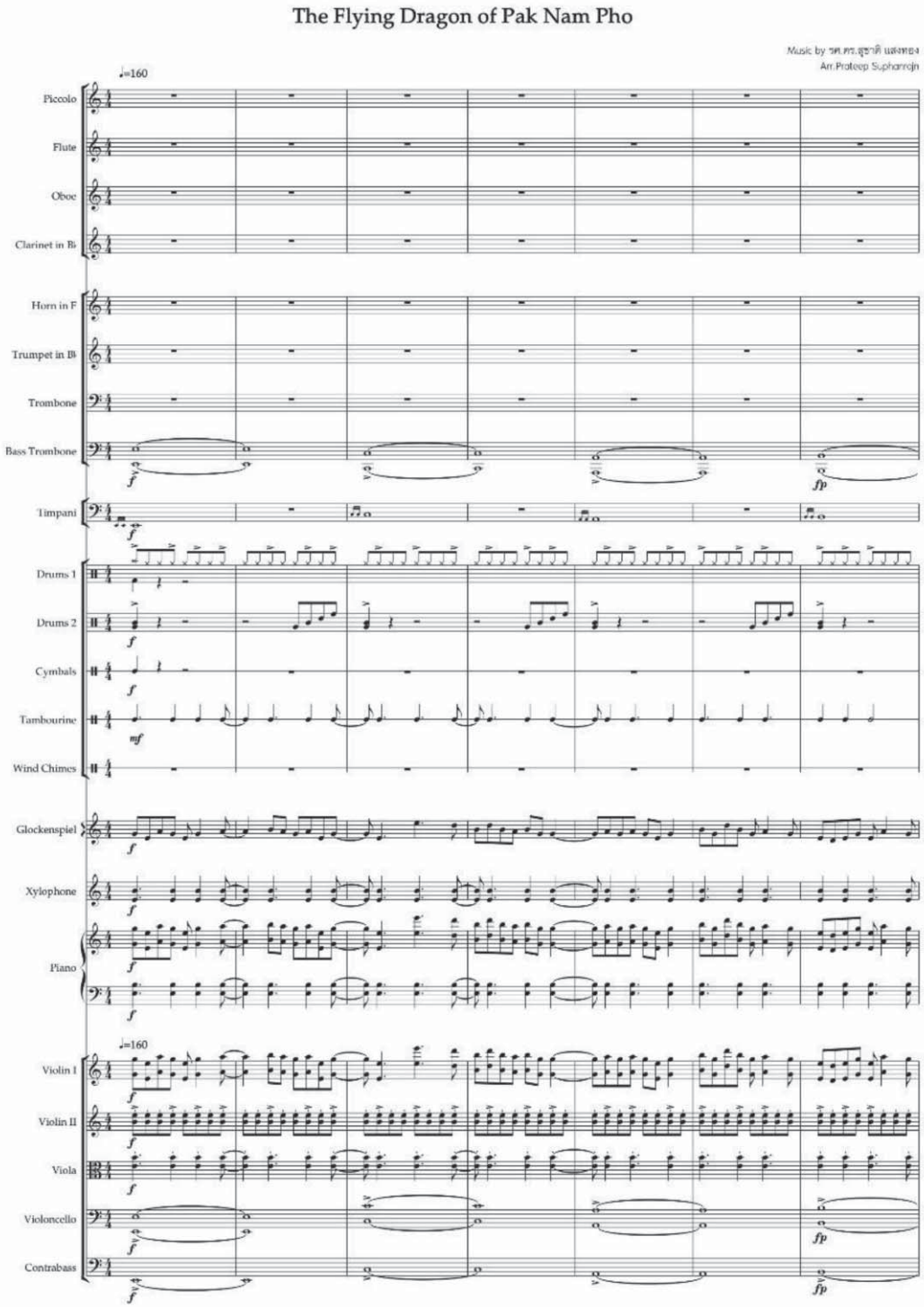
ชื่อ**ชื่อผลงานนวัตกรรม (ภาษาไทย)** นวัตกรรมดนตรี “เพลงมังกรบินแห่งเมืองปากน้ำโพ”

คำสำคัญต่อการเข้าถึงผลงาน “เพลงมังกรบินแห่งเมืองปากน้ำโพ” “นครสวรรค์เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน” “อัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมชุมชนต้นแม่น้ำเจ้าพระยา”

ชื่อ**ผลงานนวัตกรรม (ภาษาอังกฤษ)** The Flying Dragon of Pak Nam Pho Song.

รูปภาพผลงาน Music Full Score เพลงมังกรบินแห่งเมืองปากน้ำโพ
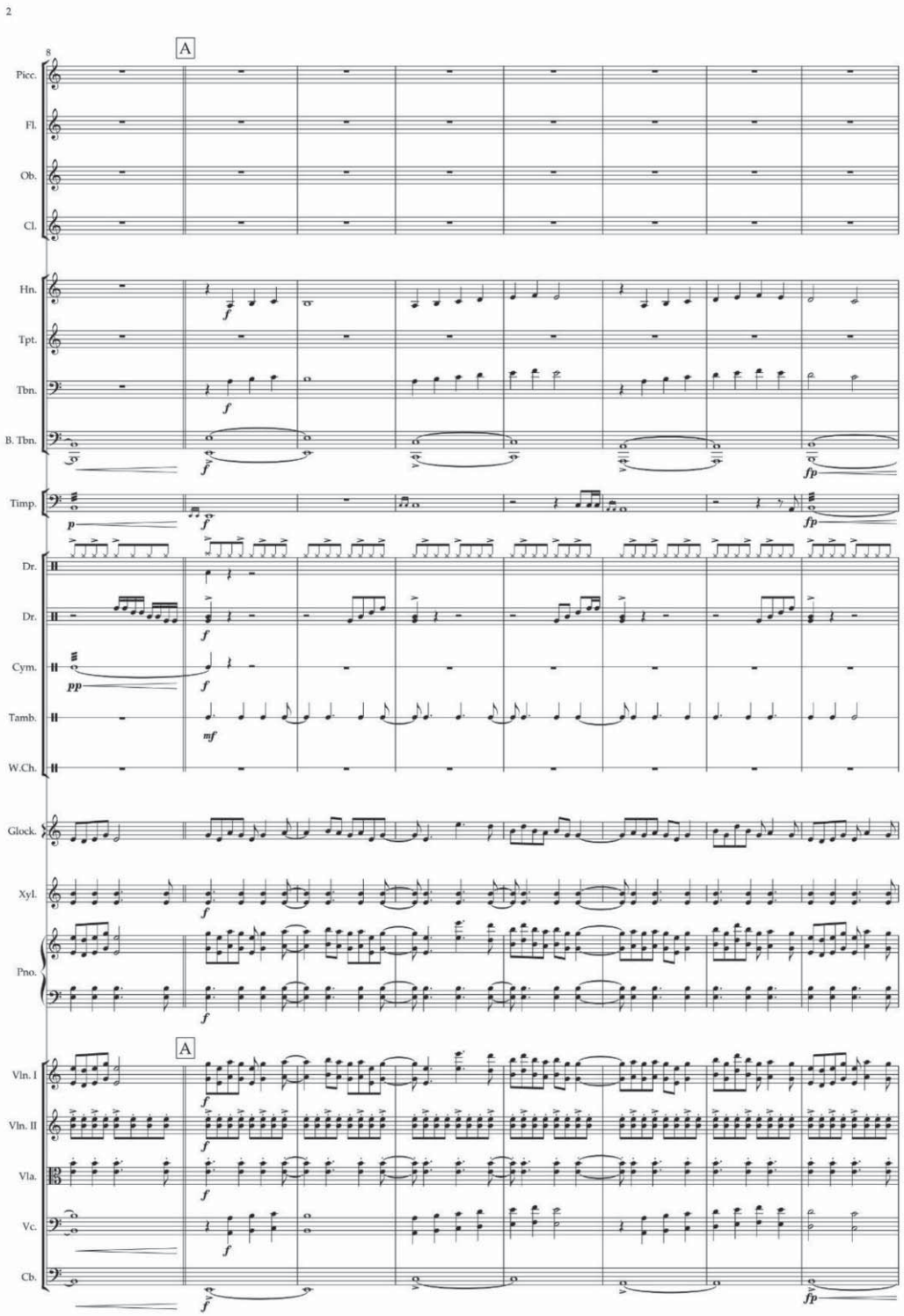

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
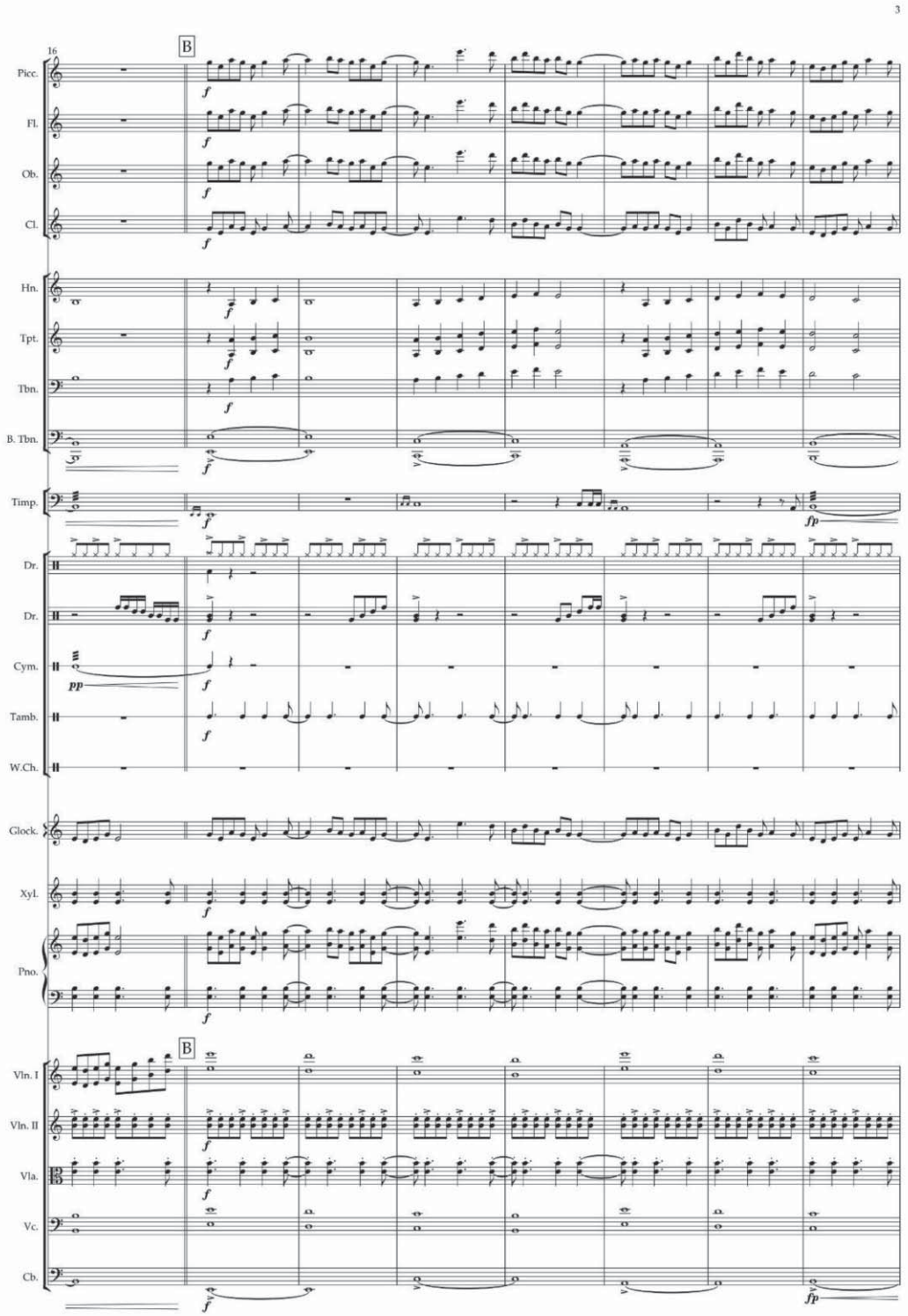
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
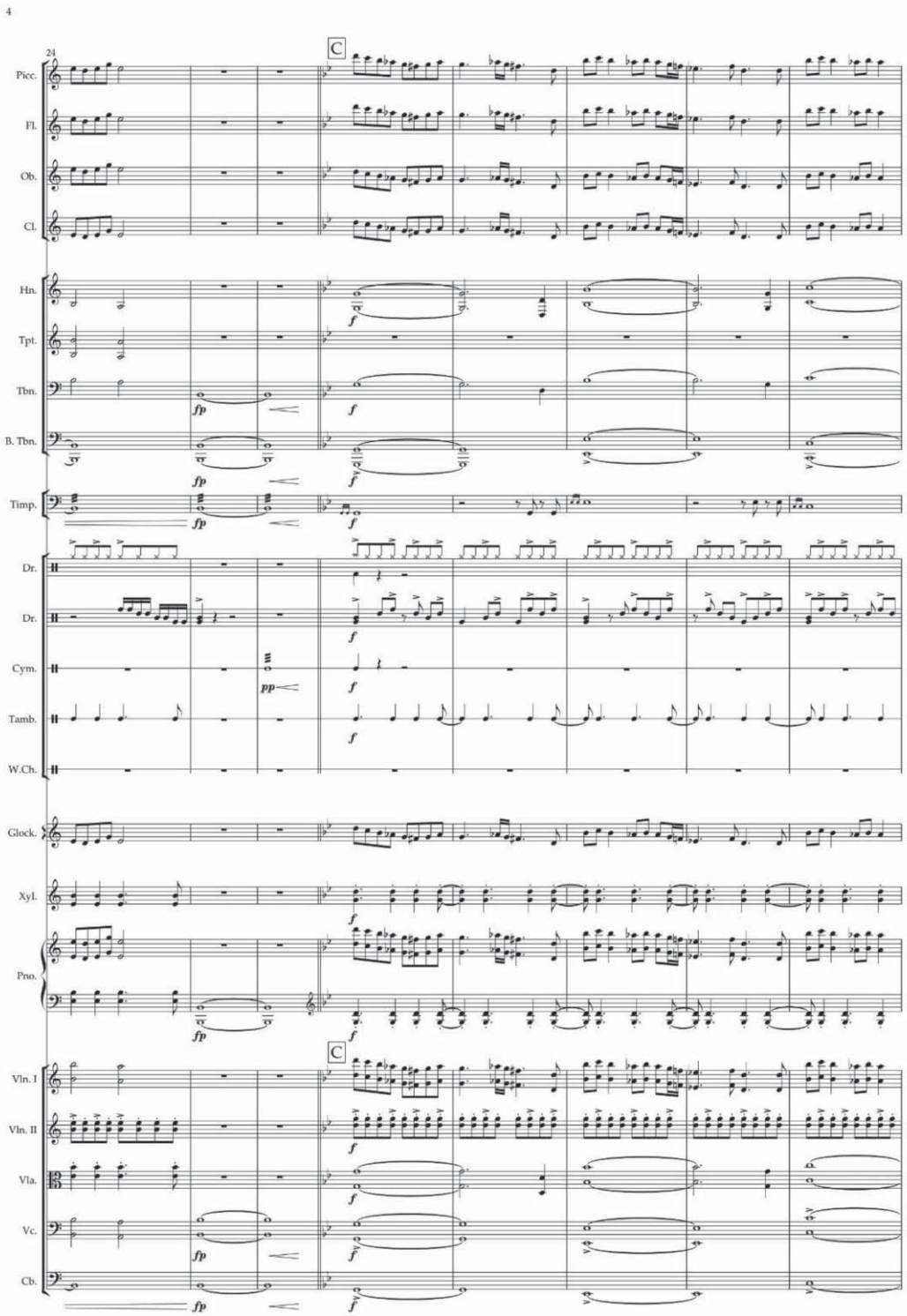
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
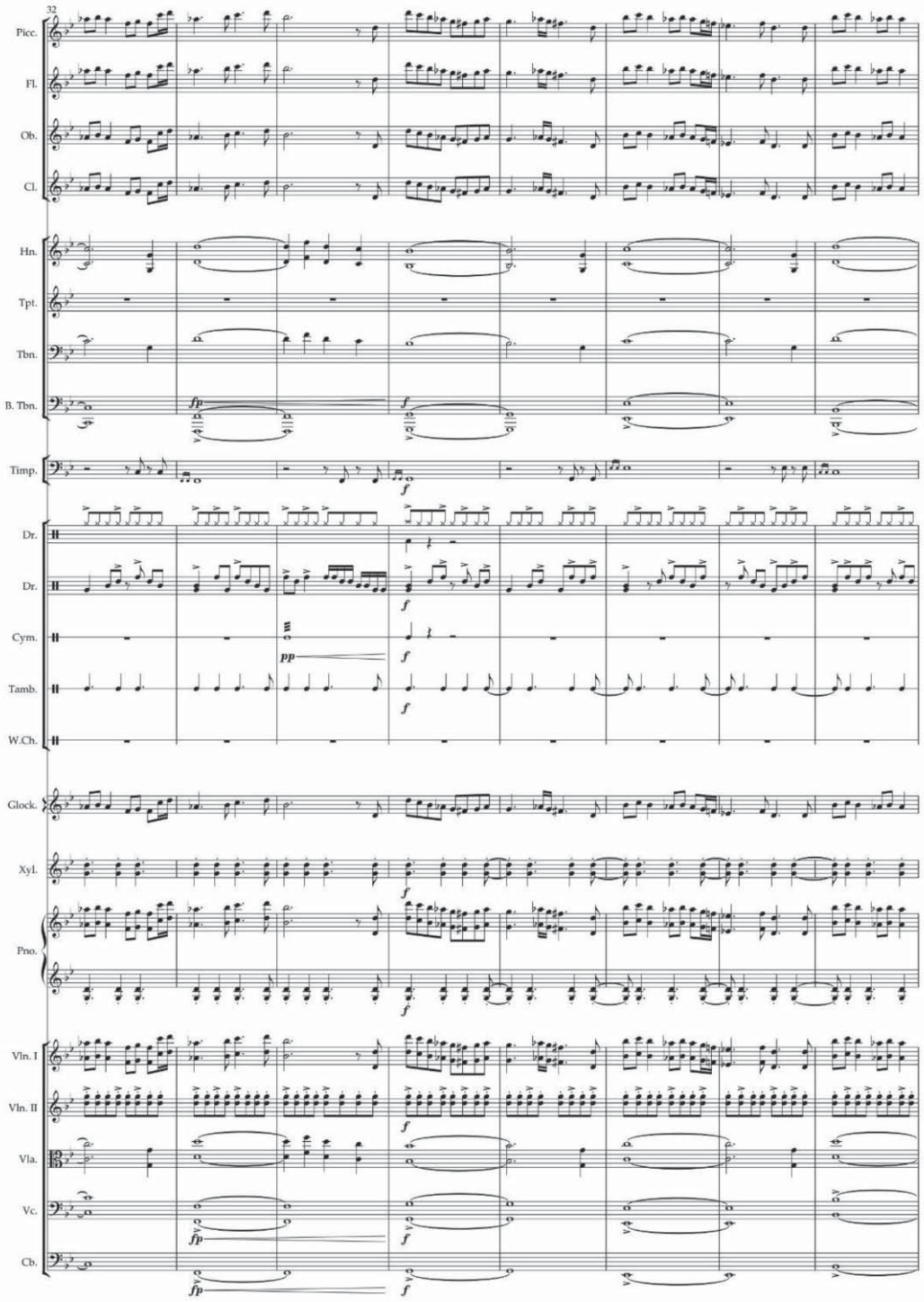
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
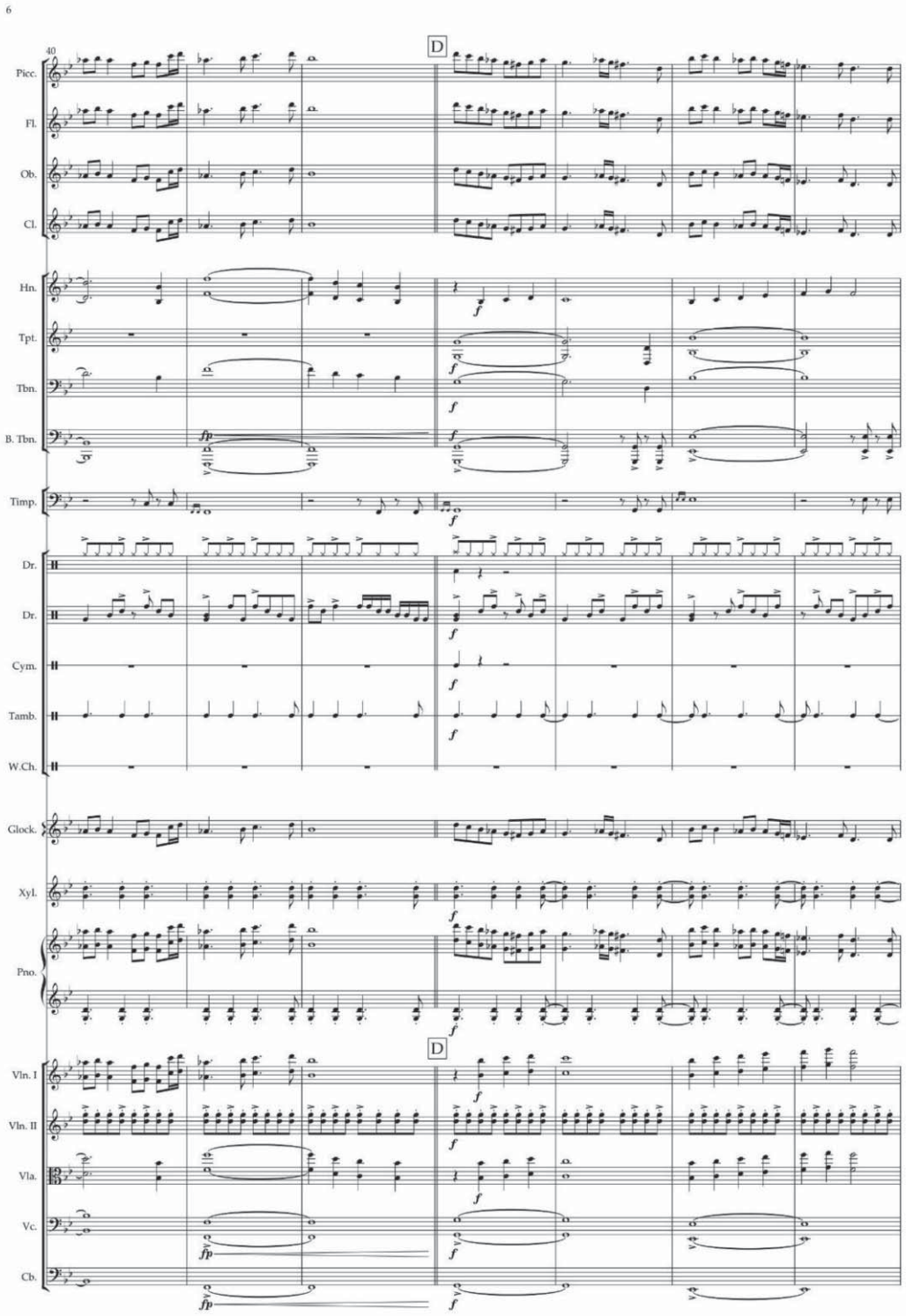
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
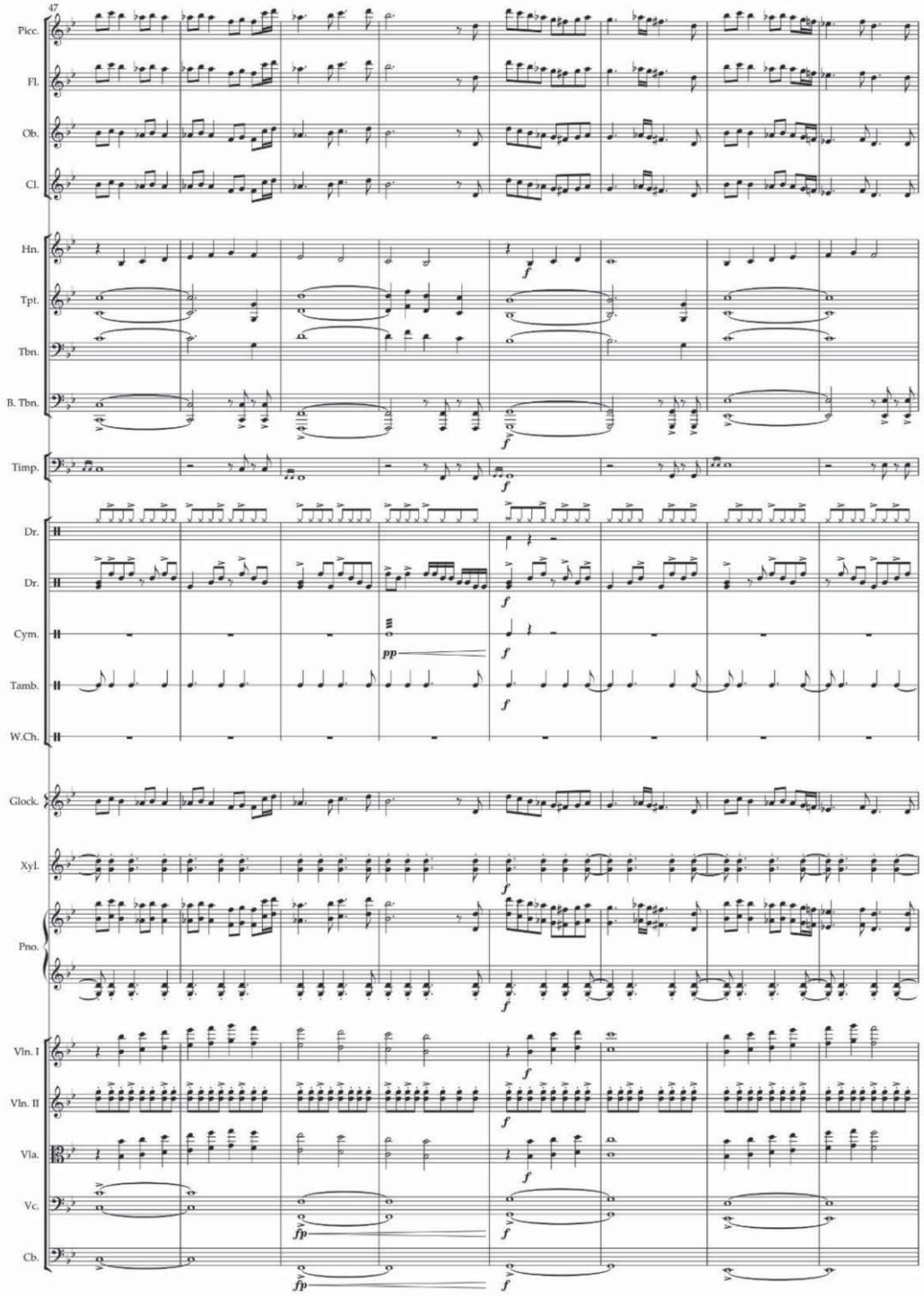
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
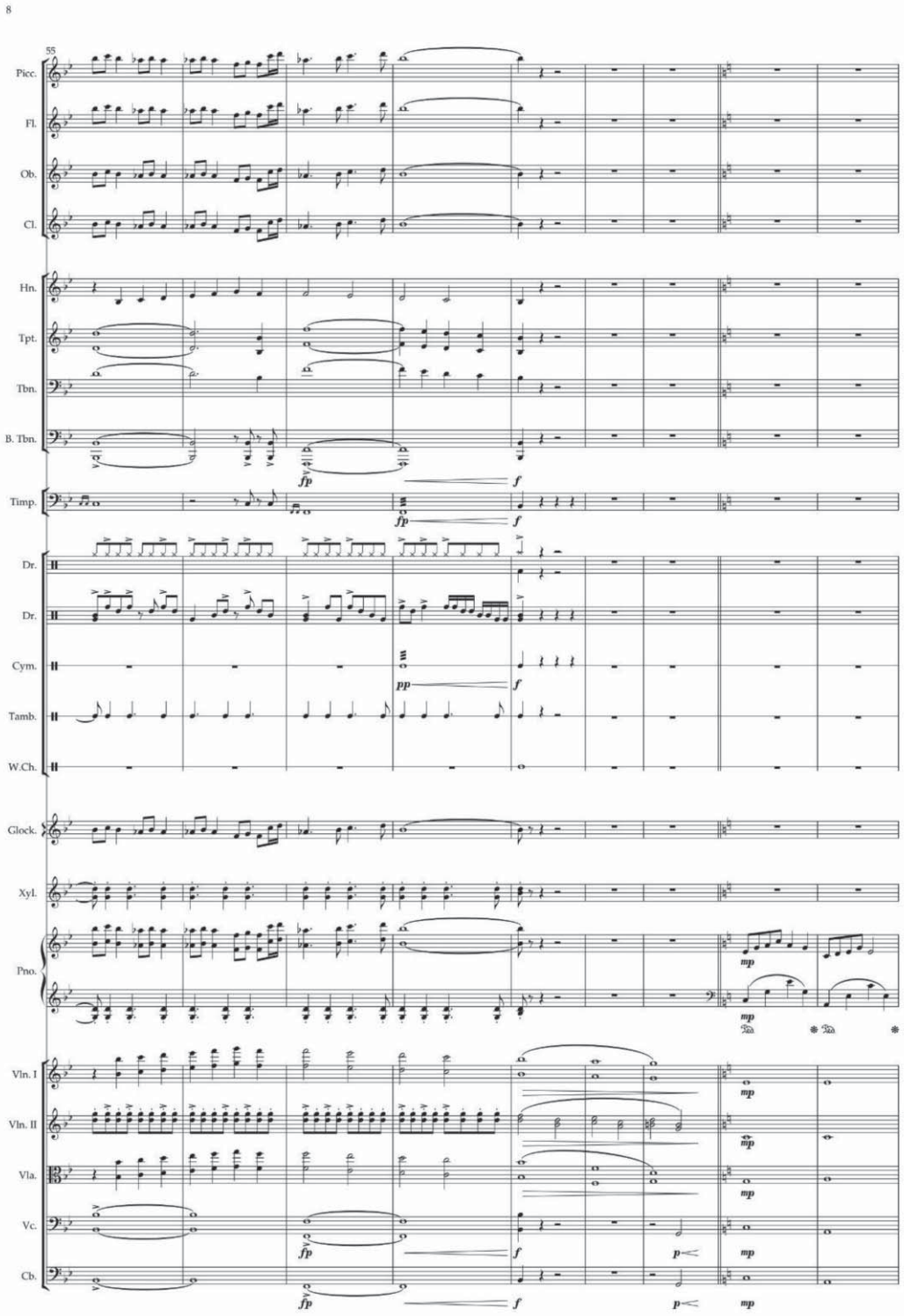
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

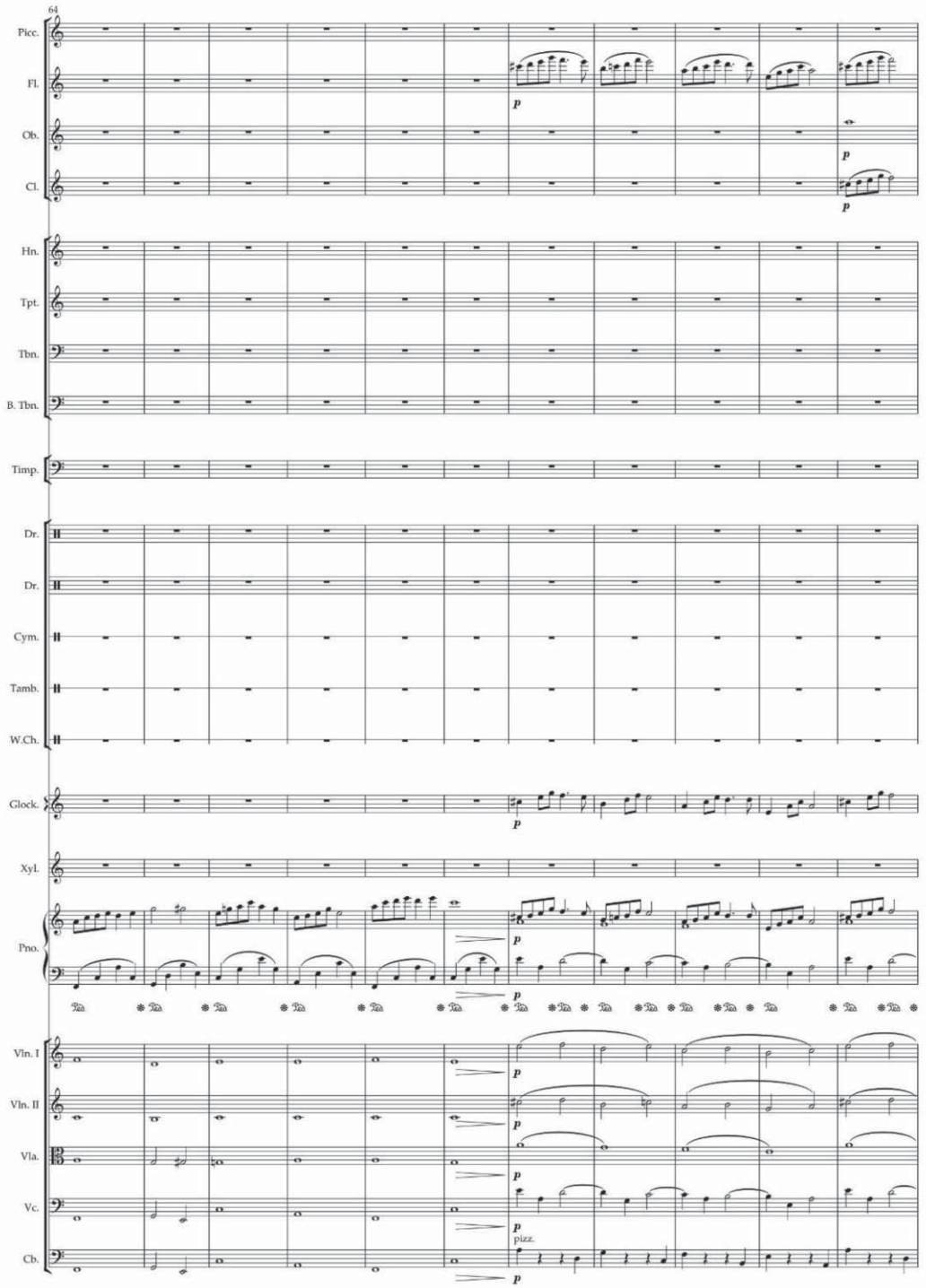
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
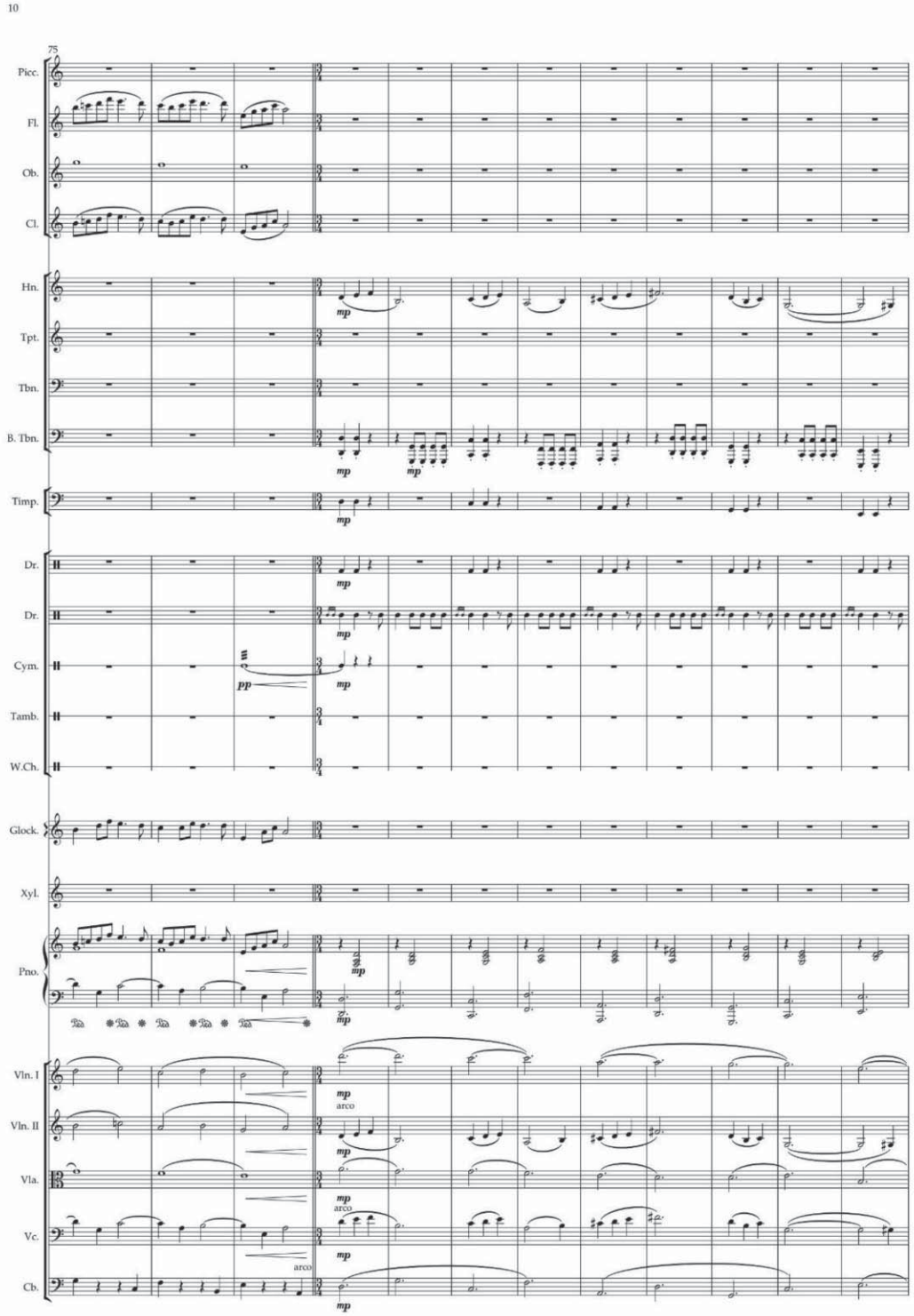
戈帕本头公庙
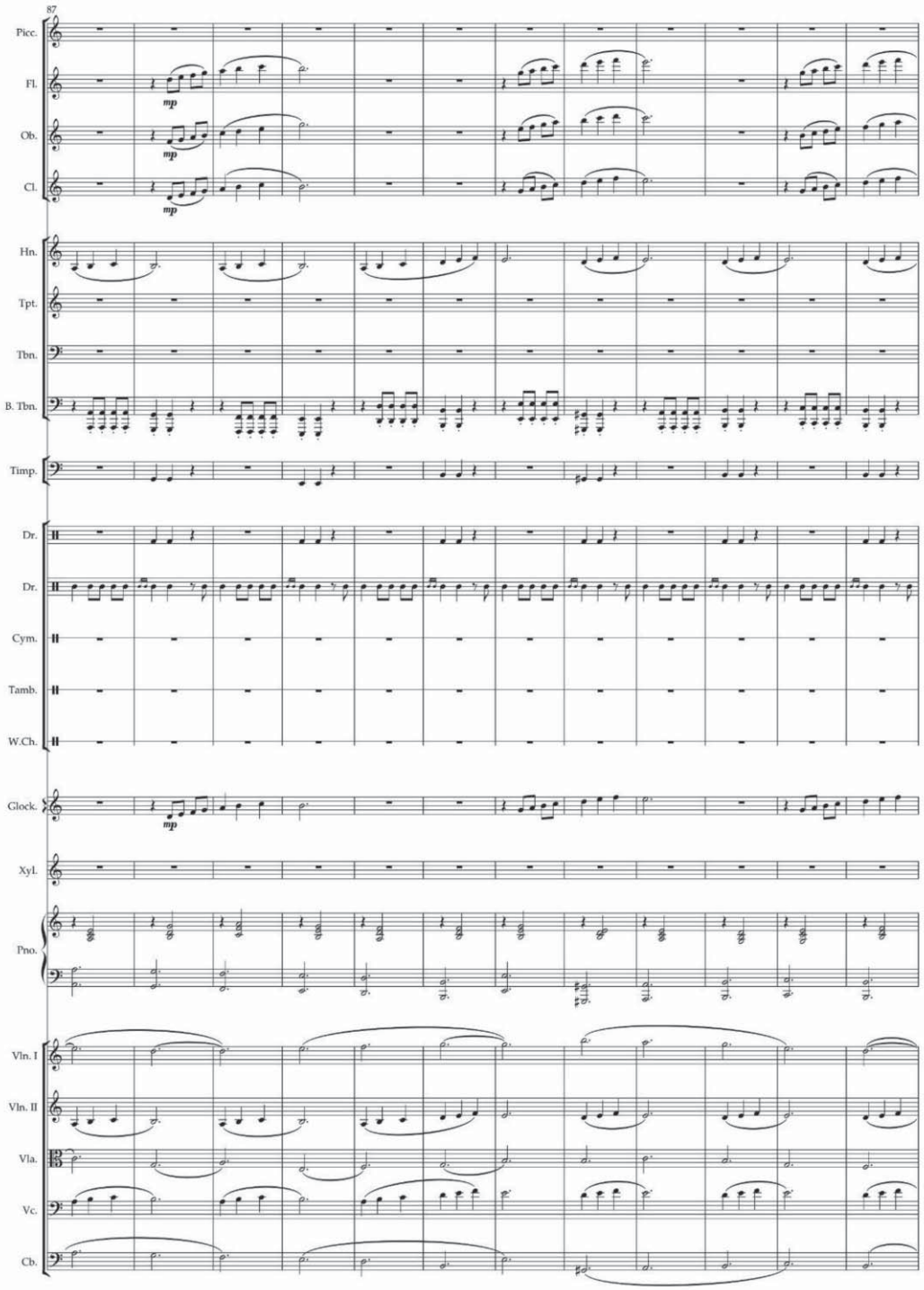

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙
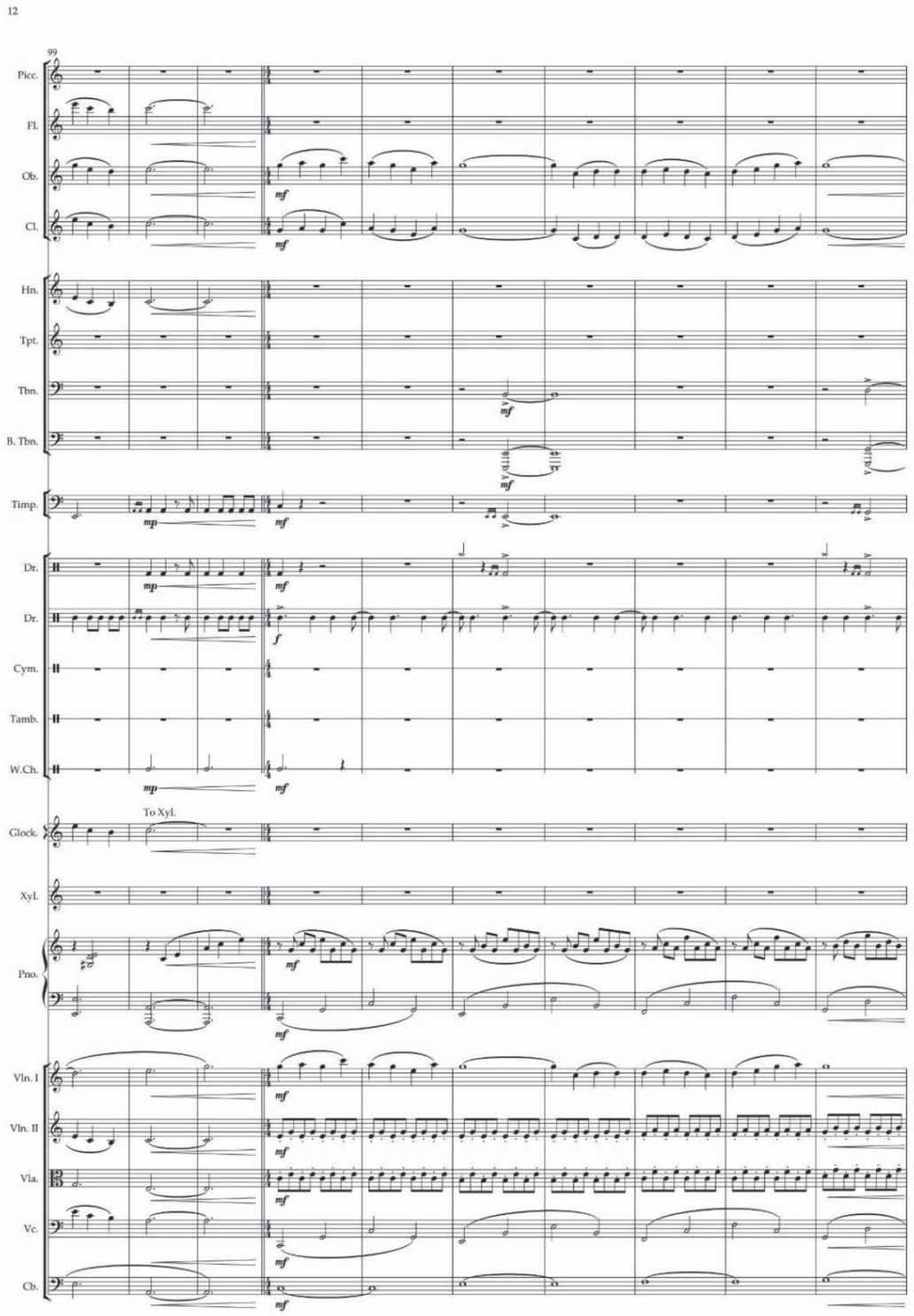

10
75
Picc.
Fl.
Ob.
Cl.
Hn.
Tpt.
Tbn.
B. Tbn.
Timp.
Dr.
Dr.
Cym.
Tamb.
W.Ch.
Glock.
Xyl.
Pno.
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
mp
pp
arco

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
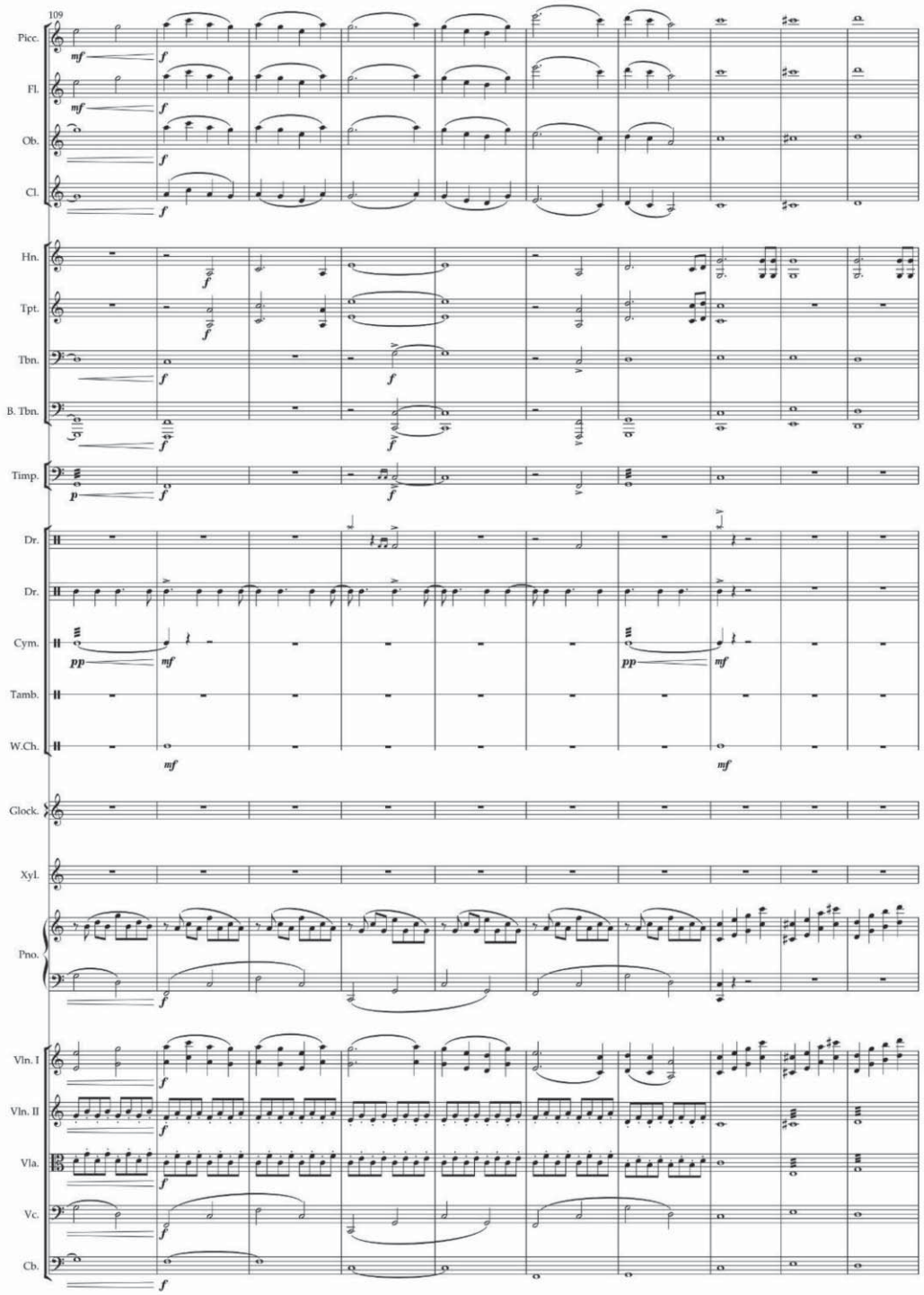
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
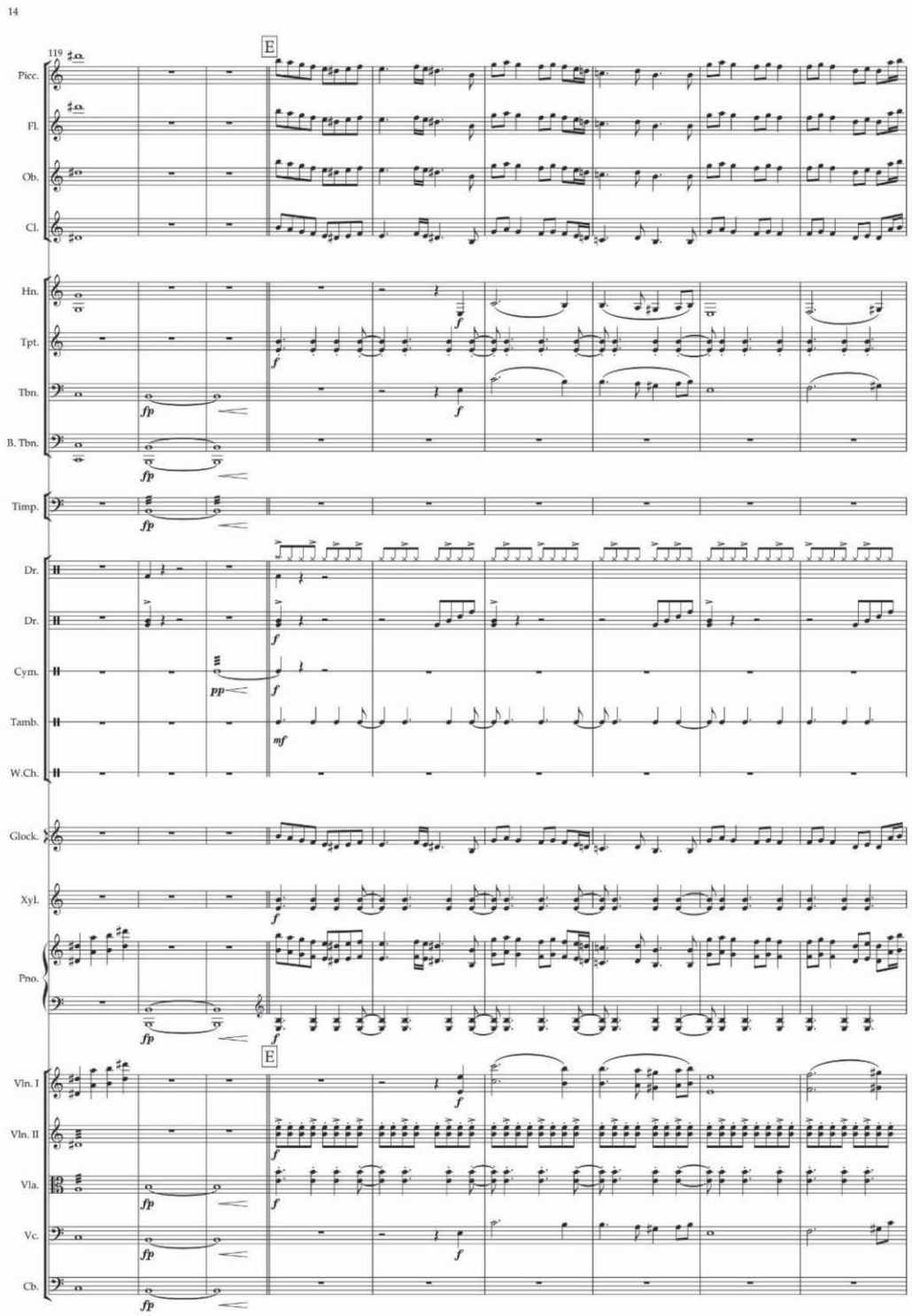
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
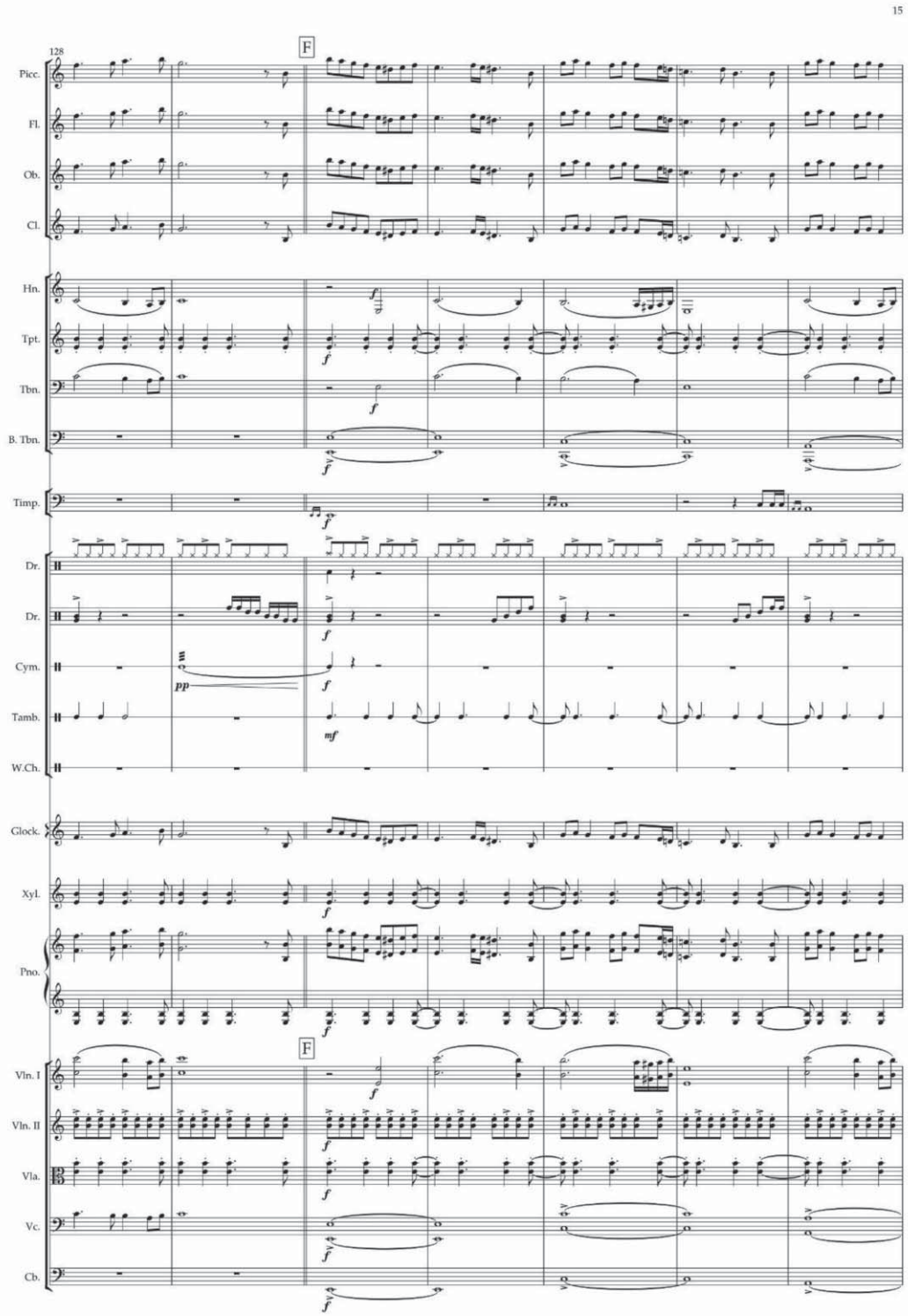
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
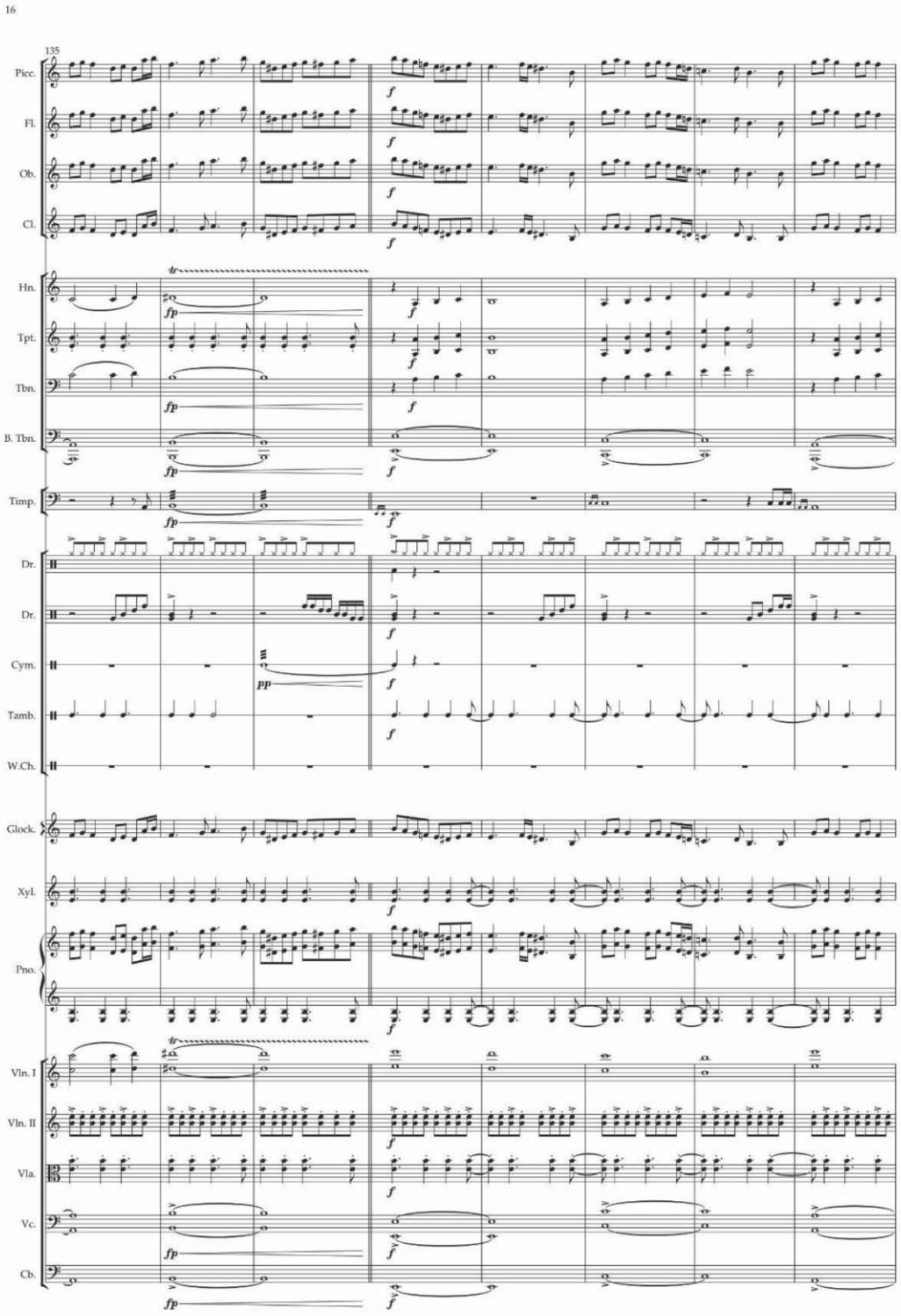
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
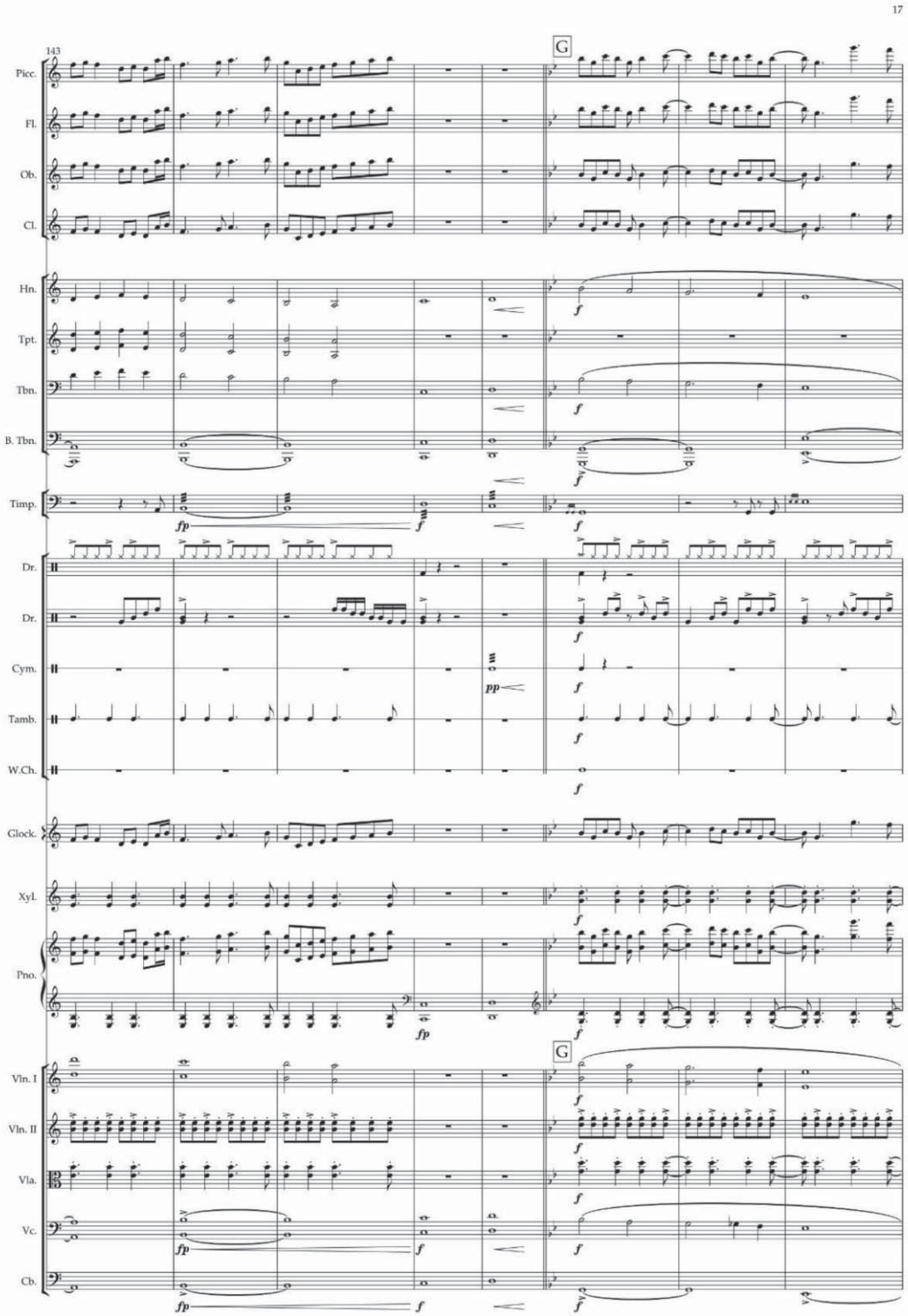
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
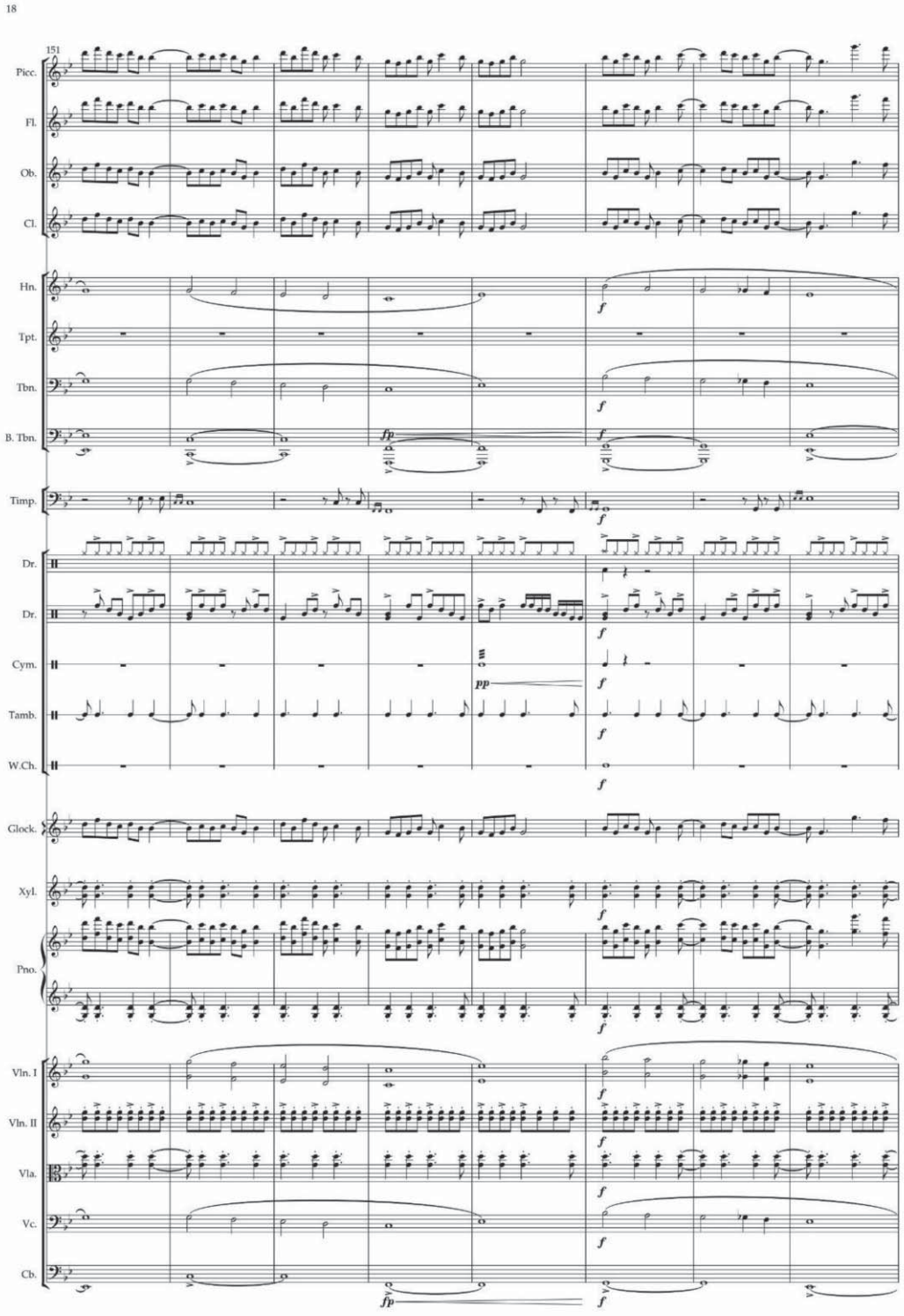
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
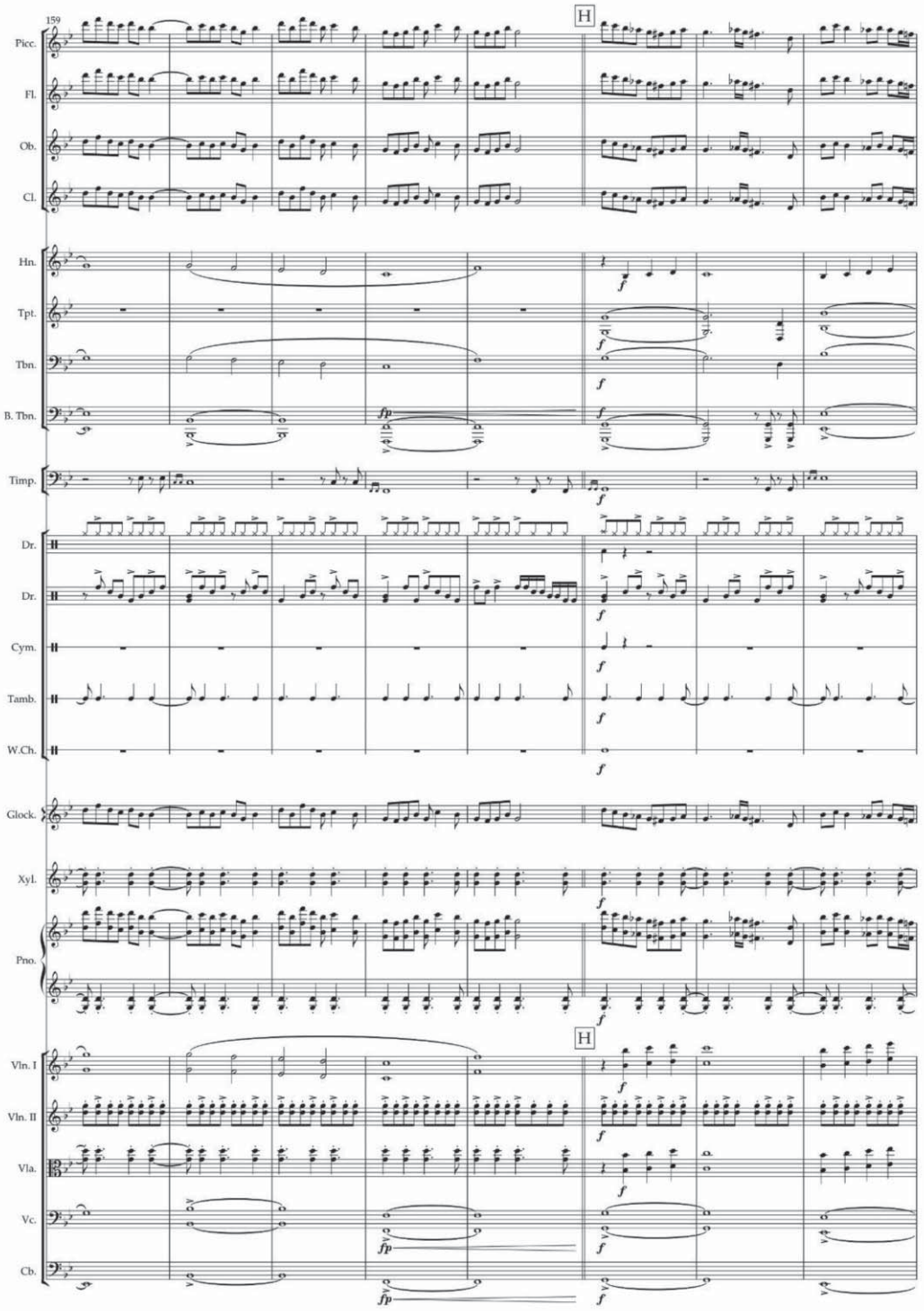
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
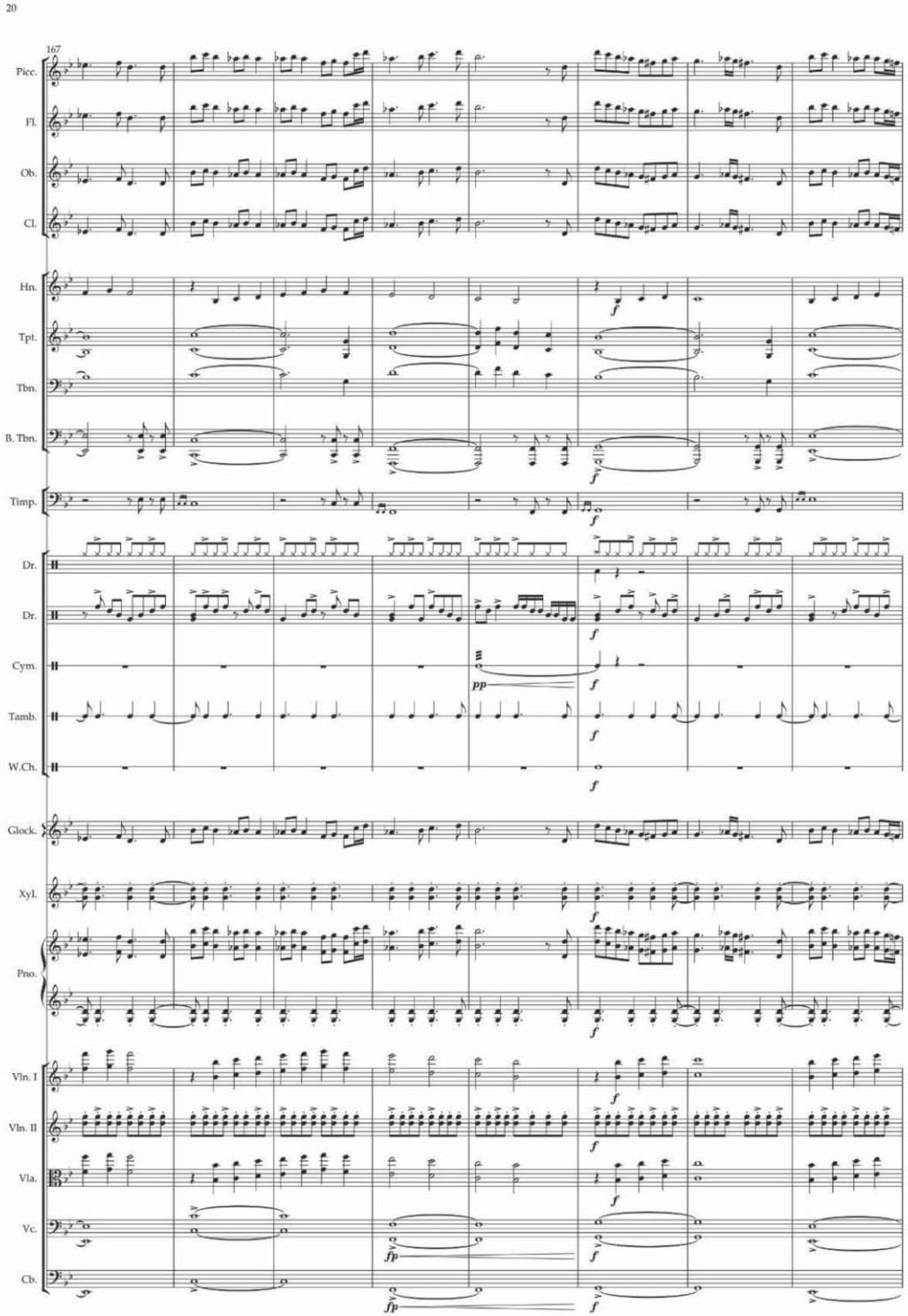
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
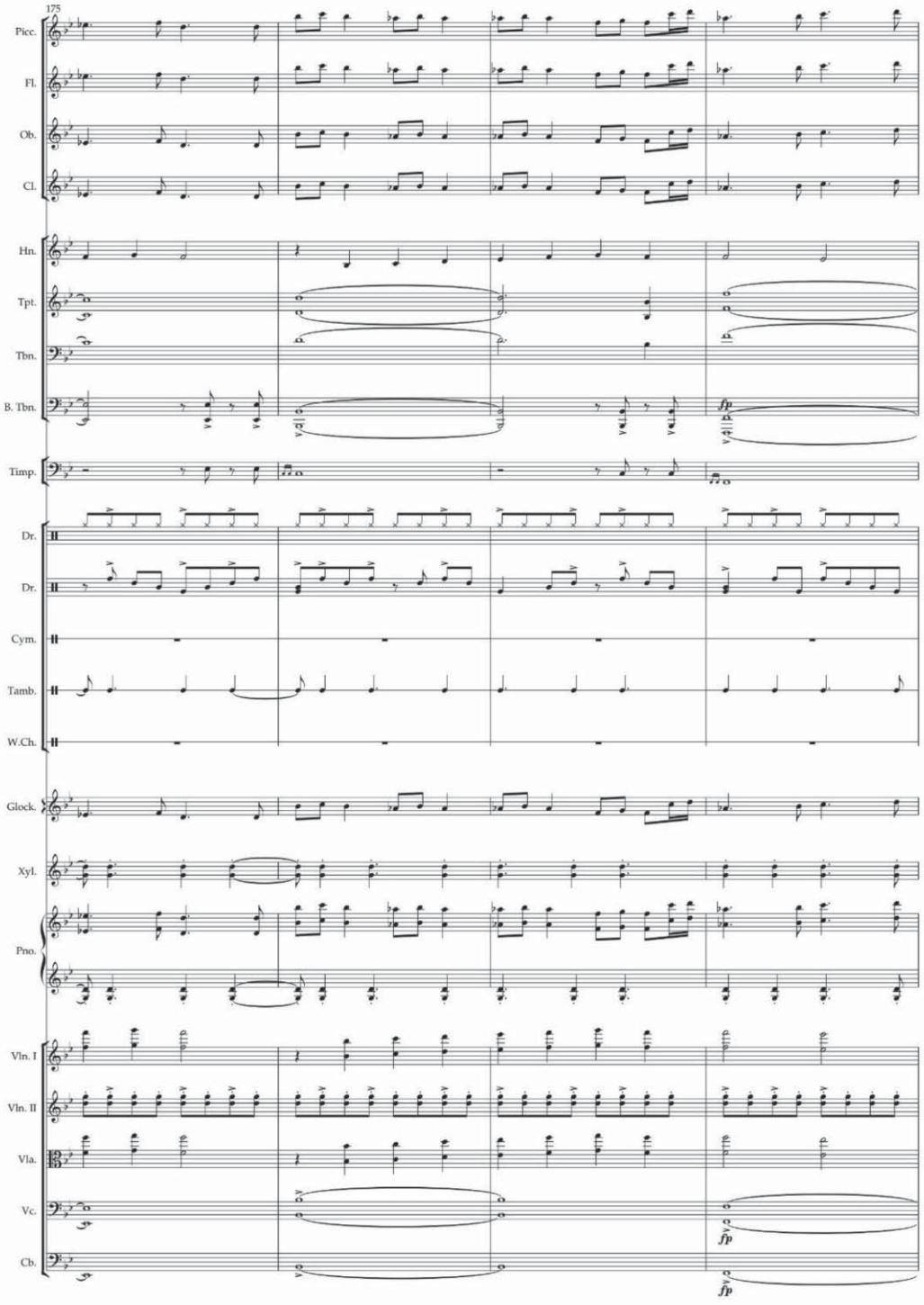
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
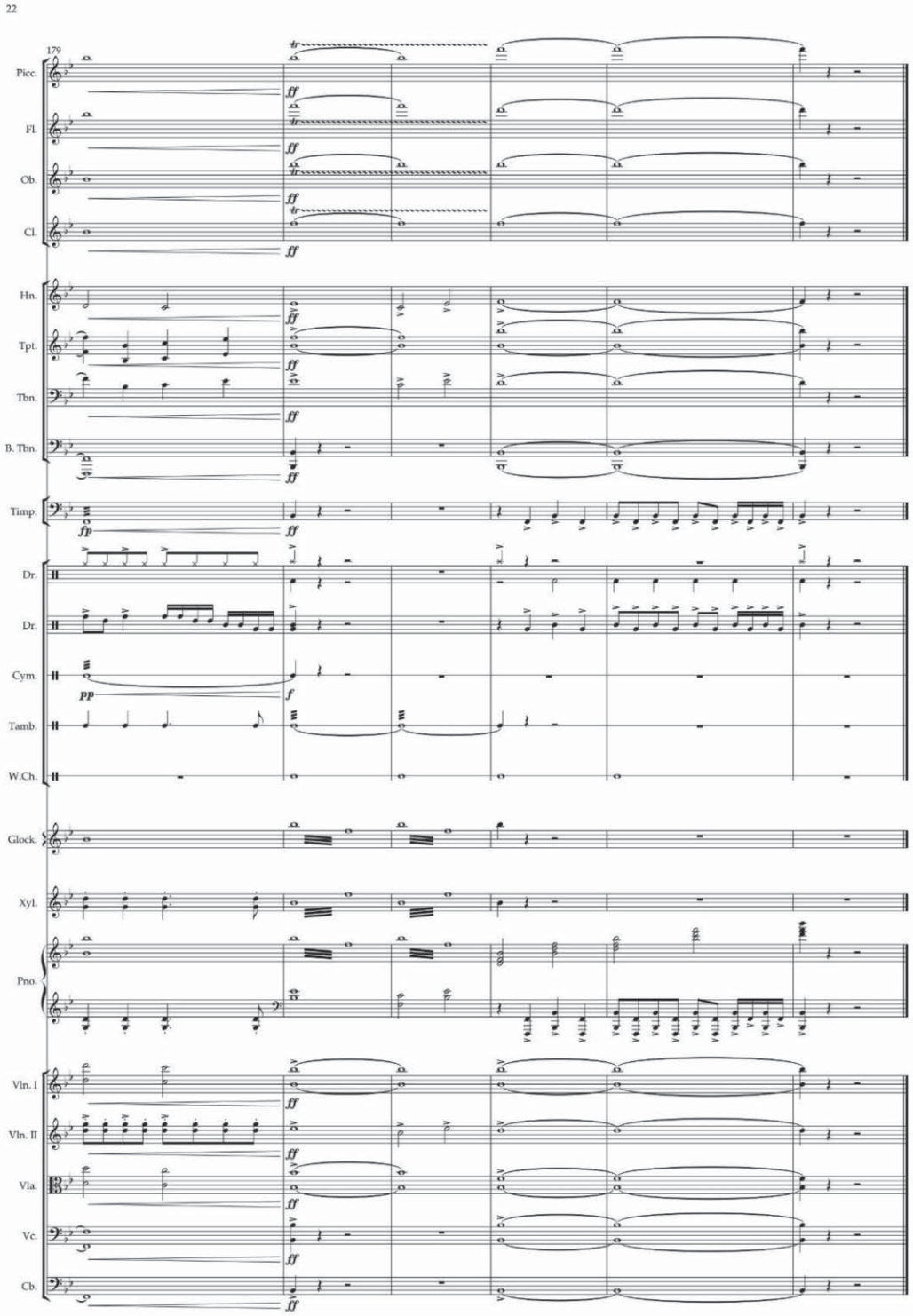
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

ประมวลภาพกิจกรรมงานเทศกาลอาหารจีน 5 ภาษา และศิลปะการแสดงเมืองปากน้ำโพ
ย่านเมืองเก่า ตรอกชุนหงษ์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
วันศุกร์ ที่ 23 – วันเสาร์ ที่ 24 สิงหาคม พ.ศ.2567 เวลา 17.00-21.00 น.

งานเทศกาลอาหารจีน 5 ภาษา และศิลปะการแสดงเมืองปากน้ำโพ “ย่านเมืองเก่า ตรอกชุนหงษ์” ชุด ชวน ชิม (สวมชุดจีน : งดงามนามฮั่นฝู “ชวน” ชมดู : เมืองเก่าตรอกชุนหงษ์ ตรงไป “ชิม” : อิ่มสำราญอาหารจีน (5 ภาษา), พบกับบูทอาหารจีน “ปากน้ำโพโหงวซก” และกิจกรรมการแสดงอีกมากมาย ของนักแสดงชาวไทย และชาวจีน เกือบ 30 ชีวิตจากคณาจารย์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กับ วิทยาลัยเทคนิคอาชีวศึกษาเทียนจินโป๋ห่าย (ประเทศจีน)

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine
ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ
戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

Chao Pho Chao Mae Krok Phra Shrine

ศาลเจ้าพ่อ-เจ้าแม่โกรกพระ

戈帕本头公庙

Chinese Cultural Practices

วิถีวัฒนธรรมจีน

那空沙旺中国风俗文化

โครงการพลิกฟื้นอัตลักษณ์ความหลากหลาย
ทางวัฒนธรรม “นครสวรรค์” เมืองแห่งวิถีวัฒนธรรมจีน

nscc.nsru.ac.th